

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2023/1791**ze dne 13. září 2023****o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přepracované znění)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ⁽⁴⁾ byla několikrát podstatně změněna ⁽⁵⁾. Vzhledem k potřebě provést další změny by měla být v zájmu přehlednosti uvedena směrnice přepracována.
- (2) Komise ve svém sdělení ze dne 17. září 2020 s názvem „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“ (dále jen „plán dosažení cíle v oblasti klimatu“) navrhla zvýšit ambice Unie v oblasti klimatu zvýšením cíle v oblasti emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň na 55 % oproti úrovním z roku 1990. Oproti stávajícímu cíli snižování emisí ve výši 40 % se jedná o podstatné zvýšení. Návrh splnil závazek přijatý ve sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o „Zelené dohodě pro Evropu“ (dále jen „Zelená dohoda pro Evropu“), tj. předložit komplexní plán na odpovědné zvýšení cíle Unie pro rok 2030 na 55 %. Je rovněž v souladu s cíli Pařížské dohody přijaté dne 12. prosince 2015 v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (dále jen „Pařížská dohoda“), tj. udržet globální nárůst teploty výrazně pod úrovní 2 °C a usilovat o to, aby tento nárůst nepřesáhl 1,5 °C.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 134.

⁽²⁾ Úř. věst. C 301, 5.8.2022, s. 139.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 11. července 2023 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 25. července 2023.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Viz část A přílohy XVI.

- (3) Evropská rada ve svých závěrech ze dne 10. a 11. prosince 2020 potvrdila závazný cíl Unie spočívající v dosažení čistého snížení domácích emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % oproti roku 1990. Evropská rada dospěla k závěru, že ambice v oblasti klimatu je třeba zvýšit tak, aby stimulovaly udržitelný hospodářský růst, vytvářely pracovní místa, zajistily občanům Unie přínosy v oblasti zdraví a životního prostředí a přispívaly k dlouhodobé globální konkurenceschopnosti hospodářství Unie podporou inovací v oblasti zelených technologií.
- (4) Za účelem uskutečnění uvedených cílů oznámila Komise ve svém sdělení ze dne 19. října 2020 s názvem „Pracovní program Komise na rok 2021 – Vitální Unie v křehkém světě“ legislativní balíček, jehož cílem je snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů alespoň o 55 % (dále jen „balíček „Fit for 55““) a dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropské unie. Uvedený balíček se týká široké škály oblastí politiky, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů, využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví, zdanění energie, sdílení úsilí a obchodování s emisemi.
- (5) Účelem balíčku „Fit for 55“ je chránit a vytvářet pracovní místa v Unii a Unii umožnit, aby se stala světovým lídrem ve vývoji a zavádění čistých technologií v rámci globální transformace energetiky, včetně řešení v oblasti energetické účinnosti.
- (6) Z odhadů vyplývá, že pokud budou stávající politiky plně provedeny, emise skleníkových plynů by se do roku 2030 snížily přibližně o 45 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990, pokud se vyloučí emise a absorpce spojené s využíváním půdy, a přibližně o 47 %, pokud se zahrnou výše uvedené faktory. Plán dosažení cíle v oblasti klimatu proto stanoví soubor požadovaných opatření ve všech hospodářských odvětvích, a s revizí klíčových legislativních nástrojů k dosažení uvedeného zvýšeného cíle v oblasti klimatu.
- (7) Komise ve svém sdělení ze dne 28. listopadu 2018 s názvem „Čistá planeta pro všechny – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ uvedla, že energetická účinnost je klíčovou oblastí činnosti, bez níž nelze dosáhnout úplné dekarbonizace hospodářství Unie. Potřeba využít příležitosti k nákladově efektivním úsporám energie vedla k současné politice Unie v oblasti energetické účinnosti. V prosinci 2018 byl do balíčku opatření nazvaného „Čistá energie pro všechny Evropany“ zahrnut nový hlavní cíl Unie v oblasti energetické účinnosti do roku 2030 ve výši nejméně 32,5 % (ve srovnání s předpokládanou spotřebou energie v roce 2030), jehož cílem bylo klást energetickou účinnost na první místo, dosáhnout celosvětového vedoucího postavení v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zajistit spotřebitelům spravedlivé podmínky.
- (8) Z posouzení dopadů doprovázejícího plán dosažení cíle v oblasti klimatu vyplynulo, že aby byl splněn zvýšený cíl v oblasti klimatu, bude třeba zvyšování energetické účinnosti oproti současnému cíli ve výši 32,5 % výrazně zintenzivnit.
- (9) Zvýšení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 může snížit ceny energie a být zásadní pro snižování emisí skleníkových plynů, doprovázené zvýšením a zaváděním elektrifikace, vodíku, e-paliv a dalších relevantních technologií nezbytných pro ekologickou transformaci, a to i v odvětví dopravy. I při rychlém růstu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů může energetická účinnost snížit potřebu nové kapacity pro výrobu energie a náklady související se skladováním, přenosem či přepravou a distribucí. Vyšší energetická účinnost je rovněž důležitá zejména pro zabezpečení dodávek energie do Unie tím, že se sníží její závislost na dovozu paliv ze třetích zemí. Energetická účinnost je jedním z nejčistších a nákladově nejefektivnějších opatření, jak tuto závislost řešit.
- (10) Součet vnitrostátních příspěvků sdílených členskými státy v jejich vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu nedosahuje cíle Unie ve výši 32,5 %. Příspěvky by společně vedly ke snížení spotřeby primární energie o 29,7 % a snížení konečné spotřeby energie o 29,4 % ve srovnání s projekcemi z referenčního scénáře EU z roku 2007 pro rok 2030. To by znamenalo souhrnný nedostatek ve výši 2,8 procentního bodu u spotřeby primární energie a 3,1 procentního bodu u konečné spotřeby energie pro EU-27.

- (11) Několik členských států představilo ambiciózní vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu, které Komise vyhodnotila jako „dostatečné“ a které obsahovaly opatření, jež uvedeným členským státům umožní přispět k dosažení kolektivních cílů v oblasti energetické účinnosti s větším poměrem, než je průměr Unie. Několik členských států navíc zdokumentovalo „včasné úsilí“ při dosahování úspor energie, zejména úspor energie nad rámec průměrných trajektorií Unie v posledních letech. V obou případech se jedná o značné úsilí, které by mělo být uznáno a zahrnuto do budoucích modelovacích projekcí Unie a které může sloužit jako dobrý příklad toho, jak mohou všechny členské státy pracovat na svém potenciálu energetické účinnosti, a dosáhnout tak významných přínosů pro jejich ekonomiky a společnosti.
- (12) V některých případech se předpoklady, které použila Komise ve svém referenčním scénáři EU z roku 2020, a předpoklady, které použily některé členské státy ve svých referenčních scénářích, z nichž vycházejí jejich vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu, liší. To může vést k odlišnostem, pokud jde o výpočet spotřeby primární energie, avšak oba přístupy jsou s ohledem na spotřebu primární energie platné.
- (13) Ačkoli potenciál úspor energie je stále velký ve všech odvětvích, zvláštní výzvu představuje doprava, jelikož je odpovědná za více než 30 % konečné spotřeby energie, a budovy, jelikož 75 % fondu budov v Unii vykazuje vysokou energetickou náročnost. Dalším stále důležitějším odvětvím je odvětví informačních a komunikačních technologií, které je odpovědné za 5–9 % celosvětové spotřeby elektrické energie a více než 2 % celosvětových emisí. V roce 2018 představovala datová centra 2,7 % poptávky po elektřině v EU-28. V této souvislosti Komise ve svém sdělení ze dne 19. února 2020 s názvem „Formování digitální budoucnosti Evropy“ (dále jen „digitální strategie Unie“) zdůraznila potřebu vysoce energeticky účinných a udržitelných datových center a opatření k zajištění transparentnosti pro telekomunikační operátory, pokud jde o jejich environmentální stopu. Dále by mělo být zohledněno možné zvýšení poptávky průmyslu po energii, které může vyplynout z jeho dekarbonizace, zejména u energeticky náročných procesů.
- (14) Ambicióznější cíl vyžaduje větší podporu nákladově efektivních opatření ke zvýšení energetické účinnosti ve všech oblastech energetického systému a ve všech příslušných odvětvích, kde činnost ovlivňuje poptávku po energii, jako je doprava, vodohospodářství a zemědělství. Zvýšení energetické účinnosti v celém energetickém řetězci, včetně výroby, přenosu a distribuce energie a konečného využití, prospěje životnímu prostředí, zlepší kvalitu ovzduší a veřejné zdraví, sníží emise skleníkových plynů, zvýší energetickou bezpečnost tím, že sníží potřebu dovozu energie zejména u fosilních paliv, sníží náklady na energie pro domácnosti a podniky, pomůže zmírnit energetickou chudobu a povede ke zvýšení konkurenceschopnosti, vyšší zaměstnanosti a zintenzivnění hospodářské aktivity v celé ekonomice. Zvýšení energetické účinnosti by v konečném důsledku zlepšilo kvalitu života občanů a zároveň přispělo k transformaci energetických vztahů Unie s partnery ze třetích zemí směrem k dosažení klimatické neutrality. To je v souladu se závazky Unie přijatými v rámci energetické unie a globálního akčního plánu v oblasti klimatu stanoveného Pařížskou dohodou. Zlepšení energetické náročnosti různých odvětví má potenciál podpořit obnovu měst, včetně zlepšení budov, a změny ve vzorcích mobility a přístupnosti a zároveň prosazovat účinnější, udržitelnější a cenově dostupnější možnosti.
- (15) Tato směrnice je krokem vpřed směrem ke klimatické neutralitě do roku 2050, v jejímž rámci má být energetická účinnost považována za samostatný zdroj energie. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ je zastřešující zásada, která by měla být zohledněna ve všech odvětvích, která přesahují rámec energetického systému, na všech úrovních, včetně finančního sektoru. Řešení v oblasti energetické účinnosti by měla být považována za první možnost při rozhodování o politikách, plánování a investicích při stanovování nových pravidel pro stranu nabídky a jiné oblasti politiky. Uplatňováním zásady „energetická účinnost v první řadě“ by sice neměly být dotčeny jiné právní povinnosti, cíle a zásady, tyto povinnosti, cíle a zásady by neměly bránit jejímu uplatňování nebo vést k výjimkám z jejího uplatňování. Komise by měla zajistit, aby energetická účinnost a odezva na straně poptávky mohly soutěžit za rovných podmínek s výrobní kapacitou. Opatření ke zvýšení energetické účinnosti musí být realizována pokaždé, když jsou nákladově efektivnější než rovnocenná řešení na straně nabídky. To by mělo pomoci využívat četných výhod energetické účinnosti pro Unii, zejména pro občany a podniky. Provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti by rovněž mělo být prioritou při zmírňování energetické chudoby.

- (16) Energetická účinnost by měla být považována za klíčový prvek a prioritu při zvažování rozhodnutí o budoucích investicích do energetické infrastruktury Unie. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ by se měla uplatňovat primárně s přihlédnutím k přístupu založenému na účinnosti systému a ke společenským a zdravotním hlediskům, přičemž je třeba věnovat pozornost bezpečnosti dodávek, integraci energetického systému a přechodu na klimatickou neutralitu. V důsledku toho by měla zásada „energetická účinnost v první řadě“ přispět ke zvýšení účinnosti jednotlivých odvětví konečné spotřeby a celého energetického systému. Uplatňování této zásady by mělo rovněž podporovat investice do energeticky účinných řešení přispívajících k environmentálním cílům nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ⁽⁶⁾.
- (17) Zásada „energetická účinnost v první řadě“ je stanovena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ⁽⁷⁾ a je základem Strategie EU pro integraci energetického systému stanovené ve sdělení Komise ze dne 8. července 2022. Ačkoli je tato zásada založena na nákladové efektivnosti, její uplatňování má širší dopady z celospolečenského hlediska. Tyto dopady se mohou lišit v závislosti na okolnostech a měly by být pečlivě vyhodnoceny prostřednictvím spolehlivých metodik hodnocení nákladů a přínosů, jež zohledňují mnohostranné přínosy energetické účinnosti. Komise vypracovala zvláštní pokyny pro fungování a uplatňování této zásady, v nichž navrhla konkrétní nástroje a příklady jejího uplatňování v různých odvětvích. Komise rovněž vydala doporučení členským státům, které vychází z požadavků stanovených touto směrnicí, a vyzývá k přijetí konkrétních opatření v souvislosti s uplatňováním této zásady. Členské státy by měly dané doporučení co nejvíce zohlednit a řídit se jím při uplatňování zásady energetické účinnosti v praxi.
- (18) Zásada „energetická účinnost v první řadě“ znamená přijetí holistického přístupu, který zohledňuje celkovou účinnost integrovaného energetického systému, bezpečnost dodávek a nákladovou efektivnost a podporuje nejúčinnější řešení v oblasti klimatické neutrality v celém hodnotovém řetězci od výroby energie, přenosu soustavou až po konečnou spotřebu energie s cílem dosáhnout účinnosti ve spotřebě primární energie i v konečné spotřebě energie. Tento přístup by se měl zaměřit na výkonnost systému a dynamické využívání energie, kde jsou zdroje na straně poptávky a pružnost systému považovány za řešení v oblasti energetické účinnosti.
- (19) Má-li mít zásada „energetická účinnost v první řadě“ dopad, musí ji vnitrostátní, regionální, místní a odvětvové subjekty s rozhodovací pravomocí důsledně uplatňovat ve všech příslušných scénářích a rozhodnutích o politikách, plánování a významných investicích, tj. o rozsáhlých investicích v hodnotě více než 100 000 000 EUR na jeden projekt nebo 175 000 000 EUR na projekty dopravní infrastruktury, která mají vliv na spotřebu nebo dodávky energie. Řádné uplatňování této zásady vyžaduje použití správné metodiky analýzy nákladů a přínosů, stanovení příznivých podmínek pro energeticky účinná řešení a řádné monitorování. Analýzy nákladů a přínosů by měly být vypracovávány a prováděny systematicky, měly by vycházet z nejaktuálnějších informací o cenách energie a měly by zahrnovat scénáře růstu cen, například v důsledku snižování množství povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽⁸⁾, s cílem poskytnout pobídku k uplatňování opatření v oblasti energetické účinnosti. Přednost by měla mít řešení na straně poptávky, pokud jsou z hlediska plnění politických cílů nákladově efektivnější než investice do infrastruktury pro dodávky energie. Flexibilita na straně poptávky může přinést širší ekonomické, environmentální a společenské výhody spotřebitelům a společnosti jako celku i místním komunitám a může zvýšit účinnost energetického systému a snížit náklady na energii, například snížením nákladů na provoz soustavy, což povede k nižším tarifům pro všechny spotřebitele. Členské státy by při uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ měly zohlednit potenciální přínosy flexibility na straně poptávky a případně zvážit odezvu na straně poptávky na centralizované i decentralizované úrovni, skladování energie a inteligentní řešení jako součást svých snah o zvýšení účinnosti integrovaného energetického systému.

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (20) Při posuzování hodnoty projektů pro účely uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ by Komise měla ve své zprávě Evropskému parlamentu a Radě posoudit zejména, zda a jakým způsobem jsou prahové hodnoty skutečně uplatňovány v každém členském státě.
- (21) Zásada „energetická účinnost v první řadě“ by měla být vždy uplatňována úměrným způsobem a požadavky stanovené touto směrnicí by neměly obnášet překrývající se nebo protichůdné povinnosti členských států, pokud je uplatňování této zásady zajištěno přímo jinými právními předpisy. Tak tomu může být v případě projektů společného zájmu zařazených na unijní seznam podle článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ⁽⁹⁾, který zavádí požadavky na zohlednění zásady „energetická účinnost v první řadě“ při vypracovávání a posuzování uvedených projektů.
- (22) Spravedlivý přechod ke klimaticky neutrální Unii do roku 2050 je ústředním prvkem Zelené dohody pro Evropu. Energetická chudoba je klíčovou koncepcí balíčku opatření nazvaného „Čistá energie pro všechny Evropany“ a má usnadnit spravedlivou transformaci energetiky. Podle nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ⁽¹⁰⁾ poskytla Komise ve svém doporučení (EU) 2020/1563 týkajícím se energetické chudoby ⁽¹¹⁾ orientační pokyny týkající se vhodných ukazatelů pro měření energetické chudoby a definice „značného počtu domácností trpících energetickou chudobou“. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ⁽¹²⁾ a směrnice (EU) 2019/944 vyžadují, aby členské státy přijaly vhodná opatření s cílem řešit zjištěné případy energetické chudoby, včetně opatření pro řešení širšího kontextu chudoby. To je obzvláště důležité v souvislosti s rostoucími cenami energie a inflačním tlakem, kdy by měla být provedena krátkodobá i dlouhodobá opatření k řešení systémových problémů energetického systému Unie.
- (23) Z uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ by měli mít prospěch lidé postižení nebo ohrožení energetickou chudobou, zranitelní zákazníci včetně konečných uživatelů, domácnosti s nízkými a středními příjmy a lidé žijící v sociálním bydlení. Opatření v oblasti energetické účinnosti by se měla provádět přednostně s cílem zlepšit situaci těchto jednotlivců a domácností a zmírnit energetickou chudobu a neměla by podněcovat žádné nepřiměřené zvyšování nákladů na bydlení, mobilitu nebo energii. Holistický přístup k tvorbě politik a provádění politik a opatření vyžaduje, aby členské státy zajistily, že ostatní politiky a opatření nebudou mít na tyto jednotlivce a domácnosti žádný nepříznivý dopad.
- (24) Tato směrnice je součástí širšího rámce politik v oblasti energetické účinnosti, který se zabývá potenciálem energetické účinnosti v konkrétních oblastech politiky, včetně budov (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ⁽¹³⁾), výrobků (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ⁽¹⁴⁾ a nařízení (EU) 2017/1369 ⁽¹⁵⁾) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/740 ⁽¹⁶⁾) a správy (nařízení (EU) 2018/1999). Uvedené politiky hrají velmi důležitou úlohu při dosahování úspor energie při výměně výrobků nebo výstavbě či renovaci budov.

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45).

⁽¹⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽¹¹⁾ Doporučení Komise (EU) 2020/1563 ze dne 14. října 2020 týkající se energetické chudoby (Úř. věst. L 357, 27.10.2020, s. 35).

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10).

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 ze dne 4. července 2017, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky a zrušuje směrnice 2010/30/EU (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/740 ze dne 25. května 2020 o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné parametry, o změně nařízení (EU) 2017/1369 a o zrušení nařízení (ES) č. 1222/2009 (Úř. věst. L 177, 5.6.2020, s. 1).

- (25) Dosažení ambiciózního cíle v oblasti energetické účinnosti vyžaduje odstranění překážek, aby bylo snazší investovat do opatření v této oblasti. Podprogram programu Unie LIFE s názvem „Přechod na čistou energii“ zavedený v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ⁽¹⁷⁾ vyčlení financování na podporu rozvoje unijních osvědčených postupů při provádění politiky v oblasti energetické účinnosti s cílem řešit překážky související s chováním, překážky na trhu a regulační překážky, jež brání energetické účinnosti.
- (26) Evropská rada ve svých závěrech ze dne 23. a 24. října 2014 podpořila 27% cíl energetické účinnosti na úrovni Unie pro rok 2030, který bude překroumán do roku 2020 se zohledněním možnosti cíle na úrovni Unie ve výši 30 %. Ve svém usnesení ze dne 15. prosince 2015 nazvaném „Směrem k evropské energetické unii“ vyzval Evropský parlament Komisi, aby navíc posoudila proveditelnost 40% cíle energetické účinnosti ve stejném časovém rámci.
- (27) Komise ve svém sdělení ze dne 28. listopadu 2018 s názvem „Čistá planeta pro všechny – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ předpokládá, že cíl Unie v oblasti energetické účinnosti ve výši 32,5 % do roku 2030 a další politické nástroje stávajícího rámce povedou do roku 2030 ke snížení emisí skleníkových plynů přibližně o 45 %. V zájmu zvýšení cíle v oblasti klimatu, tj. snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030, se posouzení dopadů plánu dosažení cíle v oblasti klimatu zabývalo tím, jaká míra úsilí bude zapotřebí v různých oblastech politiky. Posouzení dopadů dospělo k závěru, že ve srovnání s výchozím scénářem dosažení cíle v oblasti emisí skleníkových plynů nákladově optimálním způsobem znamená, že spotřeba primární energie se musí snížit nejméně o 39 až 41 % a konečná spotřeba energie nejméně o 36 až 37 %.
- (28) Výchozí cíl Unie v oblasti energetické účinnosti byl původně stanoven a vypočten na základě projekcí referenčního scénáře EU z roku 2007 pro rok 2030. Změna metodiky Eurostatu pro výpočet energetické bilance a zlepšení následných modelovacích projekcí vyžadují změnu výchozích hodnot. Při použití stejného přístupu k vymezení cíle, konkrétně jeho srovnání s budoucími základními projekcemi, je tedy cíl Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 stanoven ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře EU z roku 2020 pro rok 2030, které odrážejí vnitrostátní příspěvky z vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. V důsledku aktualizace uvedených výchozích hodnot bude muset Unie dále zvýšit svůj cíl v oblasti energetické účinnosti v roce 2030 alespoň o 11,7 % ve srovnání s mírou úsilí podle referenčního scénáře EU z roku 2020. Nový způsob vyjádření výše cílů Unie nemá vliv na skutečnou míru potřebného úsilí a odpovídá snížení spotřeby primární energie o 40,5 % a konečné spotřeby energie o 38 % ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře EU z roku 2007 pro rok 2030.
- (29) Metodika výpočtu spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie je sladěna s novou metodikou Eurostatu, ale rozsah ukazatelů používaných pro účely této směrnice se liší tím, že pro účely cílů ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie nezahrnují energii okolního prostředí a naopak zahrnují spotřebu energie v mezinárodní letecké dopravě. Použití nových ukazatelů rovněž znamená, že veškeré změny ve spotřebě energie ve vysokých pecích se nyní odrážejí pouze ve spotřebě primární energie.
- (30) Potřeba, aby Unie zlepšila svou energetickou účinnost, by měla být vyjádřena ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie, kterých má být dosaženo do roku 2030, s uvedením míry dodatečného úsilí nutného ve srovnání se zavedenými opatřeními nebo opatřeními plánovanými ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Referenční scénář EU z roku 2020 předpokládá spotřebu primární energie ve výši 1 124 Mtoe a konečnou spotřebu energie ve výši 864 Mtoe, kterých má být dosaženo do roku 2030, s vyloučením energie okolního prostředí a se zahrnutím mezinárodní letecké dopravy. Výsledkem dodatečného snížení o 11,7 % bude v roce 2030 celkem 763 Mtoe a 992,5 Mtoe. Ve srovnání s úrovněmi z roku 2005 to znamená, že konečná spotřeba energie v Unii by měla být snížena přibližně o 25 % a spotřeba primární energie přibližně o 34 %. Na úrovni členských států se ve výhledech na rok 2020 a 2030 závazné cíle nestanoví a členské státy by měly stanovit své příspěvky k dosažení cíle

⁽¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53).

Unie v oblasti energetické účinnosti s přihlédnutím ke vzorci uvedenému v této směrnici. Členské státy by měly mít možnost stanovovat své vnitrostátní cíle na základě spotřeby primární energie nebo konečné spotřeby energie, úspor primární energie nebo úspor v konečné spotřebě energie nebo na základě energetické náročnosti. Touto směrnicí se mění způsob, jakým by členské státy měly vyjadřovat své vnitrostátní příspěvky k plnění cíle Unie. Příspěvky členských států k plnění cíle Unie by se měly vyjadřovat ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie, aby se zajistila jednotnost a monitorování pokroku. Je nezbytné pravidelně hodnotit pokrok při dosahování cílů Unie pro rok 2030, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2018/1999.

- (31) Do 30. listopadu 2023 by Komise měla referenční scénář EU z roku 2020 aktualizovat na základě nejnovějších údajů Eurostatu. Členské státy, které chtějí použít aktualizovaný referenční scénář, by měly do 1. února 2024 oznámit své aktualizované vnitrostátní příspěvky v rámci iterativního procesu stanoveného v nařízení (EU) 2018/1999.
- (32) Bylo by žádoucí, aby bylo cílů v oblasti energetické účinnosti dosaženo v důsledku souhrnného provádění konkrétních unijních a vnitrostátních opatření podporujících energetickou účinnost v různých oblastech. Od členských států by mělo být vyžadováno, aby stanovily vnitrostátní politiky a opatření ke zvyšování energetické účinnosti. Tyto politiky a opatření a individuální úsilí každého členského státu, spolu s údaji o dosaženém pokroku by měla zhodnotit Komise, aby posoudila pravděpodobnost dosažení celkového cíle Unie a to, do jaké míry je individuální úsilí ke splnění společného cíle dostatečné.
- (33) Veřejný sektor odpovídá přibližně za 5 % až 10 % celkové konečné spotřeby energie v Unii. Veřejné orgány utratí ročně přibližně 1 800 000 000 000 EUR. To představuje přibližně 14 % hrubého domácího produktu Unie. Veřejný sektor proto představuje důležitou hybnou sílu pro stimulaci přeměny trhu směrem k účinnějším výrobkům, budovám a službám, jakož i k odstartování změn v chování občanů a podniků při spotřebě energie. Snížení spotřeby energie na základě opatření zaměřených na zvýšení energetické účinnosti dále může uvolnit veřejné zdroje pro jiné účely. Veřejné subjekty na celostátní, regionální a místní úrovni by měly, pokud jde o energetickou účinnost, jít příkladem.
- (34) Veřejný sektor by měl jít příkladem a měl by si stanovit vlastní cíle v oblasti dekarbonizace a energetické účinnosti. Zvyšování energetické účinnosti ve veřejném sektoru by mělo odrážet úsilí požadované na úrovni Unie. V zájmu splnění cíle konečné spotřeby energie by Unie měla do roku 2030 snížit svou konečnou spotřebu energie o 19 % ve srovnání s průměrnou spotřebou energie v letech 2017, 2018 a 2019. Povinnost dosáhnout ročního snížení spotřeby energie ve veřejném sektoru alespoň o 1,9 % by měla zajistit, že veřejný sektor bude plnit svou příkladnou úlohu. Členské státy si ponechávají plnou flexibilitu, pokud jde o volbu opatření ke zvýšení energetické účinnosti s cílem dosáhnout snížení konečné spotřeby energie. Požadavek ročního snížení konečné spotřeby energie obnáší nižší administrativní zátěž než stanovení metod měření úspor energie.
- (35) Aby členské státy splnily svou povinnost, měly by se zaměřit na konečnou spotřebu energie všech veřejných služeb a zařízení veřejných subjektů. Pro určení rozsahu adresátů by členské státy měly použít definici „veřejných subjektů“ stanovenou v této směrnici, přičemž slovním spojením „přímo financovány těmito orgány“ se rozumí, že uvedené subjekty jsou převážně financovány z veřejných prostředků a slovním spojením „spravovány těmito orgány“ se rozumí, že celostátní, regionální a místní orgán má většinu při rozhodování o volbě vedení daného subjektu. Tuto povinnost lze splnit snížením konečné spotřeby energie ve všech oblastech veřejného sektoru, včetně dopravy, veřejných budov, zdravotní péče, územního plánování, vodohospodářství a čištění odpadních vod, úpravy vody, nakládání s odpady, dálkového vytápění a chlazení, distribuce, dodávek a skladování energie, veřejného osvětlení, plánování infrastruktury, vzdělávacích a sociálních služeb. Členské státy mohou při provádění této směrnice ve vnitrostátním právu zahrnout do oblasti působnosti i jiné druhy služeb. Aby se snížila administrativní zátěž pro veřejné subjekty, měly by členské státy zřídit digitální platformy nebo nástroje pro shromažďování souhrnných údajů o spotřebě od veřejných subjektů, jejich zveřejňování a jejich hlášení Komisi. Plánování a každoroční zprávy o spotřebě veřejných subjektů by členské státy měly předkládat souhrnně pro každé odvětví.

- (36) Členské státy by měly podporovat energeticky účinné prostředky mobility, a to i ve svých postupech zadávání veřejných zakázek, jako jsou železniční doprava, jízda na kole, chůze nebo sdílená mobilita, a to obnovou a dekarbonizací vozového parku, podporou přechodu na jiný druh dopravy a zahrnutím těchto druhů dopravy do plánování městské mobility.
- (37) Členské státy by měly hrát příkladnou úlohu tím, že zajistí, aby všechny smlouvy o energetických službách, energetické audity a systémy hospodaření s energií byly realizovány ve veřejném sektoru v souladu s evropskými nebo mezinárodními normami nebo aby byly energetické audity do značné míry využívány v energeticky náročných částech veřejného sektoru. Členské státy by měly poskytnout pokyny a stanovit postupy pro používání těchto nástrojů.
- (38) Veřejné orgány se vyzývají, aby získaly podporu od subjektů, jako jsou agentury pro udržitelnou energetiku, které jsou případně zřízeny na regionální nebo místní úrovni. Organizace uvedených agentur obvykle odráží individuální potřeby veřejných orgánů v určitém regionu nebo působících v určité oblasti veřejného sektoru. Centralizované agentury mohou lépe sloužit daným potřebám a pracovat efektivněji v jiných ohledech, například v menších nebo centralizovaných členských státech nebo v souvislosti se složitými či meziregionálními aspekty, jako je dálkové vytápění a chlazení. Agentury pro udržitelnou energetiku mohou sloužit jako jednotná kontaktní místa. Uvedené agentury jsou často odpovědné za vypracovávání místních nebo regionálních plánů dekarbonizace, které mohou zahrnovat i jiná opatření v oblasti dekarbonizace, jako je výměna kotlů na fosilní paliva, a za pomoc veřejným orgánům s prováděním politik souvisejících s energetikou. Agentury pro udržitelnou energetiku nebo jiné subjekty, které pomáhají regionálním a místním orgánům, mohou mít jasné pravomoci, cíle a zdroje v oblasti udržitelné energetiky. Agentury pro udržitelnou energetiku by mohly být vybízeny k tomu, aby zvážily iniciativy přijaté v rámci Paktu starostů a primátorů, který sdružuje místní samosprávy, které se dobrovolně zavázaly k provádění cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky, a další již existující iniciativy s tímto účelem. Plány dekarbonizace by měly být propojeny s plány územního rozvoje a měly by zohledňovat komplexní posouzení, které by členské státy měly provést.
- (39) Členské státy by měly podporovat veřejné orgány při plánování a zavádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti, a to i na regionální a místní úrovni, a to tím, že poskytnou pokyny na podporu budování kompetencí a příležitostí k odborné přípravě a na podporu spolupráce mezi veřejnými subjekty, a to i mezi agenturami. Za tímto účelem by členské státy mohly zřídit vnitrostátní centra kompetencí pro složité otázky, jako je poskytování poradenství místním nebo regionálním energetickým agenturám ohledně dálkového vytápění nebo chlazení. V důsledku požadavku na transformaci budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie není vyloučeno nebo zakázáno rozlišování mezi různými úrovněmi nových či renovovaných budov s téměř nulovou spotřebou energie. Budovy s téměř nulovou spotřebou energie jsou spolu s nákladově optimální úrovní definovány ve směrnici 2010/31/EU.
- (40) Až do konce roku 2026 by členské státy, které zrenovují více než 3 % celkové podlahové plochy svých budov v kterémkoli roce, měly mít možnost započítat nadbytek do ročního podílu renovace v jakémkoliv z následujících tří let. Členský stát, který zrenovuje více než 3 % celkové podlahové plochy svých budov od 1. ledna 2027, by měl mít možnost započítat příslušný nadbytek do ročního podílu renovace v následujících dvou letech. Tato možnost by neměla být využívána pro účely, které nejsou v souladu s obecnými cíli a úrovní ambicí této směrnice.
- (41) Členské státy by měly podněcovat veřejné subjekty, aby kromě úspor energie braly v úvahu i širší přínosy, jako je kvalita vnitřního prostředí, jakož i zlepšení kvality života lidí a pohodlí renovovaných veřejných budov, zejména škol, zařízení denní péče, pečovatelských domů, chráněného bydlení, nemocnic a sociálního bydlení.
- (42) Budovy a doprava jsou vedle průmyslu hlavními uživateli energie a hlavním zdrojem emisí. Budovy jsou v Unii odpovědné přibližně za 40 % celkové spotřeby energie a za 36 % emisí skleníkových plynů z energie. Sdělení Komise ze dne 14. října 2020 nazvané „Renovační vlna“ se zabývá dvojí výzvou, kterou je energetická účinnost a účinné využívání zdrojů a jejich dostupnost ve stavebnictví, a jeho cílem je zdvojnásobit podíl renovace. Zaměřuje se na budovy s nejhorší energetickou náročností, energetickou chudobu a veřejné budovy. Budovy mají navíc zásadní význam pro dosažení cíle Unie dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. Budovy ve vlastnictví veřejných subjektů tvoří značnou část fondu budov a jsou velmi dobře viditelné ve veřejném životě. Je proto vhodné stanovit roční podíl renovace budov ve vlastnictví veřejných subjektů na území členského státu s cílem snížit jejich

energetickou náročnost a přeměnit je na budovy s téměř nulovou spotřebou energie nebo budovy s nulovými emisemi. Členské státy se vyzývají, aby stanovily vyšší podíl renovace tam, kde je to nákladově efektivní, v rámci renovace svého fondu budov v souladu se svými dlouhodobými strategiemi renovací nebo vnitrostátními programy renovací, či oběma. Podílem renovace by neměly být dotčeny povinnosti týkající se budov s téměř nulovou spotřebou energie stanovené ve směrnici 2010/31/EU. Členské státy by měly mít možnost uplatňovat méně přísné požadavky na některé budovy, jako jsou budovy se zvláštní architektonickou nebo historickou hodnotou. Během příštího přezkumu směrnice 2010/31/EU by Komise měla posoudit pokrok, kterého členské státy dosáhly při renovaci budov veřejných subjektů. Komise by měla zvážit předložení legislativního návrhu na revizi podílu renovace a zároveň zohlednit pokrok dosažený členskými státy, významný hospodářský nebo technický vývoj či v případě potřeby závazky Unie v oblasti dekarbonizace a nulového znečištění. Povinnost renovovat budovy veřejných subjektů stanovená v této směrnici doplňuje povinnost stanovenou ve směrnici 2010/31/EU, která vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby u stávajících budov, kde probíhá větší renovace, byla snížena jejich energetická náročnost tak, aby splňovaly požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie.

- (43) Systémy automatizace a kontroly budov a další řešení pro aktivní hospodaření s energií jsou pro veřejné subjekty důležitými nástroji ke zlepšení a udržení energetické náročnosti budov, jakož i k zajištění nezbytných podmínek uvnitř vlastněných či využívaných budov v souladu se směrnicí 2010/31/EU.
- (44) Podpora zelené mobility je klíčovou součástí Zelené dohody pro Evropu. Poskytování dobíjecí infrastruktury je jedním z nezbytných prvků transformace. Dobíjecí infrastruktura v budovách je obzvláště důležitá, neboť právě tam elektrická vozidla pravidelně a po dlouhou dobu parkují, což usnadňuje a zvyšuje účinnost nabíjení. Veřejné subjekty by měly vyvinout veškeré úsilí o instalaci dobíjecí infrastruktury v budovách, které vlastní nebo využívají, v souladu se směrnicí 2010/31/EU.
- (45) Aby bylo možné určit podíl renovace, musí mít členské státy přehled o budovách, které nedosahují úrovně budov s téměř nulovou spotřebou energie. Členské státy by proto měly zveřejnit a průběžně aktualizovat soupis veřejných budov, a to případně včetně sociálního bydlení, jako součást celkové databáze certifikátů energetické náročnosti. Uvedený soupis by měl umožnit i soukromým subjektům, včetně společností poskytujících energetické služby, navrhnout renovační řešení, která může shromažďovat středisko EU pro sledování fondu budov.
- (46) Inventarizace by mohla zahrnovat údaje ze stávající evidence fondů budov. Členské státy by měly přijmout vhodná opatření, aby usnadnily shromažďování údajů a zpřístupnily evidenci soukromým subjektům, včetně společností poskytujících energetické služby, aby se mohly aktivně podílet na renovačních řešeních. Dostupné a veřejně sdílené údaje o charakteristikách fondu budov, renovaci budov a jejich energetické náročnosti může shromažďovat středisko EU pro sledování fondu budov s cílem zajistit lepší znalosti o energetické náročnosti odvětví stavebnictví prostřednictvím srovnatelných údajů.
- (47) V roce 2020 žila více než polovina světové populace v městských oblastech. Očekává se, že tento údaj do roku 2050 dosáhne 68 %. Kromě toho musí být do roku 2050 ještě vybudována polovina městských infrastruktur. Města a metropolitní oblasti jsou centry hospodářské činnosti, vytváření znalostí, inovací a nových technologií. Města ovlivňují kvalitu života občanů, kteří v nich žijí nebo pracují. Členské státy by měly obce technicky a finančně podporovat. Některé obce a další veřejné subjekty v členských státech již zavedly integrované přístupy k úsporám energie a zásobování energií a k udržitelné mobilitě, například pomocí akčních plánů pro udržitelnou energetiku nebo plánů udržitelné městské mobility, jako jsou plány vypracované v rámci iniciativy Pakt starostů a primátorů, a integrované přístupy k městům, které přesahují rámec individuálních zásahů do budov nebo druhů dopravy. Další úsilí je třeba vyvinout v oblasti zvyšování energetické účinnosti městské mobility, a to jak v osobní, tak v nákladní dopravě, neboť tato doprava využívá přibližně 40 % veškeré energie v silniční dopravě.

- (48) Veškeré zásady směrnic Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ⁽¹⁸⁾, 2014/24/EU ⁽¹⁹⁾ a 2014/25/EU ⁽²⁰⁾ se i nadále uplatní v rámci této směrnice.
- (49) Pokud jde o nákup určitých výrobků a služeb a o nákup a nájem budov, měli by veřejní zadavatelé a zadavatelé, kteří uzavírají smlouvy o veřejných pracích, dodávkách nebo službách, jít příkladem a při rozhodování o nákupech vycházet z energetické účinnosti a uplatňovat zásadu „energetická účinnost v první řadě“, mimo jiné i pro veřejné zakázky a koncese, pro něž nejsou v této směrnici stanoveny žádné specifické požadavky. To by mělo platit pro veřejné zadavatele a zadavatele, na něž se vztahují směrnice 2014/23/EU, 2014/24/EU nebo 2014/25/EU. Členské státy by měly odstranit překážky, které brání společnému zadávání zakázek v rámci jednoho členského státu nebo přes hranice, pokud toto společné zadávání zakázek může snížit náklady a zlepšit přínosy pro vnitřní trh vytvořením obchodních příležitostí pro dodavatele a poskytovatele energetických služeb.
- (50) Všechny veřejné subjekty, které investují veřejné zdroje prostřednictvím zadávání veřejných zakázek, by měly jít příkladem při zadávání zakázek a udělování koncesí tak, že budou vybírat výrobky, budovy a stavební práce a služby s nejvyšší energetickou účinností, a to i ve vztahu k těm veřejným zakázkám, které nepodléhají zvláštním požadavkům podle směrnice 2009/30/ES. V této souvislosti musí všechna zadávací řízení na veřejné zakázky a koncese, jejichž hodnota přesahuje finanční limity stanovené v článku 8 směrnice 2014/23/EU, v článku 4 směrnice 2014/24/EU a v článku 15 směrnice 2014/25/EU, zohlednit energetickou účinnost výrobků, budov a služeb podle práva Unie nebo vnitrostátního práva tím, že ve svých postupech zadávání veřejných zakázek přednostně zohlední zásadu „energetická účinnost v první řadě“.
- (51) Je rovněž důležité, aby členské státy sledovaly, jak veřejní zadavatelé a zadavatelé zohledňují požadavky na energetickou účinnost při zadávání zakázek na výrobky, budovy, stavební práce a služby, a to tak, že zajistí, aby informace o dopadu vítězných nabídek, které překračují finanční limity uvedené ve směrnici o zadávání veřejných zakázek, na energetickou účinnost byly veřejně dostupné. To by umožnilo zúčastněným stranám a občanům transparentním způsobem posoudit úlohu veřejného sektoru při zajišťování energetické účinnosti v první řadě při zadávání veřejných zakázek.
- (52) Povinnost členských států zajistit, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé nakupovali pouze výrobky, budovy, stavební práce a služby s vysokou energetickou účinností, by však neměla členským státům bránit v nákupu zboží nezbytného k ochraně veřejné bezpečnosti nebo v případě mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví a k reakci na ně.
- (53) Zelená dohoda pro Evropu uznává úlohu oběhového hospodářství při přispívání k celkovým cílům Unie v oblasti dekarbonizace. Veřejný sektor, a zejména doprava, by měl k uvedeným cílům přispět využitím své kupní síly k případnému výběru výrobků, budov, stavebních prací a služeb šetrných k životnímu prostředí, a sice prostřednictvím nástrojů dostupných pro zadávání zelených veřejných zakázek, a tím významně přispět ke snížení spotřeby energie a omezení dopadů na životní prostředí.
- (54) Je důležité, aby členské státy poskytovaly veřejným subjektům nezbytnou podporu při zavádění požadavků na energetickou účinnost při zadávání veřejných zakázek a případně při využívání zelených veřejných zakázek tím, že poskytnou nezbytné pokyny a metodiky pro posuzování nákladů životního cyklu a dopadů na životní prostředí a souvisejících nákladů. Očekává se, že dobře navržené nástroje, zejména digitální nástroje, usnadní zadávání veřejných zakázek a sníží administrativní náklady, zejména v menších členských státech, které nemusí mít dostatečnou kapacitu pro přípravu zadávacích řízení. V tomto ohledu by členské státy měly aktivně podporovat využívání digitálních nástrojů a spolupráci mezi veřejnými zadavateli, a to i přeshraničně, za účelem výměny osvědčených postupů.

⁽¹⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí (Úř. věst. L 094, 28.3.2014, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 094, 28.3.2014, s. 65).

⁽²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 094, 28.3.2014, s. 243).

- (55) Vzhledem k tomu, že budovy jsou odpovědné za emise skleníkových plynů před svou životností a po jejím skončení, měly by členské státy rovněž zvážit celý životní cyklus emisí uhlíku z budov. K tomu by mělo docházet v souvislosti se snahou věnovat zvýšenou pozornost energetické náročnosti během celého životního cyklu, aspektům oběhového hospodářství a dopadům na životní prostředí, což je součástí příkladné úlohy veřejného sektoru. Zadávání veřejných zakázek tak může sloužit jako příležitost k řešení uhlíku vázaného v budovách v průběhu jejich životního cyklu. V tomto ohledu jsou veřejní zadavatelé důležitými aktéry, kteří mohou v rámci zadávacích řízení působit tak, že budou nakupovat nové budovy, které řeší potenciál globálního oteplování během celého životního cyklu.
- (56) Potenciál globálního oteplování během celého životního cyklu měří emise skleníkových plynů spojené s budovou v různých fázích jejího životního cyklu. Měří proto celkový příspěvek budovy k emisím, jež vedou ke změně klimatu. To se někdy označuje jako „hodnocení uhlíkové stopy“ nebo „měření uhlíku vyprodukovaného za celou dobu životnosti“. Spojuje emise uhlíku vázané ve stavebních materiálech s přímými a nepřímými emisemi uhlíku z fáze používání. Budovy jsou významnými zdroji materiálů, ve kterých jsou zdroje s vysokými emisemi uhlíku uloženy po mnoho desetiletí, a proto je důležité hledat návrhy, které usnadní budoucí opětovné použití a recyklaci na konci životnosti v souladu s novým akčním plánem pro oběhové hospodářství. Členské státy by měly podporovat oběhovost, trvanlivost a přizpůsobivost stavebních materiálů s cílem řešit udržitelnost stavebních výrobků.
- (57) Potenciál globálního oteplování je vyjádřen jako číselný ukazatel v kg CO₂ ekv/m² (užitné vnitřní podlahové plochy) pro každou fázi životního cyklu zprůměrovanou na jeden rok referenčního období studie v délce 50 let. Výběr údajů, vymezení scénářů a výpočty se provádějí v souladu s normou EN 15978. Rozsah prvků budov a technického vybavení je stanoven v ukazateli 1.2 společného rámce Unie. Pokud existuje vnitrostátní nástroj pro výpočet nebo je-li vyžadován pro zveřejnění informací nebo pro získání stavebních povolení, mělo by být možné použít tento vnitrostátní nástroj k poskytnutí požadovaných informací. Mělo by být možné použít jiné nástroje pro výpočet, pokud splňují minimální kritéria stanovená společným rámcem Unie.
- (58) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ⁽²¹⁾ stanoví pravidla pro zařízení, která přispívají k výrobě energie nebo energii využívají pro výrobní účely, a uvádí, že informace o energii, která je v zařízení používána anebo jím produkována, mají být zahrnuty do žádostí o integrovaná povolení v souladu s čl. 12 odst. 1 písm. b) uvedené směrnice. Kromě toho je v článku 11 uvedené směrnice stanoveno, že účinné využívání energie je jednou z obecných zásad základních povinností provozovatele a jedním z kritérií pro určení nejlepších dostupných technik podle přílohy III uvedené směrnice. Průběžnou provozní účinnost energetických systémů ovlivňují možnosti plynulých a flexibilních dodávek energie do sítě vyráběné z různých zdrojů, které mají různou dobu setrvačnosti a náběhu. Zvýšení účinnosti umožní lépe využít energii z obnovitelných zdrojů.
- (59) Zvýšení energetické účinnosti může přispět k vyšší hospodářské výkonnosti. Členské státy a Unie by se měly zaměřit na snížení spotřeby energie bez ohledu na úroveň hospodářského růstu.
- (60) Povinné úspory energie stanovené touto směrnicí by měly být zvýšeny a měly by se uplatnit i po roce 2030. To zajistí stabilitu pro investory, a tím se podpoří dlouhodobé investice a dlouhodobá opatření v oblasti energetické účinnosti, jako je důkladná renovace budov s dlouhodobým cílem usnadnit nákladově efektivní transformaci stávajících budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Povinné úspory energie hrají důležitou úlohu při vytváření růstu, pracovních míst na místní úrovni, hospodářské soutěži a zmírňování energetické chudoby. Tyto úspory by měly zajišťovat, že Unie bude moci dosáhnout svých energetických a klimatických cílů vytvářením nových možností a přerušením spojitosti mezi spotřebou energie a růstem. Při posuzování podmínek za jakých je možné uvolnit soukromé investice do projektů energetické účinnosti, a při sestavování nových příjmových modelů pro inovace v oblasti energetické účinnosti je důležitá spolupráce se soukromým sektorem.

⁽²¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

- (61) Opatření ke zvýšení energetické účinnosti rovněž příznivě ovlivní kvalitu ovzduší, protože vyšším počtem energeticky účinných budov se přispěje ke snížení poptávky po topných palivech, včetně pevných. Opatření v oblasti energetické účinnosti tudíž přispívají ke zlepšení kvality vnitřního i vnějšího ovzduší a pomáhají dosahovat nákladově efektivním způsobem cílů politiky Unie v oblasti kvality ovzduší, zejména cílů stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ⁽²²⁾.
- (62) S cílem zajistit stabilní a předvídatelný příspěvek k dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030 a cíle klimatické neutrality do roku 2050 se vyžaduje, aby členské státy dosahovaly kumulativních úspor v konečném využití energie po celé období, po které povinnost platí, až do roku 2030, odpovídajících novým úsporám ve výši nejméně 0,8 % konečné spotřeby energie ročně do 31. prosince 2023 a alespoň 1,3 % od 1. ledna 2024, 1,5 % od 1. ledna 2026 a 1,9 % od 1. ledna 2028. Tento požadavek by mohl být splněn prostřednictvím nových politických opatření, která budou přijata během období, po které povinnost platí, od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030, nebo pomocí nových individuálních opatření vedoucích k úsporám energie, která vycházejí z politických opatření přijatých během předchozího období nebo před ním, pokud jsou uvedena individuální opatření zaváděna během následujícího období. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost využít systémů povinného zvyšování energetické účinnosti nebo alternativních politických opatření či obojího.
- (63) Během období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023 by Kypr a Malta měly mít povinnost dosáhnout kumulativních úspor energie v konečné spotřebě odpovídajících novým úsporám ve výši 0,24 % roční konečné spotřeby energie zprůměrované za poslední tříleté období předcházející 1. lednu 2019. Pro období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2030 by Kypr a Malta měly mít povinnost dosáhnout kumulativních úspor energie v konečné spotřebě ve výši 0,45 % roční konečné spotřeby energie zprůměrované za poslední tříleté období předcházející 1. lednu 2019.
- (64) Použijí-li členské státy systém povinného zvyšování, měly by na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určit povinné strany mezi provozovateli přenosových nebo přepravních soustav, provozovateli distribučních soustav, distributory energie nebo maloobchodními prodejci energie a distributory pohonných hmot nebo maloobchodními prodejci pohonných hmot. Určení nebo neurčení určitých kategorií takových subjektů by se nemělo chápat jako neslučitelné se zásadou nediskriminace. Členské státy si proto mohou zvolit, zda mají být za povinné strany určeny všechny takové subjekty, nebo jen některé jejich kategorie. Pro posílení postavení a ochranu osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně lidí žijících v sociálním bydlení a pro přednostní provedení politických opatření u těchto lidí by členské státy mohly požadovat, aby povinné strany dosáhly u těchto lidí úspor energie. Za tímto účelem mohou členské státy rovněž stanovit cíle snížení nákladů na energii. Povinné strany by mohly uvedených cílů dosáhnout podporou instalace opatření, která povedou k úsporám energie a finančním úsporám na účtech za energii, jako je instalace izolačních a topných opatření, a podporou iniciativ společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, jejichž účelem jsou úspory energie.
- (65) Při navrhování politických opatření ke splnění povinných úspor energie by členské státy měly dodržovat klimatické a environmentální normy a priority Unie a dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“ ve smyslu nařízení (EU) 2020/852. Členské státy by neměly podporovat činnosti, které nejsou environmentálně udržitelné, jako je využívání fosilních paliv. Cílem povinných úspor energie je posílit reakci na změnu klimatu podporou pobídek pro členské státy, aby realizovaly kombinaci udržitelných a čistých politik, které jsou odolné a zmírňují změnu klimatu. Úspory energie dosažené díky politickým opatřením týkajícím se přímého spalování fosilních paliv proto mohou být za určitých podmínek a po přechodné období po provedení této směrnice způsobitelnými úsporami energie v rámci povinných úspor energie v souladu s přílohou této směrnice. Tím se umožní sladění povinných úspor energie s cíli Zelené dohody pro Evropu, plánem dosažení cíle v oblasti klimatu a strategií „Renovační vlna“ a zohlední se potřeba opatření, jak stanovila Mezinárodní energetická agentura ve své zprávě o nulové energetické bilanci. Cílem tohoto omezení je motivovat členské státy k tomu, aby veřejné prostředky vynakládaly pouze na udržitelné technologie, které obstojí i v budoucnosti. Je důležité, aby členské státy poskytly účastníkům trhu jasný politický rámec a investiční jistotu. Provádění metodiky výpočtu v rámci povinných úspor energie by mělo umožnit všem účastníkům trhu přizpůsobit své technologie v přiměřeném časovém rámci. Pokud členské státy

⁽²²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

podporují zavádění účinných technologií v oblasti fosilních paliv nebo jejich včasné nahrazení, například prostřednictvím dotačních režimů nebo režimů povinného zvyšování energetické účinnosti, úspory energie již nemusí být v rámci povinných úspor energie způsobilé. Zatímco úspory energie vyplývající například z podpory kombinované výroby tepla a elektřiny založené na zemním plynu by v rámci povinných úspor energie nebyly způsobilé, toto omezení by se nevztahovalo na nepřímé využívání fosilních paliv, například pokud výroba elektřiny zahrnuje výrobu z fosilních paliv. Politická opatření zaměřená na změny chování s cílem snížit spotřebu fosilních paliv, například prostřednictvím informačních kampaní a ekologické jízdy, by měla zůstat způsobilá. Politická opatření zaměřená na renovace budov mohou zahrnovat opatření, jako je nahrazení systémů vytápění pomocí fosilních paliv spolu se zlepšením konstrukcí budov. Tato opatření by měla být omezena na technologie, které umožňují dosáhnout požadovaných úspor energie v souladu s vnitrostátními stavebními předpisy stanovenými v daném členském státě. Členské státy by nicméně měly podporovat modernizaci systémů vytápění jako součást rozsáhlých renovací v souladu s dlouhodobým cílem uhlíkové neutrality, konkrétně snížit poptávku po vytápění a pokrýt zbývající poptávku po vytápění pomocí bezuhlíkového zdroje energie. Při započítávání úspor potřebných k dosažení podílu povinných úspor energie u osob postižených energetickou chudobou mohou členské státy zohlednit své klimatické podmínky.

- (66) Opatření členských států ke zvyšování energetické účinnosti v dopravě se počítají za způsobilá pro plnění povinné úspory v konečném využití energie. Tato opatření zahrnují politiky, které mimo jiné podpoří účinnější vozidla, přechod na cyklistickou, pěší a hromadnou dopravu, nebo dopravní a územní plánování, které sníží poptávku po dopravě. Jsou-li dodržena pravidla týkající se významnosti a adicionality stanovená v této směrnici, jsou způsobilé i systémy, které uspisí zavádění nových, účinnějších vozidel, nebo politická opatření podporující přechod na paliva se sníženými úrovněmi emisí, kromě systémů nebo politických opatření týkajících se přímého spalování fosilních paliv, která sníží spotřebu energie na kilometr. Politická opatření podporující zavádění nových vozidel na fosilní paliva by neměla být v rámci povinných úspor energie způsobilá.
- (67) Opatření přijatá členskými státy na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ⁽²³⁾, která vyústí v ověřitelná a měřitelná nebo odhadnutelná zvýšení energetické účinnosti, lze považovat za nákladově efektivní způsob, jímž členské státy plní své povinné úspory energie podle této směrnice.
- (68) Jako alternativa k požadavku, aby povinné strany dosahovaly objemu kumulativních úspor v konečném využití energie, požadovanému v rámci povinnosti úspory energie stanovené v této směrnici, by členské státy v systémech povinného zvyšování energetické účinnosti měly mít možnost povinným stranám umožnit či od nich vyžadovat příspěvky do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost, který by mohl být využit k přednostnímu provádění politických opatření u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení.
- (69) Členské státy a povinné strany by měly využít všech dostupných prostředků a technologií, kromě využívání technologií přímého spalování fosilních paliv, aby dosáhly povinných kumulativních úspor v konečném využití energie, a to i prostřednictvím podpory inteligentních a udržitelných technologií v soustavách účinného dálkového vytápění a chlazení, infrastruktury pro účinné vytápění a chlazení, účinných a inteligentních budov, elektrických vozidel a průmyslových odvětví a energetických auditů nebo rovnocenných systémů hospodaření, za předpokladu, že započítávané úspory energie splňují požadavky této směrnice. Členské státy by měly usilovat o vysokou míru pružnosti při vytváření a provádění alternativních politických opatření. Členské státy by měly propagovat činnosti směřující k úsporám energie během dlouhé životnosti.

⁽²³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26).

- (70) Dlouhodobá opatření v oblasti energetické účinnosti přináší úspory energie i po roce 2020, v zájmu přispění k cíli Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 by však měla po roce 2020 přinášet nové úspory. Na druhou stranu, energetické úspory dosažené po 31. prosinci 2020 by se neměly započítávat do povinných kumulativních úspor v konečném využití energie pro období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020.
- (71) Adicionalita je základní zásadou povinných úspor energie stanovených v této směrnici, neboť zajišťuje, aby členské státy zavedly politiky a opatření speciálně navržené za účelem splnění povinných úspor energie. Nové úspory by měly překračovat rámec běžné činnosti, tak aby úspory, k nimž by došlo v každém případě, nebyly započítávány na splnění povinných úspor energie. Za účelem výpočtu dopadu zavedených opatření by se měly započítat pouze čisté úspory měřené jako změna spotřeby energie, kterou lze přímo připsat danému opatření v oblasti energetické účinnosti prováděnému pro účely povinných úspor energie stanovených v této směrnici. Za účelem výpočtu čistých úspor by členské státy měly vytvořit výchozí scénář obsahující variantu, jak by se situace vyvíjela při neexistenci daného opatření. Dané politické opatření by mělo být posuzováno podle tohoto výchozího scénáře. Členské státy by měly vzít v úvahu minimální požadavky stanovené příslušným legislativním rámcem na úrovni Unie a to, že ve stejném časovém rámci mohou být provedena jiná politická opatření, která mohou mít rovněž dopad na objem úspor energie, takže ne všechny změny pozorované od zavedení konkrétního politického opatření mohou být přičítány pouze danému politickému opatření. Aby bylo zajištěno splnění požadavku významnosti, měla by opatření povinné, zúčastněné nebo pověřené strany skutečně přispívat k dosažení započítávaných úspor energie.
- (72) Při výpočtu úspor energie je tam, kde je to relevantní, nutné zohlednit všechny kroky v energetickém řetězci s cílem zvýšit potenciál úspor energie při přenosu a distribuci elektřiny. Studie a konzultace se zúčastněnými stranami odhalily významný potenciál. Reálné a hospodářské podmínky se však mezi členskými státy a často i v rámci jednotlivých členských států značně liší a existuje velký počet provozovatelů soustav. Tyto okolnosti poukazují na decentralizovaný přístup v souladu se zásadou subsidiarity. Vnitrostátní regulační orgány mají požadované znalosti, pravomoc a správní kapacitu na podporu rozvoje energeticky účinné rozvodné sítě. Užitečné příspěvky k přijímání opatření v oblasti energetické účinnosti mohou poskytnout také subjekty jako Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E) a Evropský subjekt pro provozovatele distribučních soustav, které by při přijímání těchto opatření měly podporovat své členy.
- (73) Podobné úvahy platí i pro velmi vysoký počet provozovatelů plynárenských soustav. Úloha zemního plynu a míra dodávek a pokrytí území se mezi členskými státy značně liší. V uvedených případech mají vnitrostátní regulační orgány nejlepší předpoklady k tomu, aby sledovaly a řídily vývoj soustavy směrem ke zvýšení účinnosti, a subjekty, jako je Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav, mohou poskytnout užitečné příspěvky k přijímání opatření v oblasti energetické účinnosti a při přijímání těchto opatření by měly podporovat své členy.
- (74) Úloha společností poskytujících energetické služby je důležitá při vývoji, projektování, výstavbě a zajišťování financování projektů, které šetří energii, snižují náklady na energii a náklady na provoz a údržbu v odvětvích, jako je stavebnictví, průmysl a doprava.
- (75) Zohlednění vztahu mezi vodou a energií je zvláště důležité pro řešení vzájemné závislosti mezi spotřebou energie a vody a rostoucího tlaku na oba zdroje. K úsporám energie může výrazně přispět účinné hospodaření s vodou, které má nejen přínosy pro klima, ale také hospodářské a sociální přínosy. Vodohospodářství a odvětví odpadních vod využívá 3,5 % elektrické energie v Unii a očekává se, že tento podíl poroste. Přitom úniky vody představují 24 % celkového množství vody spotřebované v Unii a největším konzumentem vody je odvětví energetiky, jež se na spotřebě podílí 44 %. Měl by být zevrubně prozkoumán potenciál úspor energie použitím inteligentních technologií a procesů ve všech průmyslových, rezidenčních a komerčních vodních cyklech a využitích vody a měl by se uplatňovat vždy, kdy je třeba zohlednit zásadu nákladové efektivnosti a zásadu „energetická účinnost v první řadě“. Navíc i pokročilé zavlažovací technologie, technologie pro sběr dešťové vody a pro opakované využívání vody by mohly podstatně snížit spotřebu vody v zemědělství, budovách a průmyslu a energii používanou k jejímu čištění a přepravě.

- (76) V souladu s článkem 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) by politiky Unie v oblasti energetické účinnosti měly být inkluzivní, a zajišťovat tak rovný přístup k opatřením na zvýšení energetické účinnosti pro všechny spotřebitele čelící energetické chudobě. Zvýšení energetické účinnosti by se mělo přednostně provádět u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a konečných uživatelů, osob v domácnostech s nízkými nebo středními příjmy, jakož i u osob žijících v sociálním bydlení, starších osob a osob žijících ve venkovských a odlehlých oblastech, a to i v nejvzdálenějších regionech. V této souvislosti by zvláštní pozornost měla být věnována konkrétním skupinám, které jsou více ohroženy energetickou chudobou nebo jsou zranitelnější vůči nepříznivým dopadům energetické chudoby, jako jsou ženy, osoby se zdravotním postižením, starší osoby, děti a osoby menšinového rasového nebo etnického původu. Členské státy po povinných stranách mohou vyžadovat, aby do opatření na úsporu energie zahrnuly sociální cíle ve vztahu k energetické chudobě a tato možnost již byla dále rozšířena na alternativní politická opatření a vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost. To by se mělo změnit na povinnost chránit zranitelné zákazníky a konečné uživatele a posilovat jejich postavení a zmírňovat energetickou chudobu, přičemž by členským státům měla být ponechána plná pružnost, pokud jde o typy politických opatření, jejich míru, rozsah a náplň. Neumožňuje-li systém povinného zvyšování energetické účinnosti měření vztahující se na jednotlivé spotřebitele energie, může členský stát učinit opatření ke zmírnění energetické chudoby i jen alternativními politickými opatřeními. V rámci kombinace svých politik by členské státy měly zajistit, aby jiná politická opatření neměla nepříznivý dopad na osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky, konečné uživatele a případně osoby žijící v sociálním bydlení. Členské státy by měly co nejlépe využít veřejných finančních investic do opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně financování a finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie.
- (77) Každý členský stát by měl pojem zranitelných zákazníků vymezit v definici, jež může odkazovat na energetickou chudobu a obnášet mimo jiné zákaz odpojení takových zákazníků od elektřiny v kritických obdobích. Pojem zranitelných zákazníků může zahrnovat úroveň příjmů, podíl výdajů za energie v rámci disponibilního příjmu, energetickou účinnost domácností, kritickou závislost na elektrickém vybavení ze zdravotních důvodů, věk či jiná kritéria. To členským státům umožňuje zahrnout osoby v nízkopříjmových domácnostech.
- (78) Podle nařízení (EU) 2020/1563 přibližně 34 milionů domácností v Unii nebylo v roce 2019 schopno mít doma přiměřené teplo. Zelená dohoda pro Evropu upřednostňuje sociální rozměr transformace tím, že se zavázala k dodržování zásady, že „nikdo nebude opomenut“. Ekologická transformace, včetně přechodu na čistou energii, ovlivňuje odlišně ženy a muže a může mít obzvláštní dopad na některé znevýhodněné skupiny, včetně osob se zdravotním postižením. Opatření v oblasti energetické účinnosti musí proto zaujímat ústřední místo v jakékoli nákladově efektivní strategii řešení energetické chudoby a zranitelnosti spotřebitelů a doplňují politiky sociálního zabezpečení na úrovni členských států. K zajištění toho, aby opatření v oblasti energetické účinnosti udržitelným způsobem snižovala energetickou chudobu nájemců, je nutné zohledňovat jejich nákladovou efektivitu a cenovou dostupnost pro vlastníky a nájemce nemovitostí a zaručit pro ně odpovídající finanční a technickou podporu na úrovni členských států. Členské státy by měly poskytovat podporu na místní a regionální úrovni při odhalování a zmírňování energetické chudoby. V souladu s cíli Pařížské dohody bude třeba, aby byl fond budov v Unii v dlouhodobém výhledu přeměněn na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Současná míra renovace budov je nedostatečná, přičemž obzvláště obtížné je dosáhnout renovace v případě budov obývaných občany s nízkými příjmy čelícími energetické chudobě. Opatření stanovená v této směrnici, která se týkají povinných úspor energie, systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a alternativních politických opatření, jsou proto obzvláště důležitá.
- (79) Členské státy by měly usilovat o zajištění toho, aby opatření na podporu nebo usnadnění energetické účinnosti, zejména ta, která se týkají budov a mobility, nevedla k nepřiměřenému zvýšení cen služeb souvisejících s těmito opatřeními nebo k většímu sociálnímu vyloučení.
- (80) Aby bylo možné využít potenciálu úspor energie v určitých segmentech trhu, kde obecně nejsou komerčně nabízeny energetické audity, například v malých a středních podnicích, měly by členské státy vypracovat programy, které budou prosazovat a podporovat provádění energetických auditů v malých a středních podnicích a realizovat doporučení z uvedených energetických auditů vzešlá. Energetické audity by měly být povinné a pravidelné v případě podniků s průměrnou roční spotřebou energie nad určitou prahovou hodnotu, neboť úspory energie mohou být značné. Energetické audity by měly zohledňovat příslušné evropské nebo mezinárodní normy, jako například EN ISO 50001 (systémy managementu hospodaření s energií) nebo chystanou normu EN 16247-1 (energetické audity) nebo normu EN ISO 14000 (systémy environmentálního managementu), zahrnuje-li systém energetický audit, čímž by byly rovněž v souladu s touto směrnicí, které nepřekračuje požadavky uvedených

příslušných norem. V současné době se pracuje na zvláštní evropské normě pro energetické audity. Energetické audity mohou být prováděny samostatně nebo mohou být součástí širšího systému environmentálního řízení nebo smlouvy o energetických službách. Ve všech těchto případech by uvedené systémy měly splňovat minimální požadavky stanovené touto směrnicí. Kromě toho mohou být zvláštní mechanismy a systémy zavedené za účelem monitorování emisí a spotřeby paliva některými provozovateli dopravy, například EU ETS podle práva Unie, považovány za slučitelné s energetickými audity, a to i v systémech hospodaření s energií, pokud splňují minimální požadavky stanovené touto směrnicí. V případě podniků, které již povinnost energetického auditu plní, by se energetické audity měly nadále provádět nejméně každé čtyři roky ode dne předchozího energetického auditu v souladu s touto směrnicí.

- (81) Členské státy by mohly stanovit pokyny pro podniky, kterými by se měly řídit při provádění opatření k dosažení nových ročních úspor stanovených v energetickém auditu.
- (82) Kritériem pro definování používání systémů hospodaření s energií a energetických auditů by měla být průměrná spotřeba podniku, aby se zvýšila citlivost uvedených mechanismů při určování relevantních příležitostí pro nákladově efektivní úspory energie. Podnik, který nedosahuje prahových hodnot spotřeby stanovených pro systémy hospodaření s energií a energetické audity, by měl být vybízen k tomu, aby se podrobil energetickým auditům a prováděl doporučení vyplývající z těchto auditů.
- (83) V případě, že energetické audity provádějí vnitropodnikoví odborníci, neměli by se přímo podílet na auditované činnosti, aby byla zaručena jejich nezávislost.
- (84) Členské státy by měly podporovat zavádění systémů hospodaření s energií a energetických auditů v rámci veřejné správy na celostátní, regionální a místní úrovni.
- (85) Odvětví informačních a komunikačních technologií je dalším důležitým odvětvím, kterému je věnována zvýšená pozornost. V roce 2018 činila spotřeba energie datových center v Unii 76,8 TWh. Očekává se, že se do roku 2030 zvýší na 98,5 TWh, tj. o 28 %. Tento nárůst v absolutních číslech lze pozorovat i v relativních číslech: v rámci Unie představovala v roce 2018 datová centra 2,7 % poptávky po elektřině a do roku 2030 dosáhnou 3,21 %, pokud bude vývoj pokračovat stávajícím tempem. Digitální strategie Unie již zdůraznila potřebu vysoce energeticky účinných a udržitelných datových center a vyzývá k opatřením k zajištění transparentnosti pro telekomunikační operátory, pokud jde o jejich environmentální stopu. V zájmu podpory udržitelného rozvoje v odvětví informačních a komunikačních technologií, zejména datových center, by členské státy měly vyžadovat shromažďování a zveřejňování údajů, které jsou důležité pro energetickou náročnost a vodní stopu a flexibilitu na straně poptávky datových center, a to na základě společné šablony Unie. Členské státy by měly vyžadovat shromažďování a zveřejňování údajů pouze o datových centrech s významnou stopou, u nichž mohou vhodné zásahy týkající se návrhu nebo účinnosti nových nebo stávajících zařízení vést ke značnému snížení spotřeby energie a vody, zvýšení účinnosti systémů podporující dekarbonizaci sítě nebo k opětovnému využívání odpadního tepla v blízkých zařízeních a tepelných sítích. Na základě uvedených shromážděných údajů by mohly být stanoveny ukazatele udržitelnosti datových center, a to i s přihlédnutím k již existujícím iniciativám v tomto odvětví.
- (86) Oznamovací povinnost se vztahuje na datová centra, která splňují prahovou hodnotu stanovenou v této směrnicí. Ve všech případech a konkrétně v případě podnikových datových center na místě by tato oznamovací povinnost měla být chápána tak, že se vztahuje na prostory a vybavení, které slouží především nebo výhradně pro funkce související s daty (serverové místnosti), včetně nezbytného souvisejícího zařízení, například chlazení, osvětlení, bateriových polí nebo nepřerušitelných zdrojů napájení. Z oznamovací povinnosti by mělo být vyňato jakékoli vybavení IT umístěné nebo instalované především ve veřejně přístupných, běžně používaných nebo kancelářských prostorách nebo podporující jiné institucionální funkce, jako jsou pracovní stanice, notebooky, fotokopírky, senzory, bezpečnostní vybavení nebo domácí spotřebiče a spotřebiče v audiovizuálním odvětví. Stejná výjimka by se měla vztahovat i na servery, sítě, úložiště dat a související zařízení, která by byla rozptýlena napříč stránkami, jako jsou jednotlivé servery, jednotlivé nosiče nebo Wi-Fi a síťové body.

- (87) Shromážděné údaje by měly být používány k měření alespoň některých základních rozměrů udržitelného datového centra, konkrétně toho, jak účinně využívá energii, kolik této energie pochází z obnovitelných zdrojů, opětovného využívání odpadního tepla, které produkuje, účinnosti chlazení, účinnosti využívání uhlíku a využívání sladké vody. Shromážděné údaje a ukazatele udržitelnosti by měly zvýšit informovanost vlastníků a provozovatelů datových center, výrobců zařízení, vývojářů softwaru a služeb, uživatelů služeb datových center na všech úrovních, jakož i subjektů a organizací, které zavádějí, využívají nebo pořizují cloudové služby a služby datových center. Shromážděné údaje a ukazatele udržitelnosti by rovněž měly zajistit důvěru pro skutečná zlepšení v návaznosti na úsilí a opatření ke zvýšení udržitelnosti v nových nebo stávajících datových centrech. V neposlední řadě by se uvedené údaje a ukazatele měly použít jako základ pro transparentní plánování a rozhodování založené na důkazech. Komise by měla posuzovat účinnost datových center na základě informací sdělených povinnými datovými centry.
- (88) V návaznosti na posouzení by Komise při vytváření možných odvětvových partnerství v oblasti energetické účinnosti měla inkluzivním a reprezentativním způsobem sdružovat klíčové zúčastněné strany, včetně nevládních organizací a sociálních partnerů, v odvětvích, jako jsou informační a komunikační technologie, doprava, finance a budovy.
- (89) Nižších spotřebitelských výdajů na energii by mělo být dosaženo tím, že spotřebitelům bude poskytnuta pomoc při snižování spotřeby energie prostřednictvím snížení energetických potřeb budov a zvýšení účinnosti spotřebičů, což by mělo být kombinováno s dostupností nízkoenergetických dopravních prostředků využívaných společně s veřejnou dopravou, sdílenou mobilitou a cyklistikou. Členské státy by rovněž měly zvážit zlepšení propojení ve venkovských a odlehlých oblastech.
- (90) Je nanejvýše důležité zvyšovat informovanost všech občanů Unie o výhodách vyšší energetické účinnosti a poskytovat jim přesné informace o tom, jak je jí možné dosáhnout. Občané všech věkových skupin by se měli také zapojit do transformace energetiky, a to prostřednictvím evropského klimatického paktu a Konference o budoucnosti Evropy. Vyšší energetická účinnost je rovněž velmi důležitá pro zabezpečení dodávek energie do Unie tím, že se sníží její závislost na dovozu paliv ze třetích zemí.
- (91) Náklady a přínosy všech přijatých opatření v oblasti energetické účinnosti, včetně doby návratnosti, by měly být pro spotřebitele plně transparentní.
- (92) Při provádění této směrnice a uskutečňování dalších opatření v oblasti energetické účinnosti by členské státy měly věnovat zvláštní pozornost synergii mezi opatřeními v oblasti energetické účinnosti a účinným využíváním přírodních zdrojů v souladu se zásadami oběhového hospodářství.
- (93) Členské státy by měly využívat nové obchodní modely a technologie a pokusit se podporovat a usnadňovat uplatňování opatření v oblasti energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím inovativních energetických služeb pro velké i malé zákazníky.
- (94) Je nezbytné poskytovat častou a rozšířenou zpětnou vazbu o spotřebě energie, pokud je to s ohledem na instalovaná měřicí zařízení technicky proveditelné a nákladově efektivní. Tato směrnice vyjasňuje, že to, zda je dílčí měření nákladově efektivní, či nikoliv, závisí na tom, zda jsou související náklady úměrné potenciálním úsporám energie. Při posuzování, zda je dílčí měření nákladově efektivní, je možno vzít v úvahu dopad dalších konkrétních plánovaných opatření v dané budově, jako je případná připravovaná renovace.
- (95) Tato směrnice rovněž objasňuje, že by se práva týkající se vyúčtování a informací o vyúčtování či o spotřebě měla vztahovat na spotřebitele vytápění, chlazení nebo teplé užitkové vody dodávaných z ústředního zdroje, i když nemají přímý, individuální smluvní vztah s dodavatelem energie.

- (96) Aby členské státy dosáhly transparentnosti započítávání individuální spotřeby tepelné energie a usnadnily tak provádění dílčího měření, měly by zajistit zavedení transparentních, veřejně dostupných vnitrostátních pravidel pro rozdělování nákladů na spotřebu vytápění, chlazení a teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách. Vedle zajištění transparentnosti by členské státy mohly zvážit přijetí opatření k posílení hospodářské soutěže při poskytování služeb v oblasti dílčího měření, a napomoci tak k zajištění přiměřenosti veškerých nákladů nesených konečnými uživateli.
- (97) Nově instalované měřiče tepla a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění by měly být dálkově odečitatelné za účelem zajištění nákladově efektivního a častého poskytování informací o spotřebě. Ustanovení této směrnice vztahující se k měření týkajícímu se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody; dílčího měření a rozdělení nákladů, pokud jde o vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu; požadavku dálkového odečtu; informací o vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody; nákladů na přístup k informacím o měření, vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody; a minimálních požadavků na informace o vyúčtování a o spotřebě pro vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu se mají použít pouze na dodávky vytápění, chlazení a teplé užitkové vody z ústředního zdroje. Členské státy mohou samy rozhodnout, zda se technologie umožňující provádět odečet pochůzkovým způsobem nebo z projíždějícího automobilu mají považovat za dálkově odečitatelné, či nikoliv. U dálkově odečitatelných zařízení není k provedení odečtu nutný přístup do jednotlivých bytů nebo jednotek.
- (98) Členské státy by měly vzít v úvahu skutečnost, že úspěšné využívání nových technologií pro měření spotřeby energie vyžaduje vyšší investice do vzdělávání a dovedností uživatelů i dodavatelů energie.
- (99) Důležitým prostředkem pro informování zákazníků o jejich spotřebě energie jsou informace o vyúčtování a roční přehledy. Součástí údajů o spotřebě a nákladech mohou být i další informace, které spotřebitelům pomohou srovnat jejich stávající smlouvu s dalšími nabídkami a využít mechanismy pro podávání stížností a alternativní řešení sporů. Protože však spory související s vyúčtováním jsou častým zdrojem stížností spotřebitelů a přispívají k trvale nízkým mírám spokojenosti spotřebitelů a jejich komunikaci s poskytovateli energie, je třeba zajistit, aby informace o vyúčtování byly jednodušší, jasnější a snadněji pochopitelné a aby byly vytvořeny samostatné nástroje, jako jsou informace o vyúčtování, informační nástroje a roční přehledy, které by spotřebitelům poskytovaly všechny potřebné informace, a umožňovaly jim tak regulovat svou spotřebu energie, srovnávat nabídky a přecházet k jiným dodavatelům.
- (100) Při navrhování opatření ke zvýšení energetické účinnosti by členské státy měly náležitě zohlednit potřebu zajištění správného fungování vnitřního trhu a soudržného uplatňování *acquis* v souladu se Smlouvou o fungování EU.
- (101) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny a účinné dálkové vytápění a chlazení mají značný potenciál z hlediska úspory primární energie v Unii. Členské státy by měly provést komplexní posouzení potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a účinného dálkového vytápění a chlazení. Tato posouzení by měla být v souladu s integrovanými vnitrostátními plány členských států v oblasti energetiky a klimatu a jejich dlouhodobými strategiemi renovací a mohla by zahrnovat trajektorie vedoucí k vnitrostátnímu odvětví vytápění a chlazení založeného na obnovitelných zdrojích energie a odpadním teple v časovém rámci slučitelném s dosažením cíle klimatické neutrality. Nová zařízení na výrobu elektřiny a stávající zařízení, která procházejí podstatnou rekonstrukcí nebo jim jsou obnovována povolení či licence, by měla být – za předpokladu provedení analýzy nákladů a přínosů, z níž vyplývá čistý přínos – vybavena vysoce účinnými kogeneračními jednotkami umožňujícími zpětné získávání odpadního tepla pocházejícího z výroby elektřiny. Podobně i jiná zařízení s významným průměrným ročním energetickým příkonem by měla být vybavena technickými řešeními pro využívání odpadního tepla ze zařízení, pokud z analýzy nákladů a přínosů vyplývá čistý přínos. Toto odpadní teplo by mohlo být dopravováno do místa potřeby sítěmi dálkového vytápění. Případy, které vyžadují uplatnění kritérií pro vydání povolení, budou obecně ty, které rovněž vyžadují povolení podle směrnice 2010/75/EU a povolení podle směrnice (EU) 2019/944.

- (102) Zařízení na výrobu elektřiny, u nichž se plánuje využití geologického ukládání povoleného podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ⁽²⁴⁾, může být vhodné umístit do lokalit, kde není nákladově efektivní zpětné získávání odpadního tepla prostřednictvím vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo dodávkami do sítě dálkového vytápění nebo chlazení. Členské státy by proto měly mít možnost osvobodit tato zařízení od povinnosti provádět analýzu nákladů a přínosů za účelem jejich vybavení zařízením umožňujícím zpětné získávání odpadního tepla pomocí vysoce účinné kogenerační jednotky. Od požadavku, aby také poskytovala teplo, by rovněž mělo být možné osvobodit zařízení na výrobu elektřiny s provozem v době špičkového zatížení a záložní zařízení na výrobu elektřiny, jejichž provoz je plánován na úrovni nižší než 1 500 provozních hodin za rok jako klouzavý průměr za dobu pěti let.
- (103) V zájmu podpory decentralizované výroby energie je vhodné, aby členské státy podněcovaly k zavádění opatření a postupů na podporu zařízení kombinované výroby tepla a elektřiny s celkovým jmenovitým tepelným příkonem nižším než 5 MW.
- (104) Za účelem provádění vnitrostátních komplexních posouzení by členské státy měly podporovat posuzování potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a účinného dálkového vytápění a chlazení na regionální a místní úrovni. Členské státy by měly přijmout opatření na podporu a usnadnění realizace určeného nákladově efektivního potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a účinného dálkového vytápění a chlazení.
- (105) Požadavky na účinné dálkové vytápění a chlazení by měly být v souladu s dlouhodobými cíli politiky v oblasti klimatu, klimatickými a environmentálními normami a prioritami Unie a měly by dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“ ve smyslu nařízení (EU) 2020/852. Všechny systémy dálkového vytápění a chlazení by měly usilovat o lepší schopnost interakce s jinými částmi energetického systému, aby bylo možné optimalizovat spotřebu energie a předcházet jejímu plýtvání využitím plného potenciálu budov ke skladování tepla nebo chladu, včetně přebytečného tepla ze zařízení služeb a blízkých datových center. Z tohoto důvodu by měly účinné systémy dálkového vytápění a chlazení zajistit zvýšení primární energetické účinnosti a postupnou integraci energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ⁽²⁵⁾. Tato směrnice proto postupně zavádí přísnější požadavky na dodávky vytápění a chlazení, které by měly být použitelné v konkrétních stanovených časových obdobích a měly by být trvale použitelné od 1. ledna 2050.
- (106) Zásady pro výpočet podílu tepla nebo chladu z obnovitelných zdrojů energie v rámci účinného dálkového vytápění a chlazení by měly být v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001 a metodikami Eurostatu pro statistické vykazování. Podle čl. 7 odst. 1 směrnice (EU) 2018/2001 hrubá konečná spotřeba energie z obnovitelných zdrojů zahrnuje hrubou konečnou spotřebu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení. Hrubá konečná spotřeba energie tepla nebo chladu při dálkovém vytápění nebo chlazení se rovná dodávkám tepla nebo chladu dodávaného do sítě sloužící konečným zákazníkům nebo distributorům energie.
- (107) Tepelná čerpadla jsou důležitá pro dekarbonizaci dodávek vytápění a chlazení, a to i v oblasti dálkového vytápění. Metodika stanovená v příloze VII směrnice (EU) 2018/2001 stanoví pravidla pro započítávání energie zachycené tepelnými čerpadly coby energie z obnovitelných zdrojů, a zabraňuje dvojímu započtení elektřiny z obnovitelných zdrojů. Pro účely výpočtu podílu energie z obnovitelných zdrojů v síti dálkového vytápění by mělo být veškeré teplo pocházející z tepelného čerpadla a vstupující do sítě započítáno jako energie z obnovitelných zdrojů za předpokladu, že tepelné čerpadlo v době svého zařízení splňuje minimální kritéria účinnosti stanovená v příloze VII směrnice (EU) 2018/2001.

⁽²⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).

⁽²⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (108) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny byla definována úsporami energie dosaženými kombinovanou výrobou namísto oddělené výroby tepla a elektřiny. Požadavky na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny by měly být v souladu s dlouhodobými cíli politiky v oblasti klimatu. Definice kombinované výroby tepla a elektřiny a vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny používanými v právních předpisech Unie by nemělo být dotčeno používání odlišných definic ve vnitrostátních právních předpisech vydaných pro jiné účely, než jsou účely uvedené v dotyčných právních předpisech Unie. S cílem maximalizovat úspory energie a předejít nevyužití příležitosti k úsporám energie je třeba věnovat největší pozornost provozním podmínkám kogeneračních jednotek.
- (109) K zajištění transparentnosti z a umožnění konečnému zákazníkovi, aby si mohl vybrat mezi elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny a elektřinou vyráběnou pomocí jiných technologií, by měl být původ vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny zaručen na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti. Systémy záruky původu samy o sobě nezakládají právo na podporu z vnitrostátních mechanismů podpory. Je důležité, aby na všechny formy elektřiny vyrobené vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny mohly být vydávány záruky původu. Záruky původu by měly být odlišné od výměnných certifikátů.
- (110) Je třeba brát v úvahu konkrétní strukturu odvětví kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení, která zahrnují mnoho výrobců, kteří jsou malými a středními podniky, a to zejména při přezkumu správních postupů pro udělování povolení k výstavbě nové kapacity pro kombinovanou výrobu nebo s ní spojených sítí, podle zásady „zelenou malým a středním podnikům“.
- (111) Většinu podniků v Unii tvoří malé a střední podniky. Pro Unii představují obrovský potenciál úspor energie. Aby se jim pomohlo se zaváděním opatření v zájmu energetické účinnosti, měly by členské státy vytvořit příznivý rámec zaměřený na poskytování technické pomoci a cílených informací malým a středním podnikům.
- (112) Členské státy by na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií měly stanovit pravidla pro hrazení a sdílení nákladů spojených s připojením k síti a posílením distribuční soustavy a pravidla pro technická přizpůsobení, která jsou nezbytná pro integraci nových výrobců elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, s přihlédnutím ke kodexům sítě a pokynům vypracovaným v souladu s nařízeními Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ⁽²⁶⁾ a (ES) č. 715/2009 ⁽²⁷⁾. Výrobcům elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny by mělo být umožněno vypsát veřejnou soutěž na práce související s připojením. Měl by být usnadněn přístup elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, zvláště kogeneračním jednotkám malého výkonu a mikrokogeneračním jednotkám, k rozvodné síti. Členské státy mohou uložit povinnosti veřejné služby, a to i ve vztahu k energetické účinnosti, podnikům působícím v elektroenergetice v souladu s čl. 9 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944 a podnikům působícím v odvětví zemního plynu v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2009/73/ES.
- (113) Je nezbytné vymezit ustanovení týkající se vyúčtování, jednotného kontaktního místa, mimosoudního řešení sporů, energetické chudoby a základních smluvních práv, aby byla případně uvedena do souladu s příslušnými ustanoveními týkajícími se elektřiny podle směrnice (EU) 2019/944, s cílem posílit ochranu spotřebitelů a umožnit konečným zákazníkům, aby dostávali častější, jasné a aktuální informace o své spotřebě tepla, chlazení nebo teplé užitkové vody a mohli regulovat svou spotřebu energie.
- (114) Touto směrnicí se posiluje ochrana spotřebitele, neboť se jí zavádějí základní smluvní práva týkající se dálkového vytápění, chlazení a teplé užitkové vody, která odpovídají úrovni, na níž byla směrnicí (EU) 2019/944 zavedena práva, ochrana a posílené postavení pro konečné zákazníky v odvětví elektroenergetiky. Spotřebitelům by měly být ohledně jejich práv poskytovány jasné a jednoznačné informace. Existují faktory, které spotřebitelům brání v přístupu k různým dostupným zdrojům tržních informací, v porozumění těmto informacím a v jednání, jež by na těchto informacích mohlo být založeno. Zavedení základních smluvních práv může mimo jiné napomoci v řádném chápání výchozí úrovně kvality služeb, jež dodavatel ve smlouvě nabízí, včetně povahy a charakteristik dodávané energie. Navíc může přispět i k minimalizaci skrytých nebo dodatečných nákladů, které by po podepsání smlouvy mohly spotřebiteli vyvstat ve spojitosti s vylepšenými nebo novými službami, aniž by jim řádně

⁽²⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁽²⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

porozuměl a s nimi souhlasil. Uvedené služby mohou obnášet dodávky energie, služby související s měřením a vyúčtováním, nákupy a instalace nebo podpůrné služby a služby údržby, jakož i náklady spojené se sítí, měřicími zařízeními, místním topným či chladicím zařízením. Předmětné požadavky přispějí k lepší srovnatelnosti nabídek a zajistí pro všechny občany Unie tutéž úroveň základních smluvních práv, pokud jde o topení, chlazení a teplou užitkovou vodu, aniž by byly omezeny pravomoci jednotlivých členských států.

- (115) V případě plánovaného odpojení od vytápění, chlazení a teplé užitkové vody by dodavatelé měli dotčeným zákazníkům poskytnout odpovídající informace o alternativních opatřeních, jako jsou zdroje podpory k zabránění odpojení, systémy záloh, energetické audity, energetické poradenské služby, alternativní platební plány, poradenství v oblasti správy dluhu nebo moratoria na odpojení.
- (116) Větší ochrana spotřebitelů by měla být zaručena dostupností efektivních nezávislých mechanismů pro mimosoudní urovnávání sporů všem spotřebitelům; mezi tyto mechanismy patří veřejný ochránce práv pro energetiku, orgán sdružující spotřebitele nebo regulační orgán. Členské státy by proto měly zavést rychlé a účinné postupy pro vyřizování stížností.
- (117) Měl by být uznán a aktivně podporován přínos společenství pro obnovitelné zdroje podle směrnice (EU) 2018/2001 a občanských energetických společenství podle směrnice (EU) 2019/944 k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu a plánu dosažení cíle v oblasti klimatu. Členské státy by proto měly úlohu společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství zvážit a podporovat. Uvedená společenství mohou členským státům pomoci uskutečnit cíle této směrnice tím, že ve spolupráci s místními orgány zvýší energetickou účinnost na místní úrovni nebo na úrovni domácností, jakož i ve veřejných budovách. Mohou posílit postavení spotřebitelů a zapojit spotřebitele a umožnit určitým skupinám zákazníků v domácnostech, a to i ve venkovských a odlehlých oblastech, účastnit se projektů a intervencí v oblasti energetické účinnosti, které mohou kombinovat opatření s investicemi do energie z obnovitelných zdrojů. Energetická společenství mohou hrát důležitou úlohu také při vzdělávání a zvyšování povědomí občanů o opatřeních navržených k dosažení úspor energie. Jsou-li energetická společenství náležitě podporována členskými státy, mohou pomoci v boji proti energetické chudobě usnadněním projektů v oblasti energetické účinnosti, snížením spotřeby energie a nižšími sazbami za dodávky.
- (118) Dlouhodobých změn chování ve spotřebě energie lze dosáhnout posílením postavení občanů. Energetická společenství mohou pomoci dosáhnout dlouhodobých úspor energie, zejména v domácnostech, a zvýšit udržitelné investice ze strany občanů a malých podniků. Členské státy by měly takovéto aktivity občanů posilovat podporou komunitních energetických projektů a organizací. Mimoto mohou být součástí místních nebo regionálních plánů dekarbonizace nebo vnitrostátních plánů renovace budov strategie zapojení všech příslušných zúčastněných stran na vnitrostátní a místní úrovni do procesu tvorby politik s cílem zvýšit povědomí, získat zpětnou vazbu k politikám a zlepšit jejich přijetí ze strany veřejnosti.
- (119) Měl by být uznán přínos jednotných kontaktních míst nebo podobných struktur jakožto mechanismů, které mohou umožnit vícerym cílovým skupinám, včetně občanů, malých a středních podniků a veřejných orgánů, navrhnout a provádět projekty a opatření související s přechodem na čistou energii. Přínos jednotných kontaktních míst může být pro zranitelné zákazníky velmi důležitý, neboť by mohli získat spolehlivé a dostupné informace o zvýšení energetické účinnosti. Tento přínos může zahrnovat poskytování technického, správního a finančního poradenství a pomoci, usnadnění nezbytných správních postupů nebo přístupu na finanční trhy či pokyny, pokud jde o unijní a vnitrostátní právní rámce, včetně pravidel a kritérií pro zadávání veřejných zakázek, a taxonomií EU.
- (120) Komise by měla přezkoumat dopad svých opatření na podporu rozvoje platforem nebo fór, zahrnujících mimo jiné subjekty evropského sociálního dialogu, na rozvoj vzdělávacích programů zaměřených na energetickou účinnost a v případě potřeby by měla navrhnout další opatření. Komise by rovněž měla podporovat evropské sociální partnery při jejich diskusích o energetické účinnosti, zejména u zranitelných spotřebitelů a konečných uživatelů, včetně těch, kteří trpí energetickou chudobou.

- (121) Spravedlivý přechod ke klimaticky neutrální Unii do roku 2050 je ústředním prvkem Zelené dohody pro Evropu. Evropský pilíř sociálních práv, který společně vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise dne 17. listopadu 2017, řadí energii mezi základní služby, na přístup k nimž má každý právo. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám, zejména v souvislosti s inflačním tlakem a výrazným zvyšováním cen energií.
- (122) Je nezbytné zajistit, aby osoby postižené energetickou chudobou, zranitelní zákazníci, osoby v nízkopříjmových domácnostech a případně osoby žijící v sociálním bydlení byli chráněni a aby jim za tímto účelem byla dána možnost aktivně se účastnit intervencí a opatření ke zvýšení energetické účinnosti a souvisejících opatření na ochranu spotřebitele nebo informačních opatření, která členské státy provádějí. Měly by být vypracovány cílené osvětové kampaně, které by ilustrovaly přínosy energetické účinnosti a poskytovaly informace o dostupné finanční podpoře.
- (123) Veřejné financování dostupné na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni by mělo být strategicky investováno do opatření ke zvýšení energetické účinnosti, zejména ve prospěch osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. Členské státy by měly využít veškeré finanční příspěvky, které mohou obdržet ze Sociálního klimatického fondu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ⁽²⁸⁾, a příjmy z povolenek ze systému EU ETS. Tyto příjmy podpoří členské státy při plnění jejich povinnosti provádět opatření v oblasti energetické účinnosti a politická opatření v rámci povinných úspor energie přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení, včetně lidí, kteří žijí ve venkovských a odlehlých regionech.
- (124) Vnitrostátní systémy financování by měly být doplněny vhodnými systémy pro zvýšení informovanosti, technickou a administrativní pomoc a snazší přístup k financování, což umožní co nejlepší využití dostupných finančních prostředků, zejména pro osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky, osoby v nízkopříjmových domácnostech a případně osoby žijící v sociálním bydlení.
- (125) Členské státy by měly posílit postavení všech lidí a chránit je stejným způsobem bez ohledu na pohlaví, gender, věk, zdravotní postižení, rasu nebo etnický původ, sexuální orientaci, náboženské vyznání nebo přesvědčení a zajistit, aby byly odpovídajícím způsobem chráněny osoby, které jsou nejvíce postiženy energetickou chudobou nebo osoby, jimž hrozí větší riziko, že jí budou postiženy, nebo jsou nejvíce vystaveny nepříznivým dopadům energetické chudoby. Kromě toho by členské státy měly zajistit, aby opatření v oblasti energetické účinnosti nezhoršovala žádné stávající nerovnosti, zejména pokud jde o energetickou chudobu.
- (126) V souladu s čl. 15 odst. 2 směrnice 2012/27/EU provedly všechny členské státy posouzení potenciálu své infrastruktury v oblasti plynu a elektřiny z hlediska energetické účinnosti a určily konkrétní opatření a investice pro zavedení nákladově efektivních zvýšení energetické účinnosti infrastruktury sítí spolu s harmonogramem jejich zavádění. Výsledky uvedených opatření jsou stabilním základem pro to, aby zásadu „energetická účinnost v první řadě“ uplatňovaly při rozhodování o plánování a rozvoji sítí a o investicích.
- (127) Vnitrostátní energetické regulační orgány by měly přijmout integrovaný přístup zahrnující potenciální úspory v odvětvích zásobování energií a konečné spotřeby. Aniž je dotčena bezpečnost dodávek, integrace trhu a předběžné investice do elektrizačních soustav na moři nezbytných k využívání obnovitelné energie z moří, měly by vnitrostátní energetické regulační orgány zajistit, že při plánování a rozhodování se bude uplatňovat zásada „energetická účinnost v první řadě“ a že sazby a regulační opatření týkající se sítí budou obsahovat pobídky ke zvýšení energetické účinnosti. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby zásadu „energetická účinnost v první řadě“ zohledňovali provozovatelé přenosových a distribučních soustav. To by pomohlo provozovatelům přenosových a distribučních soustav zvažovat lepší řešení v oblasti energetické účinnosti a dodatečné náklady vzniklé při pořízování zdrojů na straně poptávky, jakož i environmentální a sociálně-ekonomické dopady různých investic

⁽²⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ze dne 10. května 2023, kterým se zřizuje Sociální klimatický fond a mění nařízení (EU) 2021/1060 (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 1).

do sítí a provozních plánů. Takový přístup vyžaduje posun od úzkého hlediska ekonomické účinnosti k maximalizaci blahobytu společnosti. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ by měla být uplatňována zejména v souvislosti se scénářem rozšiřování energetické infrastruktury, kde by řešení na straně poptávky mohla být považována za schůdné alternativy a měla by být řádně posouzena, a tato zásada by se měla stát nedílnou součástí posuzování projektů plánování sítí. Její uplatňování by měly přezkoumávat vnitrostátní regulační orgány.

- (128) Měl by být k dispozici dostatečný počet spolehlivých odborníků specializovaných na oblast energetické účinnosti, aby se zajistilo efektivní a včasné provádění této směrnice, například pokud jde o soulad s požadavky na provádění energetických auditů a zavádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti. Členské státy by proto měly zavést systémy certifikace nebo rovnocenné kvalifikace nebo obojí a systémy vhodné odborné přípravy pro poskytovatele energetických služeb, energetické audity a další opatření ke zvyšování energetické účinnosti v úzké spolupráci se sociálními partnery, poskytovateli odborné přípravy a dalšími relevantními zúčastněnými stranami. Tyto systémy by měly být každé čtyři roky počínaje prosincem 2024 posuzovány a v případě potřeby aktualizovány, aby byla zajištěna nezbytná úroveň způsobilosti poskytovatelů energetických služeb, energetických auditorů, energetických manažerů a osob zajišťujících instalaci prvků budov.
- (129) Je nezbytné pokračovat v rozvoji trhu energetických služeb, aby byla zajištěna dostupnost jak na straně poptávky, tak na straně nabídky energetických služeb. Transparentnost, například v podobě seznamů certifikovaných poskytovatelů energetických služeb, a poptávku mohou stimulovat také dostupné vzorové smlouvy, výměna osvědčených postupů a pokyny, které mohou významně přispět k využívání energetických služeb a uzavírání smluv o energetických službách a zvýšit důvěru v poskytovatele energetických služeb. Ve smlouvě o energetických službách se příjemce energetické služby vyhne investičním výdajům tím, že využije část finanční hodnoty úspory energie k tomu, aby zcela nebo částečně uhradil investice vynaložené třetí stranou. To může pomoci přilákat soukromý kapitál, který má zásadní význam pro vyšší podíl renovace budov v Unii, uplatnění odborných znalostí na trhu a vytváření inovativních obchodních modelů. U jiných než obytných budov s užitnou podlahovou plochou nad 750 m² by proto mělo být povinné posoudit proveditelnost uzavírání smluv o energetických službách k renovaci. To je krok správným směrem ke zvýšení důvěry ve společnost poskytující energetické služby a k vytvoření podmínek pro další rozšiřování těchto projektů v budoucnosti.
- (130) Vzhledem k ambiciózním cílům v oblasti renovace v příštím desetiletí v souvislosti se strategií „Renovační vlna“ je nezbytné posílit úlohu nezávislých tržních zprostředkovatelů, včetně jednotných kontaktních míst nebo podobných podpůrných mechanismů, aby bylo možné stimulovat rozvoj trhu na straně poptávky i nabídky a podpořit uzavírání smluv o energetických službách pro renovace soukromých i veřejných budov. Místní energetické agentury by v tomto ohledu mohly hrát zásadní úlohu a určit a podpořit zřizování potenciálních zprostředkovatelů nebo jednotných kontaktních míst. Tato směrnice by měla pomoci zlepšit dostupnost produktů, služeb a poradenství, mimo jiné i tím, že podpoří potenciál podnikatelů a podnikatelek zaplnit mezery na trhu a zajistit inovativní způsoby zvýšení energetické účinnosti, a to při zajištění dodržování zásady nediskriminace.
- (131) Uzavírání smluv o energetických službách stále čelí významným překážkám v několika členských státech kvůli přetrvávajícím regulačním a neregulačním překážkám. Je proto nezbytné zabývat se nejednoznačností vnitrostátních právních rámců, nedostatkem odborných znalostí, zejména pokud jde o nabídková řízení, a konkurenčními půjčkami a granty.
- (132) Členské státy by měly i nadále podporovat veřejný sektor při využívání smluv o energetických službách tím, že poskytnou vzorové smlouvy, které zohledňují dostupné evropské nebo mezinárodní normy, pokyny pro výběrová řízení a pokyny pro statistické zpracovávání smluv o energetických službách, které v květnu 2018 zveřejnila Eurostat a Evropská investiční banka (EIB) v souvislosti s nakládáním se smlouvami o energetických službách na účtech vládních institucí a které poskytly příležitosti k řešení zbývajících regulačních překážek pro uvedené smlouvy v členských státech.

- (133) Členské státy přijaly opatření k určení a řešení regulačních a neregulačních překážek. Aby však bylo možné odstranit regulační i neregulační překážky bránící využívání smluv o energetických službách a finančních ujednání s třetí stranou, která napomohou tomu, aby bylo dosaženo úspor energie, je třeba zvýšit úsilí. Mezi uvedené překážky patří účetní pravidla a postupy, jež brání tomu, aby se kapitálové investice a roční finanční úspory plynoucí z opatření ke zvýšení energetické účinnosti přiměřeně odrážely v účetnictví po celou dobu trvání investice.
- (134) Členské státy použily vnitrostátní akční plány energetické účinnosti z let 2014 a 2017 k podávání zpráv o pokroku při odstraňování regulačních a neregulačních překážek bránících energetické účinnosti, pokud jde o pobídky rozdělené mezi vlastníky a nájemce nebo mezi vlastníky budovy nebo ucelené části budovy. Členské státy by měly nadále zaměřovat své úsilí tímto směrem a využívat potenciál energetické účinnosti v souvislosti se statistikou Eurostatu z roku 2016, zejména se skutečností, že více než čtyři z deseti Evropanů žijí v bytech a více než tři z deseti Evropanů jsou nájemci.
- (135) Členské státy, včetně regionálních a místních orgánů, by měly být podporovány v tom, aby plně využívaly evropských fondů dostupných v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027 stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁹⁾, Nástroje pro oživení a odolnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ⁽³⁰⁾, jakož i finančních nástrojů a technické pomoci dostupných v rámci Programu InvestEU zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ⁽³¹⁾ ke stimulaci soukromých a veřejných investic do opatření ke zvyšování energetické účinnosti. Investice do energetické účinnosti mohou přispívat k hospodářskému růstu, zaměstnanosti, inovacím a ke snížení energetické chudoby v domácnostech, a mají proto pozitivní dopad na hospodářskou, sociální a územní soudržnost a zelené oživení. Možnými oblastmi pro financování jsou například opatření v zájmu energetické účinnosti veřejných budov a bydlení a osvojení nových dovedností prostřednictvím odborné přípravy, rekvalifikace a prohloubení dovedností odborníků, zejména na pracovních místech souvisejících s renovací budov, aby se tak podpořila zaměstnanost v odvětví energetické účinnosti. Komise zajistí součinnost mezi různými nástroji financování, zejména fondy v rámci sdíleného řízení a přímého řízení, jako jsou centrálně řízené programy Horizont Evropa nebo LIFE, jakož i mezi granty, půjčkami a technickou pomocí s cílem maximalizovat jejich pákový efekt na soukromé financování a jejich dopad na dosažení cílů politiky v oblasti energetické účinnosti.
- (136) Za účelem prosazování cílů této směrnice by členské státy měly vybízet k využívání finančních mechanismů. Tyto finanční mechanismy mohou zahrnovat finanční příspěvky a pokuty za porušení některých ustanovení této směrnice, zdroje vyčleněné na energetickou účinnost podle čl. 10 odst. 3 směrnice 2003/87/ES a zdroje vyčleněné na energetickou účinnost v evropských fondech a programech a v evropských finančních nástrojích vytvořených pro tyto účely, jako je například Evropský fond pro energetickou účinnost.
- (137) Finanční mechanismy by případně mohly být založeny na zdrojích vyčleněných na energetickou účinnost z projektových dluhopisů Unie, zdrojích vyčleněných na energetickou účinnost z prostředků EIB a dalších evropských finančních institucí, zejména Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) a Rozvojové banky Rady Evropy, zdrojích získaných pákovým efektem ve finančních institucích, vnitrostátních zdrojích získaných též vytvořením regulačních a fiskálních rámců stimulujících provádění iniciativ a programů v oblasti energetické účinnosti a příjmů z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES ⁽³²⁾.

⁽²⁹⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

⁽³⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽³¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁽³²⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES ze dne 23. dubna 2009 o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 136).

- (138) Finanční mechanismy zejména mohou využívat příspěvky, zdroje a příjmy z uvedených zdrojů k umožnění a stimulaci soukromých kapitálových investic, zejména k přilákání institucionálních investorů, a při tom využívat kritéria, jež zajistí dosažení environmentálních a sociálních cílů v případě poskytnutých prostředků; využívat inovativních finančních mechanismů, včetně záruk na úvěry pro soukromý kapitál, záruk na úvěry podporující uzavírání smluv o energetických službách, grantů, zvýhodněných půjček a specializovaných úvěrových rámců, systémů financování třetí stranou, které snižují rizika projektů v oblasti energetické účinnosti a umožní nákladově efektivní renovace i v domácnostech s nízkými nebo středními příjmy; být napojené na programy nebo agentury, které budou soustřeďovat projekty zaměřené na úspory energie a posuzovat jejich kvalitu, poskytovat technickou pomoc, podporovat trh s energetickými službami a pomáhat s vytvářením poptávky spotřebitelů po těchto službách.
- (139) Finanční mechanismy také mohou poskytovat náležité zdroje na podporu školících a certifikačních programů, které slouží ke zlepšování a akreditaci dovedností v oblasti energetické účinnosti, poskytovat prostředky na výzkum a demonstrace v oblasti jednotek malého výkonu a mikrogeneračních jednotek při výrobě energie a na urychlení jejich zavádění a optimalizaci připojování těchto jednotek do sítě, být napojené na programy zaměřené na provádění činností na podporu energetické účinnosti ve všech obydlích s cílem předcházet energetické chudobě a povzbuzovat majitele bytového fondu pronajímající obydlí, aby co nejvýše zvýšili energetickou účinnost svého majetku, poskytovat náležité zdroje na podporu sociálního dialogu a tvorbu standardů s cílem zvýšení energetické účinnosti a zajištění dobrých pracovních podmínek a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (140) S cílem zajistit praktický účinek cílů snižování energetické náročnosti budov veřejných subjektů by měly být využívány dostupné programy financování, finanční nástroje a inovativní finanční mechanismy Unie. V tomto ohledu mohou členské státy při vytváření těchto mechanismů na nepovinném základě využít příjmy z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES a zohlednit přitom vnitrostátní rozpočtové předpisy. Komise a členské státy by měly regionálním a místním správním orgánům o těchto programech financování, finančních nástrojích a inovativních finančních mechanismech Unie poskytovat dostatečné informace.
- (141) Aby zůstaly zachovány pobídky v systému EU ETS, které odměňují investice do nízkouhlíkových technologií, a s cílem připravit odvětví zapojená do systému EU ETS na inovace potřebné v budoucnu by Komise měla při provádění cíle v oblasti energetické účinnosti sledovat dopad příslušných opatření na směrnici 2003/87/ES. Bude muset sledovat dopad na ta odvětví průmyslu, v nichž hrozí značné riziko úniku uhlíku, uvedená v příloze rozhodnutí Komise 2014/746/EU,⁽³³⁾ aby zajistila, že ustanovení této směrnice podporují rozvoj uvedených odvětví a že mu nebrání.
- (142) Opatření členských států by měla být podpořena vhodně koncipovanými a účinnými finančními nástroji Unie v rámci Programu InvestEU a financování od EIB a EBRD, jež by měly podporovat investice do energetické účinnosti ve všech fázích energetického řetězce a uplatňovat komplexní analýzu nákladů a přínosů s modelem diferencovaných diskontních sazeb. Finanční podpora by se měla zaměřovat na nákladově efektivní metody zvyšování energetické účinnosti, které by vedly ke snížení spotřeby energie. EIB a EBRD by ve spolupráci s vnitrostátními podpůrnými bankami měly navrhnout, vytvořit a financovat programy a projekty specificky přizpůsobené odvětví energetické účinnosti, mimo jiné domácnostem čelícím energetické chudobě.
- (143) Právní předpisy, které se průřezově týkají různých odvětví, poskytují pevný základ pro ochranu spotřebitele u široké škály stávajících energetických služeb, a je pravděpodobné, že se budou v budoucnu rozvíjet. Některá základní smluvní práva zákazníků by nicméně měla být jasně stanovena. Je třeba, aby spotřebitelé měli k dispozici srozumitelné a jednoznačné informace o svých právech týkajících se energetiky.
- (144) Za účelem posouzení účinnosti této směrnice by měl být stanoven požadavek provést obecný přezkum této směrnice a předložit zprávu Evropskému parlamentu a Radě do 28. února 2027. Tento přezkum by měl umožnit nezbytnou harmonizaci při zohlednění vývoje v oblasti hospodářství a inovací.

⁽³³⁾ Rozhodnutí Komise 2014/746/EU ze dne 27. října 2014, kterým se podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES sestavuje na období 2015–2019 seznam odvětví a pododvětví, u nichž se má za to, že jim hrozí značné riziko úniku uhlíku (Úř. věst. L 308, 29.10.2014, s. 114).

- (145) Ústřední roli při vytváření, navrhování, provádění a hodnocení opatření stanovených v této směrnici by měly hrát místní a regionální orgány, aby mohly náležitě řešit specifické rysy svého klimatu, kultury a společnosti.
- (146) Standardní koeficient pro úspory udávané v kWh elektřiny by měl být s ohledem na technický pokrok a rostoucí podíl obnovitelných zdrojů energie v odvětví výroby elektřiny přezkoumán tak, aby odrážel změny faktoru primární energie pro elektřinu a jiné nosiče energie. Metodika výpočtu je v souladu s energetickými bilancemi a definicemi Eurostatu, s výjimkou metody přidělování spotřeby paliva pro teplo a elektřinu v zařízeních kombinované výroby tepla a elektřiny, u nichž byla účinnost referenčního systému požadovaná pro přidělování spotřeby paliva sladěna s údaji Eurostatu za roky 2015 a 2020. Výpočty faktoru primární energie pro elektřinu zohledňující skladbu zdrojů energie jsou založeny na ročních průměrných hodnotách. Pro výrobu jaderné elektrické energie a tepla se používá metoda započtení „fyzikálního obsahu energie“ a pro výrobu elektrické energie a tepla z fosilních paliv a biomasy se používá metoda „technické účinnosti přeměny“. V případě energie z obnovitelných zdrojů nezaložených na spalování se používá metoda přímého ekvivalentu založená na přístupu „celkové primární energie“. K výpočtu podílu primární energie pro elektřinu v zařízeních pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny se používá metoda uvedená v této směrnici. Spíše než marginální postavení na trhu se používá průměrné postavení na trhu. Předpokládá se, že účinnost přeměny energie dosahuje 100 % u obnovitelných zdrojů nezaložených na spalování, 10 % u geotermálních elektráren a 33 % u jaderných elektráren. Výpočet celkové účinnosti pro zařízení pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny vychází z nejnovějších údajů Eurostatu. Zohlední se ztráty z přeměny energie a přenosové a distribuční ztráty. Distribuční ztráty u jiných nosičů energie než elektřiny se při výpočtech nezohledňují z důvodu nedostatku spolehlivých údajů a složitosti výpočtu. Pokud jde o hranice systému, faktor primární energie je pro všechny zdroje energie 1. Zvolený koeficient faktoru primární energie pro elektřinu je průměr hodnot za roky 2024 a 2025, neboť faktor primární energie zaměřený na budoucnost bude vhodnějším ukazatelem než faktor historický. Analýza zahrnuje členské státy a Norsko. Soubor údajů pro Norsko vychází z údajů ENTSO-E.
- (147) Úspory energie vyplývající z provádění právních předpisů Unie by měly být započítávány, pouze pokud vyplývají z opatření, jež přesahuje minimální požadavky vyžadované danými právními akty Unie, ať již stanovením ambicióznějších požadavků v oblasti energetické účinnosti na úrovni členského státu, nebo vyšší mírou provádění opatření. Budovy představují značný potenciál pro další zvyšování energetické účinnosti a renovace budov je při zvyšování energetických úspor zásadním a dlouhodobým prvkem, který nabízí úspory z rozsahu. Proto je nezbytné objasnit, že všechny úspory energie pocházející z opatření podporujících renovaci stávajících budov mohou být započteny pouze tehdy, pokud přesahují úspory, ke kterým by došlo za neexistence politického opatření, a pokud členský stát prokáže, že povinná, zúčastněná nebo pověřená strana skutečně přispěla k dosažení započtených úspor energie.
- (148) V souladu se sdělením Komise ze dne 25. února 2015 s názvem „Rámcová strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu“ a zásadami zlepšování právní úpravy by se měl klást větší důraz na pravidla dohledu a kontroly pro provádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a alternativních politických opatření, včetně požadavku na ověření statisticky reprezentativního vzorku opatření.
- (149) Energie vyrobená technologiemi pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů v budovách nebo na nich snižuje objem energie pocházející z fosilních paliv. Snižování spotřeby energie a využívání energie z obnovitelných zdrojů v odvětví stavebnictví jsou významnými opatřeními ke snížení energetické závislosti Unie a emisí skleníkových plynů, a to zejména s ohledem na ambiciózní cíle v oblasti klimatu a energetiky stanovené pro rok 2030, jakož i na globální závazek přijatý v souvislosti s Pařížskou dohodou. Pro účely svých kumulativních povinných úspor energie mohou členské státy ke splnění svých požadavků v oblasti energetické účinnosti zohlednit úspory energie z politických opatření na podporu technologií v oblasti obnovitelných zdrojů v souladu s metodikou výpočtu uvedenou v této směrnici. Úspory energie z politických opatření týkajících se využívání přímého spalování fosilních paliv by se neměly započítávat.

- (150) Některé změny zavedené touto směrnicí mohou vyžadovat následnou změnu nařízení (EU) 2018/1999, aby se zajistila soudržnost mezi těmito dvěma právními akty. Nová ustanovení týkající se zejména stanovení vnitrostátních příspěvků, mechanismů odstraňování nedostatků a oznamovacích povinností by měla být zefektivněna a převedena do uvedeného nařízení, jakmile bude změněno. S ohledem na změny navržené v této směrnicí může být rovněž nutné přehodnotit některá ustanovení nařízení (EU) 2018/1999. Dodatečné požadavky na podávání zpráv a monitorování by neměly vést k vzniku žádných nových paralelních systémů podávání zpráv, ale budou podléhat stávajícímu rámci pro monitorování a podávání zpráv podle nařízení (EU) 2018/1999.
- (151) V zájmu podpory praktického provádění této směrnice na celostátní, regionální a místní úrovni by Komise měla i nadále podporovat výměnu zkušeností s postupy, srovnáváním, vytvářením sítí, jakož i inovativními postupy prostřednictvím online platformy.
- (152) Jelikož cílů této směrnice, totiž dosažení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti a vytvoření podmínek pro další zvyšování energetické účinnosti v a pro klimatickou neutralitu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (153) S cílem umožnit přizpůsobení technickému pokroku a změnám v distribuci energetických zdrojů by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o přezkum harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti stanovených na základě této směrnice, o hodnoty, metody výpočtu, standardní koeficient primární energie a požadavky uvedené v přílohách této směrnice a o doplnění této směrnice stanovením společného systému Unie pro hodnocení udržitelnosti datových center umístěných na jejím území. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽³⁴⁾. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (154) Nařízení (EU) 2023/955 by mělo být změněno tak, aby zohledňovalo definici energetické chudoby stanovenou v této směrnicí. Tak by byla zajištěna jednotnost, soudržnost, komplementarita a součinnost mezi různými nástroji a financováním, zejména pokud jde o řešení problémů domácností postižených energetickou chudobou.
- (155) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání s předchozí směrnicí představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z předchozí směrnice.
- (156) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic uvedených v části B přílohy XVI ve vnitrostátním právu,

⁽³⁴⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI, DEFINICE A CÍLE ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit splnění cílů Unie pro energetickou účinnost a umožňuje další zvyšování energetické účinnosti. Cílem tohoto společného rámce je přispět k provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ⁽³⁵⁾ a k zabezpečení dodávek energie v Unii prostřednictvím snižování její závislosti na dovozu energie, včetně fosilních paliv.

Tato směrnice stanoví pravidla zaměřená na upřednostňování energetické účinnosti ve všech odvětvích, odstranění překážek na trhu s energií a překonání některých nedokonalostí trhu, jež brání účinnosti při dodávkách, přenosu či přepravě, skladování a využívání energie. Rovněž stanoví zavedení orientačních vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030.

Tato směrnice přispívá k uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“, a pomáhá tak rovněž Unii být inkluzivní, spravedlivou a prosperující společností s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou účinně využívající zdroje.

2. Požadavky stanovené touto směrnicí jsou minimálními požadavky a nebrání členským státům, aby si ponechaly či zavedly přísnější opatření. Tato opatření musí být v souladu s právem Unie. V případě, že vnitrostátní právní předpisy stanoví přísnější opatření, členské státy je oznámí Komisi.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „energií“ energetické produkty, jak jsou vymezeny v čl. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ⁽³⁶⁾;
- 2) „energetickou účinností v první řadě“ energetická účinnost v první řadě ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení (EU) 2018/1999;
- 3) „energetickým systémem“ systém primárně určený k poskytování energetických služeb k uspokojení poptávky odvětví konečné spotřeby po energii ve formě tepla, paliv a elektřiny;
- 4) „účinností systému“ výběr energeticky účinných řešení, pokud zároveň umožňují nákladově efektivní dekarbonizaci, dodatečnou flexibilitu a účinné využívání zdrojů;
- 5) „spotřebou primární energie“ či „PEC“ hrubá dostupná energie, vyjma zásobníků mezinárodních námořních plavidel, konečné neenergetické spotřeby a energie okolního prostředí;

⁽³⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁽³⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ze dne 22. října 2008 o energetické statistice (Úř. věst. L 304, 14.11.2008, s. 1).

- 6) „konečnou spotřebou energie“ či „FEC“ veškerá energie dodávaná odvětvím průmyslu, dopravy, včetně spotřeby energie v mezinárodní letecké dopravě, domácnostem, veřejným a soukromým službám, zemědělství, lesnictví a rybářství a jiným odvětvím konečných uživatelů, s výjimkou spotřeby energie u zásobníků mezinárodních námořních plavidel, energie okolního prostředí a dodávek do odvětví přeměny energie a do odvětví energetiky a ztrát v důsledku přenosu a distribuce ve smyslu přílohy A nařízení (ES) č. 1099/2008;
- 7) „energií okolního prostředí“ energie okolního prostředí ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice (EU) 2018/2001;
- 8) „energetickou účinností“ poměr výstupu ve formě výkonu, služby, zboží nebo energie k množství vstupní energie;
- 9) „úsporami energie“ množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby či oběma způsoby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;
- 10) „zvýšením energetické účinnosti“ nárůst energetické účinnosti v důsledku technologických či ekonomických změn nebo v důsledku změn v lidském chování;
- 11) „energetickou službou“ fyzický přínos, užitek nebo prospěch získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;
- 12) „veřejnými subjekty“ celostátní, regionální nebo místní orgány a subjekty, které jsou přímo financovány a spravovány uvedenými orgány, avšak nejsou průmyslové ani obchodní povahy;
- 13) „celkovou užitnou podlahovou plochou“ podlahová plocha budovy nebo části budovy, v níž se používá energie k úpravě vnitřního prostředí;
- 14) „veřejnými zadavateli“ veřejní zadavatelé ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2014/23/EU, čl. 2 bodě 1 směrnice 2014/24/EU a čl. 3 odst. 1 směrnice 2014/25/EU;
- 15) „zadavateli“ se rozumí zadavatelé ve smyslu čl. 7 odst. 1 směrnice 2014/23/EU a čl. 4 odst. 1 směrnice 2014/25/EU;
- 16) „systémem hospodaření s energií“ soubor vzájemně souvisejících nebo vzájemně působících prvků strategie, která stanoví cíl v oblasti energetické účinnosti a plán k dosažení tohoto cíle, včetně monitorování skutečné spotřeby energie, opatření přijatých za účelem zvýšení energetické účinnosti a měření pokroku;
- 17) „evropskou normou“ norma přijatá Evropským výborem pro normalizaci, Evropským výborem pro normalizaci v elektrotechnice nebo Evropským ústavem pro telekomunikační normy, která je zpřístupněná veřejnosti;
- 18) „mezinárodní normou“ norma přijatá Mezinárodní organizací pro normalizaci, která je zpřístupněná veřejnosti;
- 19) „povinnou stranou“ distributor energie, maloobchodní prodejce energie nebo provozovatel přenosové soustavy, na které se vztahují vnitrostátní systémy povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 9;
- 20) „pověřenou stranou“ právnická osoba pověřená vládou nebo jiným veřejným subjektem vytvořením, řízením nebo provozem finančního systému jménem dané vlády nebo jiného veřejného subjektu;
- 21) „zúčastněnou stranou“ podnik nebo veřejný subjekt, který se zavázal splnit určité cíle podle dobrovolné dohody, nebo na který se vztahuje vnitrostátní regulační politický nástroj;

- 22) „prováděcím veřejným orgánem“ veřejnoprávní subjekt, který odpovídá za provádění nebo monitorování zdanění energie a emisí CO₂, finanční systémy a nástroje, daňové pobídky, standardy a normy, označování energetické účinnosti štítky, odbornou přípravu nebo vzdělávání;
- 23) „politickým opatřením“ regulační, finanční, daňový, dobrovolný nástroj nebo nástroj pro poskytování informací oficiálně zřízený a prováděný v členském státě s cílem vytvořit podpůrný rámec, požadavek nebo pobídku pro účastníky trhu, aby poskytovali a kupovali energetické služby a přijímali další opatření ke zvýšení energetické účinnosti;
- 24) „individuálním opatřením“ opatření, jehož výsledkem je ověřitelné a měřitelné nebo odhadnutelné zvýšení energetické účinnosti a které je přijato v důsledku politického opatření;
- 25) „distributorem energie“ fyzická nebo právnická osoba, včetně provozovatelů distribučního systému, jež odpovídá za přepravu energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům nebo distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodávají;
- 26) „provozovatelem distribuční soustavy“ provozovatel distribuční soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 29 směrnice (EU) 2019/944, pokud jde o elektřinu, nebo čl. 2 bodu 6 směrnice 2009/73/ES, pokud jde o plyn;
- 27) „maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;
- 28) „konečným zákazníkem“ fyzická nebo právnická osoba, jež nakupuje energii pro své vlastní konečné využití;
- 29) „poskytovatelem energetických služeb“ fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo provádí opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení konečného zákazníka či v rámci jeho budovy;
- 30) „malými a středními podniky“ podniky podle definice v čl. 2 odst. 1 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES ⁽³⁷⁾;
- 31) „mikropodnikem“ podnik podle definice v čl. 2 odst. 3 přílohy doporučení 2003/361/ES;
- 32) „energetickým auditem“ systematický postup za účelem získání dostatečných znalostí o profilu energetické spotřeby určité budovy či skupiny budov, průmyslového nebo obchodního provozu nebo zařízení a soukromé nebo veřejné služby, který identifikuje a kvantifikuje možnosti nákladově efektivních úspor energie, identifikuje potenciál pro nákladově efektivní využívání nebo výrobu energie z obnovitelných zdrojů a podává zprávy o zjištěních;
- 33) „smlouvou o energetických službách“ smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, ověřované a kontrolované během celého trvání smlouvy, kdy jsou díla, dodávka nebo služba do tohoto opatření placeny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti nebo k jinému dohodnutému kritériu energetické náročnosti, například finančním úsporám;
- 34) „inteligentním měřicím systémem“ inteligentní měřicí systém ve smyslu čl. 2 bodu 23 směrnice (EU) 2019/944 nebo inteligentní měřicí systém uvedený ve směrnici 2009/73/ES;
- 35) „provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy“ provozovatel přenosové soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 35 směrnice (EU) 2019/944, pokud jde o elektřinu, nebo provozovatel přepravní soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice 2009/73/ES, pokud jde o plyn;
- 36) „kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ současná výroba tepelné energie a elektrické nebo mechanické energie v jednom procesu;
- 37) „ekonomicky odůvodněnou poptávkou“ poptávka, která nepřekračuje potřeby tepla nebo chlazení a která by byla za tržních podmínek jinak uspokojována jinými procesy výroby energie než kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;

⁽³⁷⁾ Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- 38) „užitečným teplem“ teplo vyrobené v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny k uspokojování ekonomicky odůvodněné poptávky po vytápění a chlazení;
- 39) „elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny“ elektřina vyrobená v procesu spojeném s výrobou užitečného tepla a vypočtená podle obecných zásad stanovených v příloze II;
- 40) „vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňující kritéria stanovená v příloze III;
- 41) „celkovou účinností“ roční objem výroby elektrické a mechanické energie a užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě tepla v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny a hrubé výroby elektrické a mechanické energie;
- 42) „poměrem elektřiny a tepla“ poměr mezi elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny a užitečným teplem při plném kombinovaném režimu na základě provozních dat konkrétní jednotky;
- 43) „kogenerační jednotkou“ jednotka schopná pracovat v režimu kombinované výroby tepla a elektřiny;
- 44) „kogenerační jednotkou malého výkonu“ kogenerační jednotka s instalovanou kapacitou nižší než 1 MW_e;
- 45) „mikrokogenerační jednotkou“ kogenerační jednotka s maximální kapacitou nižší než 50 kW_e;
- 46) „účinným dálkovým vytápěním a chlazením“ soustava dálkového vytápění nebo chlazení, která splňuje kritéria stanovená v článku 26;
- 47) „účinným vytápěním a chlazením“ varianta vytápění a chlazení, která ve srovnání s výchozím scénářem, který odráží situaci, kdy nejsou podniknuta žádná opatření, měřitelně snižuje vstupní primární energii nezbytnou k dodání jednotky získané energie v rámci příslušných hranic systému, a to nákladově efektivním způsobem podle analýzy nákladů a přínosů podle této směrnice a při zohlednění energie potřebné k získání, přeměně, přepravě a distribuci;
- 48) „účinným individuálním vytápěním a chlazením“ varianta individuální dodávky vytápění a chlazení, která ve srovnání s účinným dálkovým vytápěním a chlazením měřitelně snižuje vstupní primární energii z neobnovitelných zdrojů nezbytnou k dodání jednotky získané energie v rámci příslušných hranic systému nebo vyžaduje stejné množství primární energie z neobnovitelných zdrojů, avšak za nižší cenu, při zohlednění energie potřebné k získání, přeměně, přepravě a distribuci;
- 49) „datovým centrem“ datové centrum podle definice v příloze A bodě 2.6.3.1.16 nařízení (ES) č. 1099/2008;
- 50) „podstatnou rekonstrukcí“ rekonstrukce, jejíž náklady přesáhnou 50 % investičních nákladů na novou srovnatelnou jednotku;
- 51) „agregátorem“ nezávislý agregátor ve smyslu čl. 2 bodu 19 směrnice (EU) 2019/944;
- 52) „energetickou chudobou“ nedostatečný přístup domácnosti k základním energetickým službám, které v příslušném vnitrostátním kontextu a v rámci vnitrostátní sociální politiky a dalších relevantních vnitrostátních politik zajišťují základní úroveň a důstojné standardy života a zdraví, včetně přiměřeného vytápění, teplé vody, chlazení, osvětlení a energie k napájení spotřebičů, a to v důsledku kombinace faktorů, přinejmenším včetně cenové nedostupnosti, nedostatečného disponibilního příjmu, vysokých výdajů na energii a nízké energetické účinnosti obytných budov;
- 53) „konečným uživatelem“ fyzická či právnická osoba nakupující vytápění, chlazení nebo užitkovou teplou vodu pro vlastní konečnou spotřebu nebo fyzická či právnická osoba, která užívá jednotlivou budovu nebo ucelenou část budovy v budově s více bytovými jednotkami nebo ve víceúčelové budově s vytápěním, chlazením nebo teplou užitkovou vodou z ústředního zdroje, pokud tato osoba nemá přímou ani individuální smlouvu s dodavatelem energie;

- 54) „rozdělenými pobídkami“ nedostatek spravedlivého a přiměřeného rozdělení finančních závazků a odměn souvisejících s investicemi do energetické účinnosti mezi dotčené subjekty, například vlastníky a nájemce nebo různé vlastníky ucelených částí budov nebo vlastníky a nájemce či různé vlastníky budov s více bytovými jednotkami nebo víceúčelových budov;
- 55) „strategií zapojení“ strategie, která stanoví cíle, rozvíjí techniky a vytváří proces zapojení všech relevantních zúčastněných stran na vnitrostátní nebo místní úrovni, včetně zástupců občanské společnosti, jako jsou spotřebitelské organizace, do procesu tvorby politik s cílem zvýšit informovanost o těchto politikách, získat k nim zpětnou vazbu a zlepšit jejich přijetí veřejností;
- 56) „statisticky významnou částí a reprezentativním vzorkem opatření ke zvyšování energetické účinnosti“ taková část a vzorek, které vyžadují vytvoření podmnožiny statistické populace uvedených opatření na úsporu energie způsobem, který má odrážet celou populaci všech opatření na úsporu energie, a tak umožňuje vyvození přiměřených závěrů o spolehlivosti všech opatření.

Článek 3

Zásada „energetická účinnost v první řadě“

1. V souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“ členské státy zajistí, aby řešení v oblasti energetické účinnosti, včetně zdrojů na straně poptávky a systémové flexibility, byla posuzována při rozhodnutích o plánování, politikách a významných investicích o hodnotě přesahující v jednotlivých případech částku 100 000 000 EUR nebo v případě projektů dopravní infrastruktury částku 175 000 000 EUR, týkajících se těchto odvětví:

- a) energetické systémy a
- b) neenergetická odvětví, v nichž mají uvedená odvětví dopad na spotřebu energie a energetickou účinnost, jako jsou budovy, doprava, vodohospodářství, informační a komunikační technologie, zemědělství a finanční sektor.

2. Do 11. října 2027 provede Komise posouzení prahových hodnot stanovených v odstavci 1 s cílem revidovat je směrem dolů, přičemž přihlédne k možnému vývoji hospodářství a trhu s energií. Komise do 11. října 2028 předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, k níž připojí v případě potřeby legislativní návrhy.

3. Členské státy se vybízejí, aby při uplatňování tohoto článku zohlednily doporučení Komise (EU) 2021/1749 ⁽³⁸⁾.

4. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány sledovaly uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“, a to případně i integraci odvětví a meziodvětvové dopady, v případech, kdy rozhodnutí o plánování, politikách a investicích podléhají požadavkům na schválení a monitorování.

5. Při uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ členské státy:

- a) prosazují, a pokud se vyžadují analýzy nákladů a přínosů, zajistí uplatňování a zveřejnění metodik pro analýzu nákladů a přínosů, které případně umožňují řádné posouzení širších přínosů řešení v oblasti energetické účinnosti při zohlednění celého životního cyklu a dlouhodobé perspektivy, účinnosti systému a nákladové účinnosti, bezpečnosti dodávek a kvantifikace ze společenského, zdravotního a ekonomického hlediska a z hlediska klimatické neutrality, jakož i zásad udržitelnosti a oběhového hospodářství při přechodu na klimatickou neutralitu;

- b) zabývají se dopadem na energetickou chudobu;

⁽³⁸⁾ Doporučení Komise (EU) 2021/1749 ze dne 28. září 2021 k Zásadám „energetická účinnost v první řadě“: od principů k praxi – Pokyny k uplatňování zásady při rozhodování v odvětví energetiky i mimo něj (Úř. věst. L 350, 4.10.2021, s. 9).

- c) určí subjekt nebo subjekty odpovědné za sledování uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ a dopadů regulačních rámců, včetně finančních předpisů, rozhodnutí o plánování, politikách a významných investicích uvedených v odstavci 1, na spotřebu energie, energetickou účinnost a energetické systémy;
 - d) podávají Komisi v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 zprávy o tom, jak byla zásada „energetická účinnost v první řadě“ zohledněna v celostátních a případně regionálních a místních rozhodnutích o plánování, politikách a významných investicích týkajících se celostátních a regionálních energetických systémů, přičemž tato zpráva obsahuje alespoň tyto prvky:
 - i) posouzení uplatňování a přínosů zásady „energetická účinnost v první řadě“ v rámci energetických systémů, zejména ve vztahu ke spotřebě energie;
 - ii) seznam opatření přijatých k odstranění jakýchkoli zbytečných regulačních či neregulačních překážek pro provádění zásady „energetická účinnost v první řadě“ a řešení na straně poptávky, a to i prostřednictvím identifikace vnitrostátních právních předpisů a opatření, které jsou s touto zásadou v rozporu.
6. Do 11. dubna 2024 přijme Komise pokyny, které poskytnou společný obecný rámec, včetně postupů pro dohled, monitorování a podávání zpráv, který mohou členské státy používat při navrhování metodik pro analýzu nákladů a přínosů uvedených v odst. 5 písm. a), aby tak byla zajištěna srovnatelnost a zároveň byla členským státům ponechána možnost přizpůsobit se vnitrostátním a místním podmínkám.

Článek 4

Cíle energetické účinnosti

1. Členské státy společně zajistí snížení spotřeby energie alespoň o 11,7 % v roce 2030 ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře EU z roku 2020 tak, aby konečná spotřeba energie v Unii nepřesáhla 763 Mtoe. Členské státy vynaloží veškeré úsilí, aby společně přispěly k orientačnímu cíli týkajícímu se spotřeby primární energie v Unii nepřesahujícímu v roce 2030 992,5 Mtoe.
 2. Každý členský stát stanoví orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti založený na konečné spotřebě energie, aby bylo společně dosaženo závazného cíle Unie v oblasti konečné spotřeby energie uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, a vynaloží veškeré úsilí, aby společně přispěly k orientačnímu cíli Unie týkajícímu se spotřeby primární energie v Unii, který je v daném odstavci uveden. Členské státy oznámí tyto příspěvky spolu s orientační trajektorií pro tyto příspěvky Komisi jako součást aktualizace svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999 a jako součást svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení. Současně členské státy své příspěvky rovněž vyjádří jako absolutní úroveň spotřeby primární energie v roce 2030. Při stanovování svých orientačních vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti členské státy zohlední požadavky vymezené v odstavci 3 tohoto článku a vysvětlí, jak a na základě jakých údajů byly tyto příspěvky vypočteny. Za tímto účelem mohou použít vzorec stanovený v příloze I této směrnice.
- Členské státy ve svých vnitrostátních příspěvcích v oblasti energetické účinnosti uvedou podíly na spotřebě primární energie a na konečné spotřebě energie v odvětvích konečné spotřeby energie, jak jsou vymezena v nařízení (ES) č. 1099/2008, včetně průmyslu, bydlení, služeb a dopravy. Členské státy uvedou rovněž odhady spotřeby energie v odvětví informačních a komunikačních technologií.
3. Při stanovování svých orientačních vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti uvedených v odstavci 2 vezmou členské státy v úvahu:
 - a) cíl konečné spotřeby energie v Unii pro rok 203 nejvýše 763 Mtoe a cíl spotřeby primární energie v Unii pro rok 2030 nejvýše 992,5 Mtoe podle odstavce 1;

- b) opatření stanovená touto směrnicí;
- c) další opatření na podporu energetické účinnosti v členských státech a na úrovni Unie;
- d) veškeré relevantní faktory ovlivňující úsilí v oblasti účinnosti:
 - i) již dříve vyvinuté úsilí a opatření v oblasti energetické účinnosti;
 - ii) spravedlivé rozdělení úsilí v celé Unii;
 - iii) energetická náročnost hospodářství;
 - iv) nevyužité nákladově efektivní možnosti úspor energie;
- e) jiné vnitrostátní okolnosti ovlivňující spotřebu energie, zejména:
 - i) vývoj a prognóza HDP, jakož i demografický vývoj a prognóza;
 - ii) změny v oblasti dovozu a vývozu energie, vývoj ve skladbě zdrojů energie a využívání nových udržitelných paliv;
 - iii) rozvoj všech obnovitelných zdrojů energie, jaderná energie, zachycování a ukládání CO₂;
 - iv) dekarbonizace energeticky náročných odvětví;
 - v) úroveň ambicí ve vnitrostátních plánech v oblasti dekarbonizace nebo klimatické neutrality;
 - vi) ekonomický potenciál úspor energie;
 - vii) aktuální klimatické podmínky a prognóza změny klimatu.

4. Při uplatňování požadavků stanovených v odstavci 3 členský stát zajistí, aby jeho příspěvek v Mtoe nebyl o více než 2,5 % vyšší než hodnota, jíž by příspěvek dosahoval v případě použití vzorce stanoveného v příloze I.

5. Komise posoudí, zda je kolektivní příspěvek členských států přinejmenším roven závaznému cíli Unie týkajícímu se konečné spotřeby energie stanovenému v odstavci 1 tohoto článku. Shledá-li, že je jeho výše nedostatečná, Komise jakožto součást svého posouzení návrhů aktualizovaných plánů v oblasti energetiky a klimatu podle čl. 9 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999 a v každém případě do 1. března 2024 při současném zohlednění aktualizovaného referenčního scénáře EU z roku 2020 podle tohoto odstavce předloží každému členskému státu revidovaný orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti pro konečnou spotřebu energie založený na:

- a) zbývajícím kolektivním snížení konečné spotřeby energie, jehož je pro dosažení závazného cíle Unie stanoveného v odstavci 1 zapotřebí;
- b) relativní intenzitě emisí skleníkových plynů na jednotku HDP v roce 2019 mezi dotčenými členskými státy;
- c) HDP dotčených členských států v roce 2019.

Před použitím vzorce uvedeného v příloze I pro mechanismus stanovený v tomto odstavci a v každém případě do 30. listopadu 2023 aktualizuje Komise referenční scénář EU z roku 2020 na základě nejnovějších údajů Eurostatu oznámených členskými státy v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. b) a článkem 14 nařízení (EU) 2018/1999.

Bez ohledu na článek 37 této směrnice členské státy, které chtějí aktualizovat své orientační vnitrostátní příspěvky v oblasti energetické účinnosti podle odstavce 2 tohoto článku za využití aktualizovaného referenčního scénáře EU z roku 2020, oznámí svůj aktualizovaný orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti nejpozději do 1. února 2024. Pokud členský stát chce aktualizovat svůj orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti, zajistí, aby jeho příspěvek v Mtoe nebyl o více než 2,5 % vyšší než hodnota, jíž by příspěvek dosahoval v případě použití vzorce stanoveného v příloze I s využitím aktualizovaného referenčního scénáře EU z roku 2020.

Členské státy, jimž byl Komisí předložen revidovaný orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti, aktualizují své orientační vnitrostátní příspěvky v oblasti energetické účinnosti podle odstavce 2 tohoto článku se zřetelem k revidovanému orientačnímu vnitrostátnímu příspěvku v oblasti energetické účinnosti pro konečnou spotřebu energie a zároveň aktualizují svou orientační trajektorii pro uvedený příspěvek a případně i svá doplňující opatření jakožto součást aktualizací svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999. Komise v souladu s uvedeným nařízením požádá členské státy, aby neprodleně předložily svůj revidovaný orientační příspěvek v oblasti energetické účinnosti a případně i svá dodatečná opatření s cílem zajistit uplatňování mechanismu stanoveného v tomto odstavci.

Pokud některý členský stát oznámí orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti pro konečnou spotřebu energie v Mtoe ve výši, již by příspěvek dosahoval v případě použití vzorce stanoveného v příloze I, nebo příspěvek nedosahující tuto výši, Komise takový příspěvek nezmění.

Při uplatňování mechanismu stanoveného v tomto odstavci Komise zajistí, že již nebude existovat rozdíl mezi součtem vnitrostátních příspěvků všech členských států a závazným cílem Unie stanoveným v odstavci 1.

6. Pokud Komise na základě svého posouzení podle čl. 29 odst. 1 a 3 nařízení (EU) 2018/1999 dospěje k závěru, že nebylo dosaženo dostatečného pokroku při plnění příspěvků v oblasti energetické účinnosti, členské státy, které nedodrží své orientační trajektorie konečné spotřeby energie uvedené v odstavci 2 tohoto článku, zajistí, aby byla do jednoho roku od data obdržení posouzení Komise provedena dodatečná opatření, aby opět začaly směřovat k dosažení svých příspěvků v oblasti energetické účinnosti. Uvedená dodatečná opatření zahrnují mimo jiné přinejmenším jedno z těchto opatření:

- a) vnitrostátní opatření přinášející další úspory energie, včetně intenzivnější pomoci při rozvoji projektů k provádění investičních opatření v oblasti energetické účinnosti;
- b) zvýšení povinných úspor energie stanovených v článku 8 této směrnice;
- c) úprava povinnosti pro veřejný sektor;
- d) poskytnutí dobrovolného finančního příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost uvedeného v článku 30 této směrnice nebo do jiného finančního nástroje určeného pro energetickou účinnost, přičemž roční finanční příspěvky se rovnají investicím potřebným ke splnění orientační trajektorie.

Pokud je konečná spotřeba energie členského státu vyšší než jeho orientační trajektorie konečné spotřeby energie uvedená v odstavci 2 tohoto článku, zahrne tento členský stát do své integrované vnitrostátní zprávy o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložené podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 vysvětlení, jaká opatření přijme s cílem tento nedostatek vyřešit, aby zajistil, že splní své vnitrostátní příspěvky v oblasti energetické účinnosti a dosáhne očekávaného objemu úspor energie, který má být realizován.

Komise posoudí, zda vnitrostátní opatření uvedená v tomto odstavci postačují k dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti. Pokud se vnitrostátní opatření považují za nedostatečná, navrhne Komise v příslušných případech také opatření a uplatní svou pravomoc na úrovni Unie, aby se zajistilo zejména dosažení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030.

7. Komise do 31. prosince 2026 posoudí veškeré metodické změny údajů vykazovaných podle nařízení (ES) č. 1099/2008, metodiky pro výpočet energetické bilance a energetických modelů pro spotřebu energie v Evropě a v případě potřeby navrhne technické úpravy výpočtu cílů Unie pro rok 2030, aby zůstala zachována úroveň ambicí stanovená v odstavci 1 tohoto článku.

KAPITOLA II

PŘÍKLADNÁ ÚLOHA VEŘEJNÉHO SEKTORU

Článek 5

Veřejný sektor jdoucí příkladem v oblasti energetické účinnosti

1. Členské státy zajistí, aby se celková konečná spotřeba energie všech veřejných subjektů každoročně snížila nejméně o 1,9 % ve srovnání s rokem 2021.

Členské státy se mohou rozhodnout, že z povinnosti stanovené v prvním pododstavci vyjmou veřejnou dopravu nebo ozbrojené síly.

Pro účely prvního a druhého pododstavce stanoví členské státy výchozí hodnotu pro rok 2021, která zahrnuje konečnou spotřebu energie všech veřejných subjektů, s výjimkou konečné spotřeby energie v rámci veřejné dopravy nebo ozbrojených sil. Snížení spotřeby energie v rámci veřejné dopravy a ozbrojených sil je orientační a může se započítat do plnění povinnosti podle prvního pododstavce, i když není zahrnuto do výchozí hodnoty podle tohoto článku.

2. Během přechodného období do 11. října 2027 je cíl stanovený v odstavci 1 orientační. V průběhu uvedeného přechodného období mohou členské státy používat odhady údajů o spotřebě, přičemž ke stejnému datu členské státy přizpůsobí výchozí hodnotu a uvedou odhadovanou konečnou spotřebu energie všech veřejných subjektů do souladu se skutečnou konečnou spotřebou energie všech veřejných subjektů.

3. Povinnost stanovená v odstavci 1 nezahrnuje do dne 31. prosince 2026 spotřebu energie veřejných subjektů v místních správních jednotkách s méně než 50 000 obyvateli a do dne 31. prosince 2029 nezahrnuje spotřebu energie veřejných subjektů v místních správních jednotkách s méně než 5 000 obyvateli.

4. Členský stát může při výpočtu konečné spotřeby energie svých veřejných subjektů zohlednit klimatické rozdíly v rámci svého území.

5. Členské státy zahrnou do aktualizací, předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999, svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení množství snížení spotřeby energie, kterého mají dosáhnout všechny veřejné subjekty rozčleněné podle odvětví, a opatření, která plánují za účelem dosažení uvedených snížení přijmout. Členské státy v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 podají Komisi zprávu o snížení konečné spotřeby energie, jehož bylo každý rok dosaženo.

6. Členské státy zajistí, aby regionální a místní orgány stanovily ve svých nástrojích dlouhodobého plánování, jako jsou plány v oblasti dekarbonizace nebo udržitelné energie, konkrétní opatření v oblasti energetické účinnosti po konzultaci s relevantními zúčastněnými stranami, a to případně i s energetickými agenturami, a veřejností, zejména včetně zranitelných skupin ohrožených energetickou chudobou nebo více náchylných vůči jejím dopadům.

Členské státy rovněž zajistí, aby příslušné orgány při navrhování a provádění opatření v oblasti energetické účinnosti přijaly opatření ke zmírnění významných negativních přímých nebo nepřímých dopadů opatření v oblasti energetické účinnosti na domácnosti postižené energetickou chudobou, nízkopříjmové domácnosti nebo zranitelné skupiny.

7. Členské státy podpoří veřejné subjekty. Aniž by byla dotčena pravidla poskytování státní podpory, může tato podpora zahrnovat finanční a technickou podporu s cílem zavést opatření ke zvýšení energetické účinnosti a motivovat veřejné subjekty k tomu, aby zohlednily širší přínosy jdoucí nad rámec úspor energie, jako je kvalita vnitřního prostředí, a to i na regionální a místní úrovni, tím, že budou poskytovat pokyny, podporovat budování kompetencí, získávání dovedností a příležitostí k odborné přípravě a budou podporovat spolupráci mezi veřejnými subjekty.

8. Členské státy vybízejí veřejné subjekty, aby v rámci svých investičních a politických činností zohledňovaly emise uhlíku během životního cyklu, jakož i ekonomické a sociální přínosy.

9. Členské státy vybízejí veřejné subjekty, aby snižovaly energetickou náročnost budov, které jsou v jejich vlastnictví nebo v jejich užívání, a to i prostřednictvím výměny starých a neúčinných topidel.

Článek 6

Příkladná úloha budov veřejných subjektů

1. Aniž je dotčen článek 7 směrnice 2010/31/EU, každý členský stát zajistí, aby byla každoročně renovována alespoň 3 % celkové podlahové plochy vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví veřejných subjektů s cílem transformovat je alespoň na budovy s téměř nulovou spotřebou energie nebo na budovy s nulovými emisemi v souladu s článkem 9 směrnice 2010/31/EU.

Členské státy si mohou zvolit, které budovy do požadavku na renovaci v rozsahu 3 % zahrnou, přičemž při výběru budov k renovaci náležitě zohlední nákladovou efektivnost a technickou proveditelnost.

Členské státy mohou od povinnosti renovovat, která je uvedena v prvním pododstavci, osvobodit sociální bydlení, pokud by tyto renovace nebyly nákladově neutrální nebo by vedly ke zvýšení nájemného pro osoby žijící v sociálním bydlení, ledaže by toto zvýšení nebylo vyšší než finanční úspory ve vyúčtování za energii.

Pokud veřejné subjekty sídlí v budově, kterou nevlastní, musí jednat s vlastníkem budovy, a to zejména při dosažení rozhodného okamžiku, jako je obnova pronájmu, změna využití nebo významné renovační či údržbové práce, s cílem stanovit smluvní podmínky, za nichž se má daná budova stát budovou s téměř nulovou spotřebou energie nebo budovou s nulovými emisemi.

Tento minimální 3% podíl se vypočte z celkové podlahové plochy budov ve vlastnictví veřejných subjektů, které mají celkovou podlahovou plochu nad 250 m² a které k 1. lednu 2024 nejsou budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

2. Členské státy mohou uplatňovat požadavky, které jsou méně přísné než požadavky stanovené v odstavci 1, u těchto kategorií budov:

- a) budovy úředně chráněné jako součást vymezeného prostředí nebo vzhledem k jejich zvláštní architektonické nebo historické hodnotě, pokud by splnění některých požadavků na minimální energetickou náročnost nepříjemně změnilo jejich charakter nebo vzhled;
- b) budovy ve vlastnictví ozbrojených sil nebo ústředních vládních institucí, které slouží účelům národní obrany, s výjimkou jednotlivých obytných nebo kancelářských budov pro ozbrojené síly a další zaměstnance orgánů národní obrany;
- c) budovy užívané pro bohoslužby a náboženské účely.

Členské státy mohou rozhodnout, že jakoukoli budovu, která není uvedena v prvním pododstavci tohoto odstavce, nezrenovují až na úroveň stanovenou v odstavci 1, pokud usoudí, že není technicky, ekonomicky nebo funkčně proveditelné, aby byla uvedená budova transformována na budovu s téměř nulovou spotřebou energie. Pokud tak rozhodnou, nezapočítají renovaci uvedené budovy do splnění požadavku stanoveného v odstavci 1.

3. S cílem dosáhnout předběžných úspor energie a pobídnout k včasným opatřením může členský stát, jenž v kterémkoli roce do 31. prosince 2026 provede v souladu s odstavcem 1 renovaci více než 3 % celkové podlahové plochy budov veřejných orgánů, započítat příslušný nadbytek do ročního podílu renovace v jakémkoliv ze tří následujících let. Členský stát, který k 1. lednu 2027 zrenovuje více než 3 % celkové podlahové plochy svých budov, může započítat příslušný nadbytek do ročního podílu renovace v následujících dvou letech.

4. Členské státy mohou do ročního podílu renovace budov započítat nové budovy v jejich vlastnictví, které jsou náhradami konkrétních budov veřejných subjektů zbořených v předchozích dvou letech. Toto ustanovení se uplatní pouze tehdy, pokud by byly nákladově efektivnější a udržitelnější z hlediska dosažené spotřeby energie a emisí CO₂ během životního cyklu ve srovnání s renovací těchto budov. Každý členský stát jasně stanoví a zveřejní obecná kritéria, metodiky a postupy pro určení těchto výjimečných případů.

5. Do 11. října 2025 členské státy pro účely tohoto článku vytvoří a zpřístupní veřejnosti soupis vytápěných nebo chlazených budov, které jsou ve vlastnictví či užívání veřejných subjektů a které mají celkovou užitnou podlahovou plochou přesahující 250 m². Členské státy aktualizují uvedený soupis alespoň jednou za dva roky. Soupis je propojen s přehledem fondu budov vypracovaným v rámci vnitrostátních plánů renovace budov v souladu se směrnicí 2010/31/EU a příslušnými databázemi.

Veřejně dostupné a přístupné údaje o charakteristikách fondu budov, renovaci budov a jejich energetické náročnosti může shromažďovat středisko EU pro sledování fondu budov s cílem zajistit lepší znalosti o energetické náročnosti odvětví budov prostřednictvím srovnatelných údajů.

Soupis obsahuje alespoň tyto údaje:

- a) podlahovou plochu v m²;
- b) změřenou roční spotřebu energie v případě tepla, chlazení, elektřiny a teplé vody, pokud jsou takovéto údaje k dispozici;
- c) certifikát energetické náročnosti každé budovy vydaný v souladu se směrnicí 2010/31/EU.

6. Členské státy se mohou rozhodnout, že budou uplatňovat alternativní přístup k přístupu stanovenému v odstavcích 1 až 4 s cílem každoročně dosáhnout objemu úspor energie v budovách veřejných subjektů, který se rovná alespoň objemu požadovanému podle odstavce 1.

Pro účely uplatňování uvedeného alternativního přístupu členské státy:

- a) zajistí, aby byl v příslušných případech každoročně vydán pas pro renovaci budovy budovám představujícím nejméně 3 % celkové podlahové plochy vytápěných anebo chlazených budov, které jsou ve vlastnictví veřejných subjektů. V případě uvedených budov se renovace na úroveň budovy s téměř nulovou spotřebou energie dokončí nejpozději do roku 2040;
- b) odhadnou úspory energie, jichž by bylo dosaženo uplatněním odstavců 1 až 4, za použití vhodných standardních hodnot pro spotřebu energie referenčních budov veřejných subjektů určených k transformaci na budovy s téměř nulovou spotřebou energie podle směrnice 2010/31/EU, a to před renovací a po ní.

Členské státy, které se rozhodnou uplatňovat alternativní přístup, vyrozumí do 31. prosince 2023 Komisi o svých plánovaných úsporách energie, jimiž do 31. prosince 2030 dosáhnou v budovách, na něž se vztahuje odstavec 1, přinejmenším rovnocenné úrovně úspor energie.

Článek 7

Zadávání veřejných zakázek

1. Členské státy zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé při uzavírání veřejných zakázek a koncesí, jejichž hodnota se rovná finančním limitům stanoveným v článku 8 směrnice 2014/23/EU, článku 4 směrnice 2014/24/EU a článku 15 směrnice 2014/25/EU nebo je překračuje, nakupovali pouze výrobky, služby a budovy a stavební práce s vysokou energetickou účinností v souladu s požadavky uvedenými v příloze IV této směrnice, není-li takový postup z technického hlediska neproveditelný.

Členské státy rovněž zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé uplatňovali při uzavírání veřejných zakázek a koncesí, jejichž hodnota se rovná finančním limitům uvedeným v prvním pododstavci nebo je překračuje, zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v souladu s článkem 3, a to i u těch veřejných zakázek a koncesí, pro něž příloha IV nestanoví žádné zvláštní požadavky.

2. Povinnosti stanovené v odstavci 1 tohoto článku se neuplatní, pokud by jejich uplatnění narušilo veřejnou bezpečnost nebo by bránilo reakci na mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví. Povinnosti stanovené v odstavci 1 tohoto článku se na zakázky ozbrojených sil vztahují pouze v takovém rozsahu, kdy jejich použití není v rozporu s podstatou a hlavními cíli činností ozbrojených sil. Uvedené povinnosti se nevztahují na zakázky na dodávky vojenského vybavení ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ⁽³⁹⁾.

3. Aniž je dotčen čl. 29 odst. 4, členské státy zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé zvažili proveditelnost uzavření dlouhodobých smluv o energetických službách, které by zajišťovaly dlouhodobé úspory energie při uzavírání smluv o službách s významným energetickým obsahem.

4. Aniž je dotčen odstavec 1 tohoto článku, mohou členské státy při nákupu balíčku výrobků, na něž se plně vztahuje akt v přenesené pravomoci přijatý na základě nařízení (EU) 2017/1369, vyžadovat, aby úhrnná energetická účinnost měla přednost před energetickou účinností jednotlivých výrobků tohoto balíčku, a to nákupem balíčku výrobků, který vyhovuje kritériu příslušnosti do nejvyšší třídy energetické účinnosti, která je k dispozici.

5. Členské státy mohou požadovat, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé, kteří uzavírají zakázky uvedené v odstavci 1 tohoto článku, ve vhodných případech zohledňovali při zadávání veřejných zakázek širší aspekty udržitelnosti, sociální aspekty, aspekty životního prostředí a oběhového hospodářství, aby bylo dosaženo cílů Unie v oblasti dekarbonizace a nulového znečištění. Ve vhodných případech a v souladu s přílohou IV členské státy vyžadují, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé zohledňovali kritéria Unie pro zadávání zelených veřejných zakázek nebo rovnocenná vnitrostátní kritéria.

V zájmu zajištění transparentnosti při uplatňování požadavků na energetickou účinnost v procesu zadávání veřejných zakázek členské státy zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé zveřejňovali informace o dopadu na energetickou účinnost v případě zakázek, jejichž hodnota se rovná finančním limitům uvedeným v odstavci 1 nebo je překračuje, tak, že je publikují v příslušných oznámeních na internetových stránkách Tenders Electronic Daily (TED), v souladu se směrnicemi 2014/23/EU, 2014/24/EU a 2014/25/EU a s prováděcím nařízením Komise (EU) 2019/1780 ⁽⁴⁰⁾. Veřejní zadavatelé se mohou rozhodnout, že budou požadovat, aby uchazeči zveřejňovali informace o potenciálu globálního oteplování nové budovy během životního cyklu, využití nízkouhlíkových materiálů a oběhovosti materiálů použitých pro nové budovy a budovy určené k renovaci. Veřejní zadavatelé mohou tyto informace u zakázek zveřejnit, zejména v případě nových budov s podlahovou plochou přesahující 2 000 m².

Členské státy podporují veřejné zadavatele a zadavatele při zavádění požadavků na energetickou účinnost, a to i na regionální a místní úrovni, tím, že stanoví jasná pravidla a pokyny, včetně metodik posuzování nákladů životního cyklu a dopadů na životní prostředí a souvisejících nákladů, zřídí centra pro podporu kompetencí, podpoří spolupráci mezi veřejnými zadavateli, a to i přeshraničně, a pokud možno využijí souhrnného zadávání veřejných zakázek a digitálního zadávání veřejných zakázek.

⁽³⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES (Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁽⁴⁰⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/1780 ze dne 23. září 2019, kterým se stanoví standardní formuláře pro uveřejňování oznámení v oblasti zadávání veřejných zakázek a kterým se zrušuje prováděcí nařízení (EU) 2015/1986 (elektronické formuláře) (Úř. věst. L 272, 25.10.2019, s. 7).

6. Ve vhodných případech může Komise při uplatňování požadavků na energetickou účinnost v rámci procesu zadávání veřejných zakázek poskytnout vnitrostátním orgánům a úředníkům odpovědným za zadávání veřejných zakázek další pokyny. Taková podpora může posílit stávající podpůrná fóra pro členské státy, například prostřednictvím koordinovaných opatření, a může jim pomoci při zohledňování kritérií pro zelené veřejné zakázky.

7. Členské státy stanoví právní a správní předpisy a správní postupy v oblasti veřejných nákupů, sestavování ročních rozpočtů a účetnictví nezbytné k zajištění toho, aby jednotliví veřejní zadavatelé nebyli odrazováni od investování do zvyšování energetické účinnosti a od uzavírání smluv o energetických službách a mechanismů financování třetí stranou zřízených na dlouhodobém smluvním základě.

8. Členské státy odstraní veškeré regulatorní a neregulatorní překážky energetické účinnosti týkající se zejména právních a správních předpisů a správních postupů v oblasti nákupu, sestavování ročních rozpočtů a účtování s cílem zajistit, aby jednotlivé veřejné subjekty nebyly odrazovány od investování do zvyšování energetické účinnosti a od uzavírání smluv o energetických službách a mechanismů financování třetí stranou zřízených na dlouhodobém smluvním základě.

Členské státy podají Komisi zprávu o opatřeních přijatých k odstranění překážek, které brání zavádění zvyšování energetické účinnosti, v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999.

KAPITOLA III

ÚČINNOST PŘI VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE

Článek 8

Povinné úspory energie

1. Členské státy dosáhnou kumulativních úspor v konečném využití energie, které odpovídají alespoň:
 - a) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2013. Z tohoto výpočtu lze zcela nebo zčásti vyjmout objem prodeje energie spotřebované v dopravě;
 - b) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030 ve výši:
 - i) 0,8 % roční konečné spotřeby energie od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023, která se vypočte na základě průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019;
 - ii) 1,3 % roční konečné spotřeby energie od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2025, která se vypočte na základě průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019;
 - iii) 1,5 % roční konečné spotřeby energie od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2027, která se vypočte na základě průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019;
 - iv) 1,9 % roční konečné spotřeby energie od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2030, která se vypočte na základě průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019.

Odchylně od písm. b) bodu i) dosáhnou Kypr a Malta nových každoročních úspor od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023 odpovídajících 0,24 % roční konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019.

Odchylně od prvního pododstavce písm. b) bodů ii), iii) a iv) dosáhnou Kypr a Malta nových každoročních úspor od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2030 odpovídajících 0,45 % roční konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019.

Členské státy rozhodnou, jak má být vypočtené množství nových úspor rozvrženo v průběhu každého období uvedeného v prvním pododstavci písm. a) a b) za podmínky, že ke konci každého období, po které povinnost platí, je dosaženo požadovaných celkových kumulativních úspor v konečném využití energie.

Členské státy nadále dosahují nových ročních úspor v souladu s mírou úspor stanovenou v prvním pododstavci písm. b) bodě iv) za každé desetileté období po roce 2030.

2. Členské státy dosáhnou objemu úspor energie požadovaného podle odstavce 1 tohoto článku buď zavedením systému povinného zvyšování energetické účinnosti uvedeného v článku 9, nebo přijetím alternativních politických opatření uvedených v článku 10. Členské státy mohou kombinovat systém povinného zvyšování energetické účinnosti s alternativními politickými opatřeními. Členské státy zajistí, aby úspory energie vyplývající z politických opatření uvedených v člancích 9 a 10 a v čl. 30 odst. 14 byly vypočteny v souladu s přílohou V.

3. Členské státy zavedou systémy povinného zvyšování energetické účinnosti, alternativní politická opatření či jejich kombinaci nebo programy či opatření financované z vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost přednostně, avšak nikoli výhradně mezi osobami postiženými energetickou chudobou, zranitelnými zákazníky, osobami v nízkopříjmových domácnostech a případně osobami žijícími v sociálním bydlení. Členské státy zajistí, aby politická opatření prováděná podle tohoto článku neměla na uvedené osoby nepříznivý dopad. Členské státy v příslušných případech co nejlépe využijí financování, včetně veřejného financování, finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie a příjmů z povolenek podle čl. 24 odst. 3 písm. b), s cílem odstranit nepříznivé dopady a zajistit spravedlivou a inkluzivní transformaci energetiky.

Za účelem dosažení úspor energie požadovaných podle odstavce 1, a aniž jsou dotčeny nařízení (EU) 2019/943 a směrnice (EU) 2019/944, členské státy pro účely navrhování těchto politických opatření zvažují a podpoří úlohu společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, pokud jde o jejich přínos k provádění uvedených politických opatření.

Členské státy stanoví podíl na požadovaném objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení a tohoto podílu dosáhnou. Tento podíl se rovná alespoň podílu domácností postižených energetickou chudobou, jak je uvedeno v jejich vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu vypracovaných v souladu s čl. 3 odst. 3 písm. d) nařízení (EU) 2018/1999. Členské státy při posuzování podílu energetické chudoby ve svých vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu zohlední tyto ukazatele:

- a) neschopnost mít doma přiměřeně teplo (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]);
- b) nedoplatky na účtech za veřejné služby (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]);
- c) celkový počet osob žijících v obydlí se zatékající střechou, vlhkými stěnami, podlahami nebo základy nebo s hnilobou v okenních rámech nebo v podlaze (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);
- d) míra ohrožení chudobou (Eurostat, šetření SILC a ECHP [ilc_li02]) (mezí bod: 60 % mediánu ekvivalizovaného příjmu po sociálních transferech.)

Pokud členský stát neoznámí podíl domácností postižených energetickou chudobou, jak byl posouzen v jeho vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, podíl na požadovaném objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení se musí rovnat alespoň aritmetickému průměrnému podílu ukazatelů uvedených ve třetím pododstavci za rok 2019 nebo, pokud za rok 2019 není k dispozici, lineární extrapolaci jejich hodnot za poslední tři roky, které jsou k dispozici.

4. Členské státy zahrnou informace o použitých ukazatelích, aritmetický průměrný podíl a výsledek politických opatření stanovených v souladu s odstavcem 3 tohoto článku do aktualizací svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999, do svých následných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení a do souvisejících zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 uvedeného nařízení.

5. Členské státy mohou započítat úspory energie, které vyplývají z politických opatření, bez ohledu na to, zda byla zavedena do 31. prosince 2020 nebo později, pokud tato opatření vedou k novým individuálním opatřením realizovaným po 31. prosinci 2020. Úspory energie, kterých bylo dosaženo v jakémkoli období, pro které povinnost platí, se nezapočítají do požadovaného objemu úspor energie za předešlá období uvedená v odstavci 1, pro která povinnost platí.

6. Pokud členské státy dosáhnou alespoň svých kumulativních povinných úspor v konečném využití energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b) bodu i), mohou požadovaný objem úspor energie podle uvedeného bodu vypočítat jedním nebo více z těchto způsobů:

- a) uplatněním roční míry úspor z prodeje energie konečným zákazníkům nebo z konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměrného prodeje nebo průměrné spotřeby za poslední tři roky předcházející 1. lednu 2019;
- b) částečným nebo úplným vyjmutím energie spotřebované v dopravě z výchozího scénáře pro výpočet;
- c) využitím jakékoli varianty stanovené v odstavci 8.

7. Pokud členské státy využijí jakékoli z možností uvedených v odstavci 6, pokud jde o požadované úspory energie uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) bodě i), stanoví:

- a) svou vlastní roční míru úspor, kterou budou používat při výpočtu svých kumulativních úspor energie v konečné spotřebě, což zajistí, že konečný objem jejich čistých úspor energie není nižší než míra stanovená podle uvedeného bodu;
- b) svůj vlastní výchozí scénář pro výpočet, z něhož lze zčásti či zcela vyjmout energii spotřebovanou v dopravě.

8. S výhradou odstavce 9 může každý členský stát:

- a) provést výpočet požadovaný v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) pomocí těchto hodnot: 1 % v letech 2014 a 2015; 1,25 % v letech 2016 a 2017; 1,5 % v letech 2018, 2019 a 2020;
- b) z výpočtu zcela nebo zčásti vyjmout celkový objem prodeje energie, s ohledem na období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), nebo konečnou spotřebu energie, s ohledem na období uvedené v písm. b) bodě i) uvedeného pododstavce, spotřebované při průmyslových činnostech uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES;
- c) započítat do požadovaného objemu úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a písm. b) bodu i) úspory energie dosažené v odvětvích přeměny, distribuce a přenosu či přepravy energie, včetně infrastruktury pro účinné dálkové vytápění a chlazení, vyplývající z provedení požadavků stanovených v čl. 25 odst. 4, čl. 26 odst. 7 písm. a) a čl. 27 odst. 1, 5 až 9 a 11. Členské státy informují Komisi o svých plánovaných politických opatřeních podle tohoto písmene za období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030 coby součásti svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12. Dopad těchto opatření se vypočte podle přílohy V a zahrne do daných plánů;
- d) započítat do požadovaného objemu úspor energie úspory energie dosažené v důsledku individuálních opatření nově zavedených od 31. prosince 2008, jejichž dopad bude pokračovat i v roce 2020 ve vztahu k období uvedenému v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) a po roce 2020 ve vztahu k období uvedenému v písm. b) bodě i) uvedeného pododstavce a lze jej změnit a ověřit;

- e) započítat do požadovaného objemu úspor energie úspory energie vyplývající z politických opatření, pokud lze prokázat, že tato opatření vedla k individuálním opatřením realizovaným od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2020, která přinesou úspory po 31. prosinci 2020;
- f) z výpočtu požadovaného objemu úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a písm. b) bodu i) vyjmout 30 % ověřitelného množství energie vyrobené na budovách nebo uvnitř budov pro vlastní potřebu v důsledku politických opatření podporujících nové instalace technologií pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů;
- g) započítat do požadovaného objemu úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a písm. b) bodu i) úspory energie, které převyšují povinné úspory energie za období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020, za předpokladu, že tyto úspory vyplývají z individuálních opatření realizovaných v rámci politických opatření uvedených v článcích 9 a 10 nahlášených členskými státy v jejich vnitrostátních akčních plánech energetické účinnosti a vykázaných v jejich zprávách o pokroku v souladu s článkem 26.

9. Členské státy vypočítají dopad variant zvolených podle odstavce 8 pro období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) a písm. b) bodě i) a uplatní jej odděleně:

- a) pro výpočet objemu úspor energie požadovaných pro období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), přičemž členské státy mohou využít varianty uvedené v odst. 8 písm. a) až d). Všechny varianty zvolené podle odstavce 8 nesmějí v součtu představovat více než 25 % objemu úspor energie uvedených v odst. 1 prvním pododstavci písm. a);
- b) pro výpočet objemu úspor energie požadovaných pro období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) bodě i), přičemž členské státy mohou využít varianty uvedených v odst. 8 písm. b) až g) za předpokladu, že individuální opatření uvedená v odst. 8 písm. d) budou mít ověřitelný a měřitelný dopad i po 31. prosinci 2020. Všechny varianty zvolené podle odstavce 8 nesmějí v součtu představovat více než 35 % snížení objemu úspor energie vypočítaného podle odstavců 6 a 7.

Členské státy bez ohledu na to, zda zčásti nebo zcela vyjmou energii spotřebovanou v dopravě ze svých výchozích scénářů pro výpočet nebo zda využívají některou z variant uvedených v odstavci 8, zajistí, aby vypočtený čistý objem nových úspor, jichž má být dosaženo při konečné spotřebě energie v období uvedeném v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) bodě i) od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023, nebyl nižší než objem vyplývající z uplatnění roční míry úspor podle uvedeného ustanovení.

10. Členské státy v aktualizacích svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999, ve svých následných integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 a v souladu s přílohou III nařízení (EU) 2018/1999 a příslušných zprávách o pokroku uvedou způsob výpočtu objemu úspor energie, jichž má být dosaženo v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030, a v příslušných případech vysvětlí, jak byla stanovena roční míra úspor a výchozí scénář pro výpočet a které varianty uvedené v odstavci 8 tohoto článku byly uplatněny a do jaké míry.

11. Členské státy oznámí Komisi objem požadovaných úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b) a odstavce 3 tohoto článku, popis politických opatření, která mají být provedena za účelem dosažení požadovaného celkového objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě, a jejich metodiky výpočtu podle přílohy V této směrnice v rámci aktualizací svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999 a jako součást svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999. Členské státy použijí šablonu pro podávání zpráv, kterou členskými státy poskytne Komise.

12. Pokud Komise na základě posouzení integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 29 nařízení (EU) 2018/1999 nebo návrhu či konečné aktualizace posledního oznámeného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 14 nařízení (EU) 2018/1999 nebo posouzení následných návrhů a konečných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 dospěje k závěru, že politická opatření nezajišťují dosažení požadovaného objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce období, na které se povinnost vztahuje, může Komise v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2018/1999 vydat doporučení pro ty členské státy, jejichž politická opatření považuje za nedostatečná k zajištění splnění jejich povinných úspor energie.

13. Pokud členský stát nedosáhne požadovaných kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce každého období stanoveného v odstavci 1, na které se povinnost vztahuje, dosáhne zbývajících úspor energie kromě požadovaných kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce následujícího období, na které se povinnost vztahuje.

Pokud členský stát naopak dosáhne kumulativních úspor energie v konečné spotřebě nad požadovanou úroveň do konce každého období stanoveného v odstavci 1, na které se povinnost vztahuje, má právo převést způsobilý objem ve výši maximálně 10 % takového přebytku do následujícího období, na něhož se povinnost vztahuje, aniž by došlo ke zvýšení cílového závazku.

14. Jako součást aktualizací svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999, svých příslušných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 uvedeného nařízení a svých následných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení členské státy prokáží mimo jiné na základě důkazů a výpočtů:

- a) že nedochází k dvojímu započítání úspor energie v případech, kdy se dopady politických opatření nebo individuálních opatření překrývají;
- b) jak úspory energie dosažené podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b) tohoto článku přispívají k dosažení jejich vnitrostátního příspěvku podle článku 4;
- c) že byla zavedena politická opatření ke splnění jejich povinných úspor energie, navržená v souladu s tímto článkem, a že tato politická opatření jsou způsobilá a vhodná k zajištění dosažení požadovaného objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce každého období, na které se povinnost vztahuje.

Článek 9

Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti

1. Pokud se členské státy rozhodnou plnit své povinnosti k dosažení objemu úspor požadovaných podle čl. 8 odst. 1 prostřednictvím systému povinného zvyšování energetické účinnosti, zajistí, aby povinné strany uvedené v odstavci 3 tohoto článku, které působí na území jednotlivých členských států, dosáhly svých povinných kumulativních úspor v konečném využití energie uvedených v čl. 8 odst. 1, aniž je dotčen čl. 8 odst. 8 a 9.

V případě potřeby mohou členské státy rozhodnout, že povinné strany dosáhnou těchto úspor zcela či zčásti formou příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost v souladu s čl. 30 odst. 14.

2. Pokud se členské státy rozhodnou plnit své povinnosti v zájmu dosažení objemu úspor požadovaných podle čl. 8 odst. 1 prostřednictvím systému povinného zvyšování energetické účinnosti, mohou jmenovat prováděcí veřejný subjekt, který bude pověřen správou tohoto systému.

3. Členské státy na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určí povinné strany mezi provozovateli přenosových soustav, provozovateli distribučních soustav, distributory energie nebo maloobchodními prodejci energie a distributory pohonných hmot nebo maloobchodními prodejci pohonných hmot působícími na jejich území. Objemu úspor energie nutných ke splnění dané povinnosti dosáhnou povinné strany u konečných zákazníků, určených členským státem, nezávisle na výpočtu podle čl. 8 odst. 1, nebo pokud tak členské státy rozhodnou, prostřednictvím certifikovaných úspor dosažených jinými subjekty, jak je uvedeno v odst. 11 písm. a) tohoto článku.

4. Pokud jsou jako povinné strany podle odstavce 3 určení maloobchodní prodejci energie, zajistí členské státy, aby tito prodejci při plnění svých povinností nevytvářeli překážky, které by spotřebitelům bránily ve změně dodavatele.

5. Členské státy mohou od povinných stran vyžadovat, aby dosáhly podílu na svých povinných úsporách energie u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. Členské státy mohou od povinných stran rovněž vyžadovat, aby dosáhly cílů snížení nákladů na energii, jsou-li jejich výsledkem úspory energie v konečné spotřebě a jsou-li výpočty provedeny podle přílohy V, a úspor energie podporou opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně opatření finanční podpory zmírňujících dopady cen uhlíku na malé a střední podniky a mikropodniky.

6. Členské státy mohou od povinných stran vyžadovat, aby spolupracovaly se sociálními službami, regionálními orgány, místními orgány nebo obcemi na podpoře opatření ke zvýšení energetické účinnosti u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. To zahrnuje určení a řešení specifických potřeb konkrétních skupin postižených energetickou chudobou nebo více náchylných vůči jejím dopadům. Za účelem ochrany osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení vyvíjejí členské státy povinné strany, aby prováděly opatření, jako je renovace budov, včetně sociálního bydlení, nahrazování spotřebičů, finanční podpora a pobídky pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti v souladu s vnitrostátními systémy financování a podpory, nebo energetické audity. Členské státy zajistí, aby byla dostupná opatření pro jednotlivé jednotky v budovách s více bytovými jednotkami.

7. Při uplatňování odstavců 5 a 6 členské státy vyžadují, aby povinné strany každoročně podávaly zprávy o úsporách energie dosažených povinnými stranami v důsledku opatření propagovaných mezi osobami postiženými energetickou chudobou, zranitelnými zákazníky, osobami v nízkopříjmových domácnostech a případně osobami žijícími v sociálním bydlení, a požadují souhrnné statistické údaje o jejich konečných zákaznících, v nichž jsou zachyceny změny v úsporách energie ve srovnání s údaji předloženými dříve, a o poskytnuté technické a finanční podpoře.

8. Objem úspor energie vyžadovaný od každé povinné strany vyjádří členské státy jako spotřebu primární energie, nebo jako konečnou spotřebu energie. Metoda zvolená pro vyjádření požadovaného objemu úspor energie se používá také pro výpočet úspor hlášených povinnými stranami. Při převodu objemu úspor energie se použijí hodnoty výhřevnosti uvedené v příloze VI prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2066⁽⁴¹⁾ a faktor primární energie podle článku 31, pokud nelze odůvodnit použití jiných převodních koeficientů.

9. Členské státy zřídí systémy měření, kontroly a ověřování k provádění zdokumentovaného ověřování, alespoň statisticky významné části a reprezentativního vzorku opatření ke zvyšování energetické účinnosti zavedených povinnými stranami. Toto měření, kontrola a ověřování se provádí nezávisle na povinných stranách. Pokud je určitý subjekt povinnou stranou v rámci vnitrostátního systému povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 9 a v rámci systému EU ETS u budov a silniční dopravy v souladu se směrnicí 2003/87/ES, systém sledování a ověřování zajistí, aby byla cena uhlíku přenesená při propouštění paliv ke spotřebě v souladu se směrnicí 2003/87/ES zohledněna při výpočtu úspor energie a podávání zpráv o nich, pokud jde o opatření na úsporu energie daného subjektu.

⁽⁴¹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066 ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012 (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 1).

10. Členské státy informují Komisi v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 o zavedených systémech měření, kontroly a ověřování, včetně použitých metod, zjištěných problémů a způsobu jejich řešení.

11. V rámci systému povinného zvyšování energetické účinnosti členské státy mohou povolit povinným stranám, aby prováděly tyto činnosti:

- a) započítávat do svého povinného plnění certifikované úspory energie dosažené poskytovateli energetických služeb nebo jinými třetími stranami, včetně případů, kdy povinné strany podporují opatření prováděná jinými státem schválenými subjekty nebo orgány veřejné správy, která mohou nebo nemusí zahrnovat formální partnerství a mohou být kombinována s jinými zdroji financí;
- b) započítávat úspory dosažené v daném roce tak, jako by byly místo toho dosaženy v kterémkoli ze čtyř předchozích nebo tří následujících let, pokud se tím nepřesáhne konec období, po která povinnost platí, uvedených v čl. 8 odst. 1.

V případě takového povolení členské státy zajistí, aby certifikace energetických úspor podle prvního pododstavce písm. a) dodržela schvalovací postup, který zavedou členské státy, který bude jasný, transparentní a otevřený všem účastníkům trhu a jehož cílem bude minimalizace nákladů spojených s certifikací.

Členské státy posoudí a případně přijmou opatření k minimalizaci dopadu přímých a nepřímých nákladů systémů povinného zvyšování energetické účinnosti na konkurenceschopnost energeticky náročných průmyslových odvětví, která cílí mezinárodní konkurenci.

12. Členské státy každoročně zveřejní úspory energie dosažené každou z povinných stran nebo každou podskupinou povinných stran a celkem v rámci systému.

Článek 10

Alternativní politická opatření

1. Pokud se členské státy rozhodnou dosáhnout povinného objemu úspor energie podle čl. 8 odst. 1 formou alternativních politických opatření, zajistí dosažení povinných úspor energie podle čl. 8 odst. 1 u konečných zákazníků, aniž je dotčen čl. 8 odst. 8 a 9.

2. Pro všechna nedaňová opatření zavedou členské státy systémy měření, kontroly a ověřování, v jejichž rámci se na základě dokumentace ověří alespoň statisticky významná část a reprezentativní vzorek opatření ke zvýšení energetické účinnosti zavedených zúčastněnými nebo pověřenými stranami. Měření, kontrola a ověřování se provádí nezávisle na zúčastněných nebo pověřených stranách.

3. Členské státy informují Komisi v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 o zavedených systémech měření, kontroly a ověřování, včetně použitých metod, zjištěných problémů a způsobu jejich řešení.

4. Při podávání zpráv o daňovém opatření členské státy prokáží, jak byla při navrhování daného daňového opatření zajištěna účinnost cenového signálu, jako je daňová sazba a viditelnost v průběhu času. Dojde-li ke snížení daňové sazby, členské státy odůvodní, jakým způsobem daňová opatření přesto stále vedou k novým úsporám energie.

Článek 11

Systémy hospodaření s energií a energetické audity

1. Členské státy zajistí, aby podniky s průměrnou roční spotřebou energie vyšší než 85 TJ za předchozí tři roky a se zohledněním všech nosičů energie dohromady uplatňovaly systém hospodaření s energií. Systém hospodaření s energií musí být certifikován nezávislým subjektem v souladu s příslušnými evropskými nebo mezinárodními normami.

Členské státy zajistí, aby podniky uvedené v prvním pododstavci měly nejpozději do 11. října 2027 zaveden systém hospodaření s energií.

2. Členské státy zajistí, aby podniky s průměrnou roční spotřebou energie vyšší než 10 TJ za předchozí tři roky a se zohledněním všech nosičů energie dohromady, které neuplatňují systém hospodaření s energií, byly podrobeny energetickému auditu.

Tyto energetické audity:

- a) jsou prováděny nezávisle kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky v souladu s článkem 28 nebo
- b) jsou prováděny a kontrolovány nezávislými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Členské státy zajistí, aby podniky uvedené v prvním pododstavci provedly první energetický audit do 11. října 2026 a aby byly následné energetické audity provedeny alespoň jednou za čtyři roky. Pokud tyto podniky již energetické audity v souladu s prvním pododstavcem provádějí, nadále tak činí alespoň jednou za čtyři roky v souladu s touto směrnicí.

Dotčené podniky na základě doporučení vyplývajících z uvedených energetických auditů vypracují konkrétní a proveditelný akční plán. V akčním plánu jsou identifikována opatření k provedení jednotlivých doporučení auditu, je-li to technicky nebo ekonomicky proveditelné. Akční plán se předloží vedení podniku.

Členské státy zajistí, aby akční plány a míra provádění doporučení byly zveřejněny ve výroční zprávě podniku a aby byly zpřístupněny veřejnosti podle unijních a vnitrostátních právních předpisů na ochranu průmyslového a obchodního tajemství a důvěrnosti.

3. V případě, že podnik uvedený v odstavci 1 má v kterémkoli daném roce roční spotřebu vyšší než 85 TJ a podnik uvedený v odstavci 2 má roční spotřebu vyšší než 10 TJ, členské státy zajistí, aby byly uvedené informace zpřístupněny vnitrostátním orgánům odpovědným za provádění tohoto článku. Členské státy mohou za uvedeným účelem podporovat využívání nové nebo existující platformy s cílem usnadnit sběr vyžadovaných údajů na vnitrostátní úrovni.

4. Členské státy mohou vybídnout podniky uvedené v odstavcích 1 a 2, aby ve své výroční zprávě uváděly informace o své roční spotřebě energie v kWh, svém ročním objemu spotřebované vody v metrech krychlových a srovnání své spotřeby energie a vody s předchozími roky.

5. Členské státy prosazují, aby všichni koneční zákazníci měli přístup k energetickým auditům, které mají vysokou kvalitu, jsou nákladově efektivní a:

- a) jsou prováděny nezávisle kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky na základě kvalifikačních kritérií nebo
- b) jsou prováděny a kontrolovány nezávislými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Energetické audity uvedené v prvním pododstavci mohou být prováděny vnitropodnikovými odborníky nebo energetickými auditory za předpokladu, že dotčený členský stát má vytvořen systém za účelem zajištění jejich kvality, zahrnující případně i každoroční náhodný výběr alespoň statisticky významného procentního podílu ze všech energetických auditů, které tyto vnitropodnikoví odborníci nebo energetičtí auditoři provádějí.

Za účelem zajištění vysoké kvality energetických auditů a systémů hospodaření s energií členské státy pro energetické audity zavedou transparentní a nediskriminační minimální kritéria založená na zásadách v souladu s přílohou VI a zohledňující příslušné evropské nebo mezinárodní normy. Členské státy jmenují příslušný orgán či subjekt, jenž zajišťuje dodržování lhůt pro provádění energetických auditů stanovených v odstavci 2 tohoto článku a správné uplatňování minimálních kritérií stanovených v příloze VI.

Energetické audity nesmějí obsahovat ustanovení, která by bránila předávání nálezů auditu kterémukoli kvalifikovanému či akreditovanému poskytovateli energetických služeb, pokud zákazník nemá námitky.

6. Členské státy vypracují programy, jejichž cílem bude podporovat malé a střední podniky, na něž se nevztahuje odstavec 1 nebo 2, aby energetické audity absolvovaly a následně realizovaly doporučení v těchto auditech uvedená, a poskytovat těmto podnikům technickou podporu.

Členské státy mohou vytvořit na základě transparentních a nediskriminačních kritérií, a aniž jsou dotčeny právní předpisy Unie upravující poskytování státní podpory, mechanismy, jako jsou střediska energetického auditu pro malé a střední podniky a mikropodniky, pokud tyto mechanismy nekonkurují soukromým auditorům, s cílem poskytovat energetické audity. Mohou rovněž poskytnout i jiné systémy podpory pro malé a střední podniky, a to i v případě, že tyto malé a střední podniky uzavřely dobrovolné dohody, s cílem hradit náklady na energetické audity a na provádění vysoce nákladově efektivních doporučení uvedených v energetických auditech v případě, že jsou opatření navrhovaná v uvedených doporučeních provedena.

7. Členské státy zajistí, aby programy uvedené v odstavci 6 zahrnovaly podporu malých a středních podniků při kvantifikaci četných přínosů opatření v oblasti energetické účinnosti v rámci jejich fungování, při vypracovávání plánů energetické účinnosti a při rozvoji sítí v oblasti energetické účinnosti pro malé a střední podniky za podpory nezávislých odborníků.

Členské státy seznámí malé a střední podniky, mimo jiné prostřednictvím příslušných zprostředkovatelských organizací, které je zastupují, s konkrétními příklady toho, jak by systémy hospodaření s energií mohly napomoci jejich podnikání. Komise napomáhá členským státům tím, že podporuje výměnu osvědčených postupů v této oblasti.

8. Členské státy vypracují programy, jejichž cílem bude stimulovat podniky, které nejsou malými a středními podniky a na něž se nevztahuje odstavec 1 nebo 2, aby energetické audity absolvovaly a následně realizovaly doporučení v těchto auditech uvedená.

9. Energetické audity se považují za splňující odstavec 2, jsou-li:

- a) prováděny nezávisle na základě minimálních kritérií stanovených v příloze VI;
- b) prováděny na základě dobrovolných dohod uzavřených mezi organizacemi zúčastněných stran a orgánem pověřeným a podléhajícím dohledu příslušného členského státu nebo jiným subjektem, jemuž příslušné orgány svěřily danou odpovědnost, nebo Komisí.

Přístup účastníků trhu nabízejících energetické služby je založen na transparentních a nediskriminačních kritériích.

10. Podniky, které provádějí smlouvu o energetických službách, jsou osvobozeny od požadavků stanovených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku za předpokladu, že smlouva o energetických službách zahrnuje nezbytné prvky systému hospodaření s energií a že smlouva splňuje požadavky stanovené v příloze XV.

11. Od požadavků stanovených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku jsou osvobozeny podniky, které zavádějí systém environmentálního řízení certifikovaný nezávislým orgánem v souladu s příslušnými evropskými či mezinárodními normami, pokud příslušný systém environmentálního řízení zahrnuje energetický audit na základě minimálních kritérií stanovených v příloze VI.

12. Energetické audity mohou probíhat samostatně nebo mohou být součástí širšího environmentálního auditu. Členské státy mohou požadovat, aby součástí energetického auditu bylo posouzení technické a ekonomické proveditelnosti připojení ke stávající nebo plánované síti dálkového vytápění nebo chlazení.

Aniž jsou dotčeny právní předpisy Unie upravující poskytování státní podpory, mohou členské státy zavést systémy pobídek a podpor pro provádění doporučení uvedených v energetických auditech a podobných opatření.

Článek 12

Datová centra

1. Členské státy vyžadují, aby vlastníci a provozovatelé datových center na jejich území s příkonem instalovaných informačních technologií nejméně 500 kW do 15. května 2024 a poté každoročně zveřejnili informace stanovené v příloze VII, s výjimkou informací, na něž se vztahují unijní a vnitrostátní právní předpisy na ochranu průmyslového a obchodního tajemství a důvěrnosti.
2. Odstavec 1 se nevztahuje na datová centra využívaná pro účely obrany a civilní ochrany nebo na poskytování jejich služeb výhradně za konečným účelem obrany a civilní ochrany.
3. Komise zřídí evropskou databázi pro datová centra, jež bude obsahovat informace sdělené datovými centry, na něž se daná povinnost vztahuje, v souladu s odstavcem 1. Evropská databáze je na souhrnné úrovni veřejně přístupná.
4. Členské státy vybízejí vlastníky a provozovatele datových center na svém území s příkonem instalovaných informačních technologií rovným nebo větším než 1 MW, aby zohlednili osvědčené postupy uvedené v nejnovější verzi Evropského kodexu chování pro energetickou účinnost v datových centrech.
5. Komise do 15. května 2025 posoudí dostupné údaje o energetické účinnosti datových center poskytnuté v souladu s odstavci 1 a 3 a podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě, k níž případně připojí legislativní návrhy obsahující další opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně stanovení minimálních výkonnostních norem a posouzení proveditelnosti přechodu na datová centra s nulovými čistými emisemi, a to v úzké konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami. Tyto návrhy mohou stanovit časový rámec, v němž musí stávající datová centra dosáhnout minimální požadované výkonnosti.

Článek 13

Měření zemního plynu

1. Členské státy zajistí, je-li to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, aby byli koneční zákazníci odebírající zemní plyn vybaveni cenově konkurenceschopnými individuálními měřiči, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie konečného zákazníka a poskytují informace o skutečném čase použití.

Tyto individuální měřiče za konkurenceschopné ceny se poskytnou vždy:

- a) při výměně stávajícího měřiče, ledaže je to technicky nemožné nebo nákladově neefektivní vzhledem k odhadovaným možným dlouhodobým úsporám;
 - b) při vytváření nového připojení v nové budově nebo při jakýchkoli větších renovacích budovy ve smyslu směrnice 2010/31/EU.
2. Pokud a v rozsahu, v jakém zavedou inteligentní měřicí systémy a inteligentní měřiče pro zemní plyn v souladu se směrnicí 2009/73/ES, členské státy:
 - a) zajistí, aby měřicí systémy poskytovaly konečným zákazníkům informace o skutečné době používání a aby při stanovení minimálních funkčních požadavků na měřiče a povinností pro účastníky trhu byly plně zohledněny cíle energetické účinnosti a přínosy pro konečné zákazníky;

- b) zajistí zabezpečení inteligentních měřičů a sdělování údajů a soukromí konečných zákazníků v souladu s příslušnými právními předpisy Unie týkajícími se ochrany údajů a soukromí;
- c) požadují, aby byly zákazníkům při instalaci inteligentních měřičů poskytnuty náležitě rady a informace, zejména o veškerých možnostech inteligentních měřičů s ohledem na řízení odečtů a kontrolu spotřeby energie.

Článek 14

Měření týkající se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Členské státy zajistí, aby byli koneční zákazníci odebírající dálkové vytápění, dálkové chlazení a teplou užitkovou vodu vybaveni měřiči za konkurenceschopné ceny, které přesně odrážejí jejich skutečnou spotřebu energie.
2. Pokud jsou do budovy vytápění, chlazení nebo teplá užitková voda zajišťovány z ústředního zdroje zásobujícího více budov nebo ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, nainstaluje se měřič na výměník tepla nebo do odběrného místa.

Článek 15

Dílní měření a rozdělení nákladů na vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu

1. V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění nebo chlazení nebo s dodávkami ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení se nainstalují individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla či chlazení nebo teplé užitkové vody u každé ucelené části budovy, pokud je to technicky proveditelné a nákladově efektivní z hlediska přiměřenosti ve vztahu k potenciálním úsporám energie.

Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo měření spotřeby tepla v každé ucelené části budovy není nákladově efektivní, použijí se pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní. V tom případě lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla. Každý členský stát jasně stanoví a zveřejní obecná kritéria, metodiky nebo postupy pro stanovení technické neproveditelnosti a nákladové neefektivity.

2. V nových budovách s více bytovými jednotkami a v obytných částech nových víceúčelových budov, které jsou vybaveny ústředním ohřevem teplé užitkové vody nebo jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění, musí být bez ohledu na odst. 1 první pododstavec poskytnuty individuální měřiče pro měření spotřeby teplé užitkové vody.

3. Členské státy v zájmu zajištění transparentnosti a přesnosti započítávání individuální spotřeby zajistí zavedení transparentních a veřejně dostupných vnitrostátních pravidel pro rozdělování nákladů na vytápění, chlazení a spotřebu teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami nebo ve víceúčelových budovách, které jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, nebo v nichž převažují systémy vlastního společného vytápění nebo chlazení. Tato pravidla podle potřeby obsahují pokyny týkající se způsobu rozdělování nákladů na energii využitou na:

- a) teplou užitkovou vodu;
- b) teplo vyzařované ze zařízení v budově a k vytápění společných prostor v případě, že schodiště a chodby jsou vybaveny radiátory;
- c) vytápění nebo chlazení bytů.

Článek 16

Požadavek dálkového odečtu

1. Pro účely článků 14 a 15 musí být nově instalované měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění dálkově odečitatelné. Použijí se podmínky technické proveditelnosti a nákladové efektivnosti stanovené v čl. 15 odst. 1.
2. Měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, které již byly nainstalovány, ale nejsou dálkově odečitatelné, musí být vybaveny možností dálkového odečítání, nebo nahrazeny dálkově odečitatelnými přístroji do 1. ledna 2027, pokud dotčený členský stát neprokáže, že to není nákladově efektivní.

Článek 17

Informace o vyúčtování zemního plynu

1. V případě, že koneční zákazníci nemají inteligentní měřiče pro zemní plyn uvedené ve směrnici 2009/73/ES, členské státy zajistí, aby informace o vyúčtování zemního plynu byly v souladu s přílohou VIII bodem 1.1 spolehlivé, přesné a založené na skutečné spotřebě, pokud je to technicky proveditelné a ekonomicky odůvodněné.

Tuto povinnost lze splnit pomocí systému pravidelných vlastních odečtů prováděných konečnými zákazníky, kteří výsledky těchto odečtů ze svých měřičů sdělují dodavateli energie. Pouze v případě, že konečný zákazník neposkytne odečtené údaje z měřiče za dané zúčtovací období, je vyúčtování založeno na odhadu spotřeby či paušální sazbě.

2. Měřiče nainstalované v souladu se směrnicí 2009/73/ES umožňují získávání přesných informací o vyúčtování na základě skutečné spotřeby. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci měli možnost snadného přístupu k doplňujícím informacím o historické spotřebě umožňujícím podrobnou vlastní kontrolu.

Doplňující informace o historické spotřebě zahrnují:

- a) souhrnné údaje za období nejméně uplynulých tří let nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách v platnost, je-li toto období kratší;
- b) podrobné údaje na základě času spotřeby za jakýkoli den, týden, měsíc a rok.

Údaje podle druhého pododstavce písm. a) odpovídají intervalům, za něž byly získány obvyklé údaje pro vyúčtování.

Údaje podle druhého pododstavce písm. b) jsou konečnému zákazníkovi zpřístupněny prostřednictvím internetu nebo rozhraní měřiče za období nejméně 24 uplynulých měsíců nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách v platnost, je-li toto období kratší.

3. Bez ohledu na to, zda inteligentní měřiče byly nainstalovány, členské státy:

- a) vyžadují, aby poskytovatelé energetických služeb určenému konečným zákazníkům byly na žádost konečného zákazníka zpřístupněny údaje o jeho vyúčtování za energii a o jeho historické spotřebě v rozsahu, v jakém jsou dostupné;
- b) zajistí, aby konečným zákazníkům byla nabízena možnost elektronické formy informací o vyúčtování a elektronického vyúčtování a aby tito zákazníci na požádání obdrželi jasné a srozumitelné vysvětlení způsobu, jakým bylo jejich vyúčtování vypracováno, především v případech, kdy vyúčtování není založeno na skutečné spotřebě;
- c) zajistí, aby koneční zákazníci spolu s vyúčtováním obdrželi vhodné informace poskytující zevrubný přehled stávajících cen energie v souladu s přílohou VIII;

- d) mohou stanovit, že na žádost konečného zákazníka nebudou informace uvedené v daných vyúčtováních považovány za žádost o platbu. V těchto případech členské státy zajistí, aby dodavatelé zdrojů energie nabízeli flexibilní ujednání pro skutečné platby;
- e) vyžadují, aby zákazníkům byly na požádání poskytovány informace a odhady týkající se nákladů na energii, a to včas a snadno pochopitelnou formou, která zákazníkům umožní srovnání podobných nabídek.

Článek 18

Informace o vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Členské státy zajistí, aby v případě, že jsou nainstalovány měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, byly informace o vyúčtování a o spotřebě spolehlivé, přesné a založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění v souladu s body 1 a 2 přílohy IX pro všechny konečné uživatele.

Pokud tak členský stát stanoví a s výjimkou dílčího měření spotřeby na základě indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění podle článku 15, lze uvedenou povinnost splnit pomocí systému, kde koneční zákazníci nebo koneční uživatelé pravidelně sami provádějí odečty ze svých měřičů a ohlašují odečtené údaje. Pouze v případech, kdy konečný zákazník nebo konečný uživatel neposkytne odečtené údaje z měřiče za dané účtovací období, je vyúčtování založeno na odhadu spotřeby či paušální sazbě.

2. Členské státy:

- a) vyžadují, aby poskytovateli energetických služeb určenému konečným uživatelem byly na žádost konečného uživatele zpřístupněny informace o vyúčtování konečného uživatele za energii a o jeho historické spotřebě nebo jeho odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud jsou dostupné;
- b) zajistí, aby konečným zákazníkům byla nabízena možnost elektronické formy informací o vyúčtování a elektronického vyúčtování;
- c) zajistí, aby všichni koneční uživatelé spolu s vyúčtováním obdrželi jasné a srozumitelné informace v souladu s přílohou IX bodem 3;
- d) podporují kybernetickou bezpečnost a zajistí ochranu soukromí a údajů konečných uživatelů v souladu s platným právem Unie.

Členské státy mohou stanovit, že na žádost konečného zákazníka nebude poskytování informací o vyúčtování považováno za žádost o platbu. V tom případě členské státy zajistí, aby byla nabízena flexibilní ujednání pro skutečné platby.

3. Členské státy rozhodnou, kdo bude odpovídat za poskytování informací uvedených v odstavcích 1 a 2 konečným uživatelům, kteří nemají přímou nebo individuální smlouvu s dodavatelem energie.

Článek 19

Náklady na přístup k informacím o měření a vyúčtování zemního plynu

Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci dostávali veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování za spotřebu energie bezplatně a aby koneční zákazníci měli vhodný a bezplatný přístup k údajům o své spotřebě.

Článek 20

Náklady na přístup k informacím o měření, vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Členské státy zajistí, aby koneční uživatelé obdrželi veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování spotřeby energie bezplatně a aby měli vhodný a bezplatný přístup k údajům o své spotřebě.

2. Bez ohledu na odstavce 1 tohoto článku se rozdělování nákladů na poskytování informací o vyúčtování individuální spotřeby vytápění, chlazení a teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách ve smyslu článku 15 provádí na neziskovém základě. Náklady vyplývající ze zadání tohoto úkolu třetí straně, například poskytovateli služeb nebo místnímu dodavateli energie, zahrnující měření skutečné individuální spotřeby v těchto budovách, její rozdělování a započítávání, lze v přiměřeném rozsahu přenést na konečné uživatele.

3. V zájmu zajištění přiměřených nákladů na služby v oblasti dílčího měření podle odstavce 2 mohou členské státy stimulovat hospodářskou soutěž v tomto odvětví služeb přijetím vhodných opatření, jako například doporučit či jinak podpořit využívání výběrových řízení nebo využívání interoperabilních zařízení a systémů usnadňujících změnu poskytovatele služeb.

KAPITOLA IV

INFORMOVÁNÍ SPOTŘEBITELŮ A POSÍLENÍ JEJICH POSTAVENÍ

Článek 21

Základní smluvní práva týkající se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Aniž jsou dotčeny předpisy Unie o ochraně spotřebitele, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ⁽⁴²⁾ a směrnice Rady 93/13/EHS ⁽⁴³⁾, členské státy zajistí, aby měli koneční zákazníci, a pokud se na ně výslovně odkazuje, koneční uživatelé práva stanovená v odstavcích 2 až 9 tohoto článku.

2. Koneční zákazníci mají právo uzavřít se svým dodavatelem smlouvu, která obsahuje:

- a) totožnost, adresu a kontaktní údaje dodavatele;
- b) poskytované služby a úroveň kvality zahrnutých služeb;
- c) druhy služeb údržby zahrnutých ve smlouvě bez dodatečných poplatků;
- d) prostředky, kterými lze získávat aktuální informace o všech uplatňovaných sazbách, poplatcích za údržbu a balíčcích produktů nebo služeb;
- e) dobu platnosti smlouvy, podmínky, za nichž je možné smlouvu a služby, včetně produktů nebo služeb, které jsou s těmito službami v balíčku, obnovit a zrušit, a informaci o tom, zda je možné smlouvu bezplatně vypovědět;
- f) všechny náhrady a odškodnění, které se uplatňují v případě, že není dodržena dohodnutá úroveň kvality služby, včetně nesprávného nebo zpožděného vyúčtování;
- g) způsob zahájení postupu mimosoudního urovnávání sporů v souladu s článkem 22;
- h) informace o právech spotřebitele, včetně informací o vyřizování stížností a všech informací podle tohoto odstavce, jasné sdělené prostřednictvím vyúčtování nebo na internetových stránkách podniku a zahrnující kontaktní údaje nebo odkaz na internetovou stránku jednotných kontaktních míst uvedených v čl. 22. odst. 3 písm. e);

⁽⁴²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽⁴³⁾ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29).

- i) kontaktní údaje, jejichž prostřednictvím může zákazník identifikovat příslušná jednotná kontaktní místa uvedená v čl. 22 odst. 3 písm. a).

Podmínky dodavatelů musí být spravedlivé a musí být konečným zákazníkům poskytnuty předem. Informace uvedené v tomto odstavci se poskytují před uzavřením nebo potvrzením smlouvy. Pokud se smlouvy uzavírají prostřednictvím zprostředkovatelů, poskytují se uvedené informace taktéž před uzavřením smlouvy.

Koneční zákazníci a koneční uživatelé obdrží stručný přehled základních smluvních podmínek, včetně cen a sazeb, ve srozumitelné, výstižné a jednoduché podobě.

Konečným zákazníkům se poskytne kopie smlouvy a transparentním způsobem i jasné informace o uplatňovaných cenách a sazbách a o běžných podmínkách týkajících se přístupu ke službám v odvětví vytápění, chlazení a teplé užitkové vody a jejich využívání.

Členské státy rozhodnou, kdo má odpovídat za poskytování informací uvedených v tomto odstavci konečným uživatelům, kteří nemají přímou nebo individuální smlouvu s dodavatelem, a to na žádost, vhodným způsobem a bezplatně.

3. Koneční zákazníci musí být náležitě informováni o každém záměru změnit smluvní podmínky. Dodavatelé svým konečným zákazníkům přímo, transparentním a srozumitelným způsobem oznamují každou změnu cen za dodávky i důvody a podmínky změny a její rozsah, a to ve vhodnou dobu, nejpozději dva týdny, a v případě zákazníků v domácnostech jeden měsíc před tím, než změna nabude účinku. Koneční zákazníci neprodleně informují konečné uživatele o nových podmínkách.

4. Dodavatelé nabízejí konečným zákazníkům širokou nabídku způsobů plateb. Uvedené způsoby plateb nesmějí nepřiměřeně diskriminovat žádné zákazníky. Jakýkoli rozdíl v poplatcích spojených se způsoby plateb nebo systémy placení záloh musí být objektivní, nediskriminační a přiměřený a nesmí překročit přímé náklady, které příjemce hradí za používání konkrétní platební metody nebo systému placení záloh, v souladu s článkem 62 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ⁽⁴⁴⁾.

5. V souladu s odstavcem 4 nesmějí být zákazníci v domácnostech, kteří mají přístup k systémům placení záloh, těmito systémy znevýhodňováni.

6. Konečným zákazníkům a případně konečným uživatelům jsou nabízeny spravedlivé a transparentní obecné podmínky, jež jsou poskytovány ve srozumitelném a jednoznačném jazyce a neobsahují mimosmluvní překážky, které by bránily výkonu práv zákazníků, například nadměrnou smluvní dokumentaci. Konečným uživatelům je na požádání poskytnut přístup k uvedeným obecným podmínkám. Koneční zákazníci a koneční uživatelé jsou chráněni před nepoctivými nebo zavádějícími způsoby prodeje. Koneční zákazníci se zdravotním postižením dostávají veškeré příslušné informace o své smlouvě se svým dodavatelem v přístupných formátech.

7. Koneční zákazníci a koneční uživatelé mají právo na dobrou úroveň služeb a vyřizování stížností ze strany svých dodavatelů. Dodavatelé vyřizují stížnosti nekomplikovaným způsobem, spravedlivě a rychle.

8. Příslušné orgány zajistí prosazování opatření na ochranu spotřebitele stanovených v této směrnici. Příslušné orgány jednají nezávisle na tržních zájmech.

9. V případě plánovaného odpojení musí být dotčeným konečným zákazníkům poskytnuty s dostatečným předstihem, nejpozději jeden měsíc před plánovaným odpojením, odpovídající informace o alternativních opatřeních, aniž by jim v této souvislosti vznikly dodatečné náklady.

⁽⁴⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

Článek 22

Informovanost a zvyšování povědomí

1. Členské státy, případně ve spolupráci s regionálními a místními orgány, zajistí, aby informace o dostupných opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, individuálních krocích a finančních a právních rámcích byly transparentní a dostupné a byly široce šířeny mezi všechny relevantní účastníky trhu, jako jsou koneční zákazníci, koneční uživatelé, spotřebitelské organizace, zástupci občanské společnosti, společenství pro obnovitelné zdroje, občanská energetická společenství, místní a regionální orgány, energetické agentury, poskytovatelé sociálních služeb, stavitelé, architekti, inženýři, auditoři v oblasti životního prostředí a energetiky a osoby zajišťující instalaci prvků budov ve smyslu čl. 2 bodu 9 směrnice 2010/31/EU.

2. Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu a usnadnění účinného využívání energie konečnými zákazníky a konečnými uživateli. Uvedená opatření musí být součástí vnitrostátní strategie, jako jsou integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu stanovené v nařízení (EU) 2018/1999 nebo dlouhodobá strategie renovací vytvořená podle článku 2a směrnice 2010/31/EU.

Pro účely tohoto článku uvedená opatření obsahují řadu nástrojů a politik podporujících změnu chování, jako jsou:

- a) fiskální pobídky;
- b) přístup k finančním prostředkům, poukázkám, grantům nebo subvencím;
- c) veřejně podporovaná posouzení spotřeby energie a cílené poradenské služby a podpora pro spotřebitele v domácnostech, zejména osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné spotřebitele a případně osoby žijící v sociálním bydlení;
- d) cílené poradenské služby pro malé a střední podniky a mikropodniky;
- e) poskytování informací ve formě přístupné pro osoby se zdravotním postižením;
- f) vzorové projekty;
- g) aktivity na pracovišti;
- h) činnosti v oblasti odborné přípravy;
- i) digitální nástroje;
- j) strategie zapojení.

3. Pro účely tohoto článku zahrnují opatření uvedená v odstavci 2 vytvoření podpůrného rámce pro účastníky trhu, jako jsou účastníci trhu uvedení v odstavci 1, a to zejména za účelem:

- a) vytvoření jednotných kontaktních míst nebo podobných mechanismů pro poskytování technického, administrativního a finančního poradenství a pomoci v oblasti energetické účinnosti, jako jsou energetické kontroly pro domácnosti, energetické renovace budov, informace o nahrazení starých a neúčinných systémů vytápění moderními a účinnějšími zařízeními, využívání energie z obnovitelných zdrojů a skladování energie pro budovy, konečným zákazníkům a konečným uživatelům, zejména domácnostem a drobným uživatelům mimo domácnosti, včetně malých a středních podniků a mikropodniků;
- b) spolupráce se soukromými subjekty, které poskytují služby, jako jsou energetické audity a posouzení spotřeby energie, řešení v oblasti financování a provádění energetických renovací;
- c) poskytování informací o nákladově efektivních a snadno dosažitelných změnách ve spotřebě energie;
- d) šíření informací o opatřeních v zájmu energetické účinnosti a finančních nástrojích;

e) vytvoření jednotných kontaktních míst, která konečným spotřebitelům a konečným uživatelům poskytnou veškeré nezbytné informace o jejich právech, rozhodném právu a mechanismech pro řešení sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato jednotná kontaktní místa mohou být součástí obecných kontaktních míst pro poskytování informací spotřebitelům.

4. Pro účely tohoto článku zřídí členské státy ve spolupráci s příslušnými orgány a případně soukromými zúčastněnými stranami specializovaná jednotná kontaktní místa nebo obdobné mechanismy pro poskytování technického, správního a finančního poradenství v oblasti energetické účinnosti. Tato zařízení:

- a) poskytují domácnostem, malým a středním podnikům, mikropodnikům, veřejným subjektům poradenství se zjednodušenými informacemi o technických a finančních možnostech a řešeních;
- b) poskytují ucelenou podporu všem domácnostem, se zvláštním důrazem na domácnosti postižené energetickou chudobou a na budovy s největší energetickou náročností, jakož i k akreditovaným společnostem a osobám zajišťujícím instalaci, které poskytují služby modernizace přizpůsobené různým typům bydlení a zeměpisnému rozsahu, a osobám zajišťujícím instalaci, které poskytují podporu pokrývající různé fáze projektu modernizace, a to i za účelem snazšího uplatňování minimální normy energetické náročnosti, pokud je tato norma stanovena v legislativním aktu Unie;
- c) poskytují poradenství ohledně chování v oblasti spotřeby energie.

5. Specializovaná jednotná kontaktní místa uvedená v odstavci 4 tohoto článku v případě potřeby:

- a) poskytují informace o kvalifikovaných odbornících v oblasti energetické účinnosti;
- b) shromažďují typologické souhrnné údaje z projektů v oblasti energetické účinnosti, sdílí zkušenosti a zveřejňují je;
- c) propojují potenciální projekty, zejména místní projekty menšího rozsahu, s účastníky trhu.

Pro účely prvního pododstavce písm. b) je členským státům nápomocna Komise za účelem usnadnění sdílení osvědčených postupů a posílení přeshraniční spolupráce v souvislosti s těmito postupy.

6. Jednotná kontaktní místa uvedená v odstavci 4 nabízejí specializované služby osobám postiženým energetickou chudobou, zranitelným zákazníkům a osobám v nízkopříjmových domácnostech.

Komise poskytne členským státům pokyny pro vytvoření těchto jednotných kontaktních míst s cílem zavést v celé Unii harmonizovaný přístup. Pokyny podpoří spolupráci mezi veřejnými subjekty, energetickými agenturami a komunitními iniciativami.

7. Členské státy vytvoří vhodné podmínky pro to, aby účastníci trhu mohli konečným zákazníkům, včetně osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení, malých a středních podniků a mikropodniků, poskytovat přiměřené a cílené informace a poradenství týkající se energetické účinnosti.

8. Členské státy zajistí konečným zákazníkům, konečným uživatelům, osobám postiženým energetickou chudobou, zranitelným zákazníkům a případně osobám žijícím v sociálním bydlení přístup k jednoduchým, spravedlivým, transparentním, nezávislým, účinným a efektivním mechanismům mimosoudního urovnání sporů, pokud jde o urovnávání sporů týkajících se práv a povinností stanovených touto směrnicí, prostřednictvím nezávislého mechanismu, jako je například veřejný ochránce práv pro energetiku, orgán sdružující spotřebitele nebo regulační orgán. Pokud je konečný zákazník zákazníkem ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ⁽⁴⁵⁾, splňují tyto mechanismy mimosoudního urovnání sporů požadavky stanovené v uvedené směrnici. Pro uvedený účel lze využít mechanismů mimosoudního urovnání sporů, které v členských státech již existují, jsou-li tyto existující mechanismy stejně účinné.

⁽⁴⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů) (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 63).

V případě potřeby členské státy zajistí, aby subjekty alternativního řešení sporů spolupracovaly za účelem nalezení jednoduchého, spravedlivého, transparentního, nezávislého, efektivního a účinného mechanismu mimosoudního urovnání sporů v případě jakéhokoli sporu, který vznikne v souvislosti s produkty nebo službami spojenými s jakýmkoli produktem nebo službou nebo balíčkem produktů či služeb, které spadají do oblasti působnosti této směrnice.

Účast podniků na mechanismech mimosoudního urovnání sporů pro zákazníky v domácnostech je povinná, ledaže členský stát Komisi prokáže, že jiné mechanismy jsou stejně účinné.

9. Aniž jsou dotčeny základní zásady právní předpisů členských států týkajících se majetkových a nájemních poměrů, členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem odstranit regulatorní a neregulatorní překážky energetické účinnosti, týkající se pobídek rozdělených mezi vlastníky a nájemce nebo mezi vlastníky budovy nebo ucelené části budovy navzájem s cílem zajistit, aby uvedené strany nebyly odrazovány od investic do zvyšování účinnosti, které by jinak vynaložily, tím, že individuálně nezískají plný prospěch, nebo tím, že chybějí pravidla pro vzájemné rozdělení nákladů a přínosů.

Opatření zaměřená na odstranění těchto překážek mohou zahrnovat poskytování pobídek, zrušení nebo změnu právních nebo správních předpisů, přijímání pokynů a výkladových sdělení, zjednodušení správních postupů, včetně vnitrostátních právních předpisů a opatření upravujících rozhodovací procesy u nemovitostí s více vlastníky, a možnost využít řešení obnášející financování třetí stranou. Tato opatření mohou být spojena s poskytováním vzdělávání, odborné přípravy a konkrétní informační a technické pomoci v oblasti energetické účinnosti účastníkům trhu, jako jsou účastníci trhu uvedení v odstavci 1.

Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu mnohostranného dialogu mezi relevantními partnery, jako jsou místní a regionální orgány, sociální partneři, organizace vlastníků a nájemců, spotřebitelské organizace, distributoři energie nebo maloobchodní prodejci energie, společnosti poskytující energetické služby, společenství pro obnovitelné zdroje, občanská energetická společenství, veřejné orgány a agentury, s cílem předložit návrhy společně přijímaných opatření, pobídek a pokynů týkajících se rozdělení pobídek mezi vlastníky a nájemce nebo mezi vlastníky budovy nebo ucelené části budovy.

Každý členský stát oznámí tyto překážky a opatření přijatá v jeho dlouhodobé strategii renovací vytvořené podle článku 2a směrnice 2010/31/EU a nařízení (EU) 2018/1999.

10. Komise vybízí k výměně a rozsáhlému šíření informací o osvědčených postupech a metodikách v oblasti energetické účinnosti a poskytuje technickou pomoc ke zmírnění rozdělených pobídek v členských státech.

Článek 23

Partnerství pro energetickou účinnost

1. Do 11. října 2024 Komise posoudí, zda se stávající partnerství zabývají energetickou účinností. Pokud z posouzení vyplýne, že se stávající partnerství energetickou účinností dostatečně nezabývají, vytvoří Komise odvětvová partnerství v oblasti energetické účinnosti na úrovni Unie s dílčími partnerstvími pro každé chybějící odvětví tak, že inkluzivním a reprezentativním způsobem sdruží klíčové zúčastněné strany, včetně sociálních partnerů, v odvětvích, jako jsou informační a komunikační technologie, doprava, finance a budovy.

Naváže-li se partnerství, Komise ve vhodných případech pro každé unijní odvětvové partnerství pro energetickou účinnost jmenuje předsedu.

2. Cílem partnerství uvedených v odstavci 1 je usnadnění vedení dialogů o klimatu a o transformaci energetiky mezi příslušnými subjekty a vybízí odvětví k vypracování plánů energetické účinnosti s cílem zmapovat dostupná opatření a technologické možnosti pro dosažení úspor energie, k přípravě na přechod na energii z obnovitelných zdrojů a k dekarbonizaci odvětví.

Tyto plány by cenným způsobem přispěly k podpoře odvětví při plánování nezbytných investic, které jsou zapotřebí k dosažení cílů této směrnice a nařízení (EU) 2021/1119, a usnadnily by přeshraniční spolupráci mezi aktéry za účelem posílení vnitřního trhu.

Článek 24

Posílení postavení a ochrana zranitelných zákazníků a zmírnění energetické chudoby

1. Aniž jsou dotčeny jejich vnitrostátní hospodářské a sociální politiky a jejich povinnosti vyplývající z práva Unie, členské státy přijmou vhodná opatření k posílení postavení a ochraně osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení.

Při vymezování pojmu zranitelných zákazníků podle čl. 3 odst. 3 směrnice 2009/73/ES a čl. 28 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 členské státy zohlední konečné uživatele.

2. Aniž jsou dotčeny jejich vnitrostátní hospodářské a sociální politiky a jejich povinnosti vyplývající z práva Unie, členské státy provedou opatření ke zvýšení energetické účinnosti a související opatření na ochranu spotřebitele nebo informační opatření, zejména opatření uvedená v čl. 8 odst. 3 a článku 22 této směrnice, přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení s cílem zmírnit energetickou chudobu. Monitorování a podávání zpráv o uvedených opatřeních se provádí v rámci stávajících požadavků na podávání zpráv stanovených v článku 24 nařízení (EU) 2018/1999.

3. Na podporu osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení členské státy v příslušných případech:

- a) provedou opatření ke zvýšení energetické účinnosti s cílem zmírnit distribuční účinky vyplývající z jiných politik a opatření, jako jsou daňová opatření prováděná podle článku 10 této směrnice nebo uplatňování obchodování s emisemi u budov a v odvětví dopravy v souladu se směrnicí 2003/87/ES;
- b) co nejlépe využívají veřejné finanční prostředky dostupné na unijsní i vnitrostátní úrovni, případně včetně finančního příspěvku, který členské státy obdrží ze Sociálního klimatického fondu podle článků 9 a 14 nařízení (EU) 2023/955, a příjmů z dražeb povolenek z obchodování s emisemi v rámci systému EU ETS v souladu se směrnicí 2003/87/ES, přednostně na investice do opatření ke zvýšení energetické účinnosti;
- c) provedou včasné investice zaměřené na budoucnost do opatření ke zvýšení energetické účinnosti předtím, než se projeví distribuční dopady jiných politik a opatření;
- d) podpoří technickou pomoc a zavádění podpůrných finančních nástrojů, jako jsou systémy pokladničních poukázek, místní rezerva na úvěrové ztráty, záruční fondy, fondy zaměřené na rozsáhlé renovace a renovace s minimálním energetickým ziskem;
- e) podpoří technickou pomoc pro sociální aktéry, aby propagovali aktivní zapojení zranitelných zákazníků do trhu s energií a pozitivní změny v jejich chování v oblasti spotřeby energie;
- f) zajistí přístup k finančním prostředkům, grantům nebo dotacím spojeným s minimálními energetickými zisky, a tím usnadní přístup k cenově dostupným bankovním úvěrům nebo specializovaným úvěrovým rámcům.

4. Členské státy zřídí nebo pověří již existující síť odborníků z různých odvětví, jako je zdravotnictví, stavebnictví a sociální odvětví, s cílem vypracovat strategie na podporu místních a celostátních subjektů s rozhodovací pravomocí při provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti, technické pomoci a finančních nástrojů, jejichž cílem je zmírnění energetické chudoby. Členské státy usilují o to, aby složení sítě odborníků zajišťovalo vyvážené zastoupení žen a mužů a odráželo perspektivy všech.

Členské státy mohou sít odborníků pověřit, aby poskytovala poradenství k následujícím tématům:

- a) vnitrostátní definice, ukazatele a kritéria energetické chudoby, osob postižených energetickou chudobou a zranitelných zákazníků, včetně konečných uživatelů;
- b) vývoj nebo zlepšení ukazatelů a souborů údajů týkající se problematiky energetické chudoby, které by se měly používat a o nichž by měly být podávány zprávy;
- c) metody a opatření k zajištění cenové dostupnosti životních nákladů, podpory nákladové neutrality bydlení nebo způsobů, jak zajistit, aby z veřejných prostředků investovaných do opatření ke zvýšení energetické účinnosti měli prospěch jak vlastníci, tak nájemci budov a ucelených částí budov, zejména pokud jde o osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky, osoby v nízkopříjmových domácnostech a případně osoby žijící v sociálním bydlení;
- d) opatření pro předcházení nebo nápravu situací, kdy jsou konkrétní skupiny více postiženy energetickou chudobou nebo jim hrozí větší riziko nebo jsou zranitelnější vůči nepříznivým dopadům energetické chudoby, například z důvodu jejich příjmu, genderu, zdravotního stavu nebo příslušnosti k menšinové skupině a demografie.

KAPITOLA V

ÚČINNOST PŘI DODÁVKÁCH ENERGIE

Článek 25

Posouzení a plánování při dodávkách tepla a chlazení

1. Každý členský stát v rámci svého integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu a jeho aktualizací podle nařízení (EU) 2018/1999 předloží Komisi komplexní posouzení vytápění a chlazení. Komplexní posouzení obsahuje informace stanovené v příloze X této směrnice a je doprovázeno posouzením provedeným podle čl. 15 odst. 7 směrnice (EU) 2018/2001.

2. Členské státy zajistí, aby zúčastněné strany, jež jsou dotčeny komplexním posouzením uvedeným v odstavci 1, měly možnost účastnit se přípravy plánů vytápění a chlazení, komplexního posouzení a příslušných politik a opatření, přičemž zajistí, aby příslušné orgány nezpřístupňovaly ani nezveřejňovaly obchodní tajemství, která byla jako taková označena.

3. Pro účely komplexního posouzení uvedeného v odstavci 1 provádějí členské státy analýzu nákladů a přínosů, která se vztahuje na jejich území, na základě klimatických podmínek, ekonomické proveditelnosti a technické vhodnosti. Analýza nákladů a přínosů umožňuje usnadnění určení a provedení nejefektivnějších řešení z hlediska zdrojů a nákladů za účelem naplnění potřeb v oblasti dodávek tepla a chlazení při zohlednění zásady „energetická účinnost v první řadě“ Tato analýza nákladů a přínosů může být součástí posouzení vlivů na životní prostředí ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES. ⁽⁴⁶⁾

Členské státy určí příslušné orgány odpovědné za provádění analýz nákladů a přínosů, poskytnou podrobné metodiky a předpoklady v souladu s přílohou XI a stanoví a zveřejní postupy pro ekonomickou analýzu.

4. Je-li na základě komplexního posouzení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku a analýzy uvedené v odstavci 3 tohoto článku zjištěn potenciál pro použití vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo účinného dálkového vytápění a chlazení z odpadního tepla, jehož přínosy jsou vyšší než náklady, přijmou členské státy vhodná opatření s cílem rozvinout infrastrukturu pro účinné dálkové vytápění a chlazení, podporovat rozvoj zařízení pro využívání odpadního tepla, a to i v průmyslovém odvětví, a přispět k rozvoji vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a využívání vytápění a chlazení z odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie v souladu s odstavcem 1 tohoto článku a s čl. 26 odst. 7 a 9.

⁽⁴⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30).

Není-li na základě komplexního posouzení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku a analýzy uvedené v odstavci 3 tohoto článku zjištěn potenciál, jehož přínosy jsou vyšší než náklady, včetně administrativních nákladů na provedení analýzy nákladů a přínosů uvedené v čl. 26 odst. 7, mohou dotčené členské státy, případně společně s místními a regionálními orgány, osvobodit zařízení od plnění požadavků stanovených v odstavcích 1 a 3 tohoto článku.

5. Členské státy přijmou politiky a opatření, které zajistí, aby byl realizován potenciál zjištěný v komplexních posouzeních provedených podle odstavce 1 tohoto článku. Uvedené politiky a opatření zahrnují alespoň prvky stanovené v příloze X. Každý členský stát oznámí uvedené politiky a opatření jako součást aktualizace svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999, svého následného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu oznámeného podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení a příslušných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle uvedeného nařízení.

6. Členské státy zajistí, že regionální a místní orgány vypracují místní plány vytápění a chlazení alespoň v obcích s celkovým počtem obyvatel vyšším než 45 000. Uvedené plány by měly přinejmenším:

- a) vycházet z informací a údajů poskytnutých v komplexních posouzeních provedených podle odstavce 1, poskytnout odhad a zmapování potenciálu pro zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím připravenosti nízkoteplotního dálkového vytápění, vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, zpětného získávání odpadního tepla, a energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení v dané konkrétní oblasti;
- b) být v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“;
- c) zahrnovat strategii pro využití potenciálu identifikovaného podle písmene a);
- d) být schopny zapojit všechny příslušné regionální nebo místní zúčastněné strany a zajistit účast široké veřejnosti, včetně provozovatelů místní energetické infrastruktury;
- e) zohlednit příslušnou stávající energetickou infrastrukturu;
- f) zvážit společné potřeby místních komunit a různých místních nebo regionálních správních jednotek nebo regionů;
- g) posoudit úlohu energetických společenství a dalších iniciativ vedených spotřebiteli, které mohou aktivně přispět k realizaci místních projektů v oblasti vytápění a chlazení;
- h) zahrnout analýzu zařízení a systémů pro vytápění a chlazení v rámci místního fondu budov, která zohlední potenciál jednotlivých oblastí pro opatření v oblasti energetické účinnosti a bude se zabývat energeticky nejnáročnějšími budovami a potřebami zranitelných domácností;
- i) posoudit, jak financovat provádění politik a opatření, a určit finanční mechanismy, které spotřebitelům umožní přejít na vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů;
- j) zahrnovat trajektorii pro dosažení cílů plánů v souladu s klimatickou neutralitou a sledování pokroku při provádění identifikovaných politik a opatření;
- k) usilovat o výměnu starých a neúčinných zařízení na vytápění a chlazení ve veřejných institucích vysoce účinnými alternativami s cílem postupně přestat využívat fosilní paliva;
- l) posoudit možné synergie s plány sousedních regionálních nebo místních orgánů na podnícení společných investic a nákladové efektivity.

Členské státy zajistí, aby všechny příslušné strany, včetně veřejných a příslušných soukromých zúčastněných stran, měly možnost účastnit se přípravy plánů vytápění a chlazení, komplexního posouzení uvedeného v odstavci 1 a příslušných politik a opatření uvedených v odstavci 5.

Za uvedeným účelem vypracují členské státy doporučení na podporu regionálních a místních orgánů při provádění politik a opatření v oblasti energeticky účinnějšího vytápění a chlazení založeného na obnovitelných zdrojích energie na regionální a místní úrovni s využitím identifikovaného potenciálu. Členské státy podpoří regionální a místní orgány v nejvyšší možné míře všemi prostředky, včetně programů finanční podpory a technické podpory. Členské státy zajistí, aby plány vytápění a chlazení odpovídaly dalším požadavkům na místní plánování v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí, aby se tak zabránilo vzniku administrativní zátěže pro místní a regionální orgány a podpořila se účinná realizace plánů.

Místní plány vytápění a chlazení může společně provádět skupina několika sousedních místních orgánů, pokud k tomu existují vhodné zeměpisné a správní podmínky a odpovídající infrastruktura pro vytápění a chlazení.

Posouzení místních plánů vytápění a chlazení provede příslušný orgán a v případě potřeby budou následovat vhodná prováděcí opatření.

Článek 26

Dodávky vytápění a chlazení

1. Za účelem zajištění účinnější spotřeby primární energie a zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v dodávkách vytápění a chlazení vstupujících do sítě splňuje účinný systém dálkového vytápění a chlazení tato kritéria:

- a) do 31. prosince 2027 systém, který využívá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla, 75 % tepla z kombinované výroby tepla a elektřiny nebo 50 % z kombinace této energie a tepla;
- b) od 1. ledna 2028 systém, který využívá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla, 50 % energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla, 80 % tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo alespoň kombinaci této tepelné energie vstupující do sítě, přičemž podíl energie z obnovitelných zdrojů činí alespoň 5 % a celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů, odpadního tepla nebo tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny činí nejméně 50 %;
- c) od 1. ledna 2035 systém, který využívá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla nebo 50 % energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla, nebo systém, jehož celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů, odpadního tepla nebo tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny činí nejméně 80 %, a celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů nebo odpadního tepla navíc činí alespoň 35 %;
- d) od 1. ledna 2040 systém, který využívá alespoň 75 % energie z obnovitelných zdrojů, 75 % odpadního tepla nebo 75 % energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla, nebo systém, který využívá alespoň 95 % energie z obnovitelných zdrojů, odpadního tepla a tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů nebo odpadního tepla navíc činí alespoň 35 %;
- e) od 1. ledna 2045 systém, který využívá alespoň 75 % energie z obnovitelných zdrojů, 75 % odpadního tepla nebo 75 % energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla;
- f) od 1. ledna 2050 systém, který využívá pouze energii z obnovitelných zdrojů, pouze odpadní teplo nebo pouze kombinaci energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla.

2. Členské státy si rovněž mohou jako alternativu ke kritériím stanoveným v odstavci 1 tohoto článku zvolit kritéria výkonnosti z hlediska udržitelnosti založená na objemu emisí skleníkových plynů ze systému dálkového vytápění a chlazení na jednotku tepla či chladu dodanou zákazníkům, a to se zřetelem k opatřením prováděným za účelem splnění požadavku obsaženého v čl. 24 odst. 4 směrnice (EU) 2018/2001. Pro účely volby uvedených kritérií vykazuje účinný systém dálkového vytápění a chlazení tento maximální objem emisí skleníkových plynů na jednotku tepla či chladu dodanou zákazníkům:

- a) do 31. prosince 2025: 200 g/kWh;
- b) od 1. ledna 2026: 150 g/kWh;
- c) od 1. ledna 2035: 100 g/kWh;
- d) od 1. ledna 2045: 50 g/kWh;
- e) od 1. ledna 2050: 0 g/kWh.

3. Členské státy se mohou rozhodnout, že kritéria založená na objemu emisí skleníkových plynů na jednotku tepla či chladu použijí pro kterýkoli z období stanovených v odst. 2 písm. a) až e) tohoto článku. Rozhodnou-li se tak, vyrozumí Komisi do 11. ledna 2024 v případě období uvedeného v odst. 2 písm. a) tohoto článku a nejméně šest měsíců před začátkem relevantních období uvedených v odst. 2 písm. b) až e) tohoto článku. V tomto oznámení jsou zahrnuta opatření prováděná za účelem splnění povinnosti podle čl. 24 odst. 4 směrnice (EU) 2018/2001, nebyla-li tato opatření oznámena již dříve v rámci nejnovější aktualizace vnitrostátních plánů těchto členských států v oblasti energetiky a klimatu.

4. Aby byl systém dálkového vytápění a chlazení považován za účinný, členské státy zajistí, aby systém dálkového vytápění a chlazení v případě jeho výstavby nebo v případě podstatné rekonstrukce jeho zásobovacích jednotek splňoval kritéria stanovená v odstavci 1 nebo 2 použitelná v době, kdy systém začíná fungovat nebo po rekonstrukci pokračuje v provozu. Kromě toho členské státy zajistí, aby při výstavbě systému dálkového vytápění a chlazení nebo při podstatné rekonstrukci jeho zásobovacích jednotek:

- a) nedošlo ke zvýšení využívání fosilních paliv jiných než zemního plynu ve stávajících zdrojích tepla ve srovnání s roční spotřebou zprůměrovanou za předchozí tři kalendářní roky plného provozu před rekonstrukcí, a
- b) žádné nové zdroje tepla v uvedeném systému nevyužívaly jiná fosilní paliva než zemní plyn, pokud je daný systém vystavěn nebo podstatně rekonstruován do roku 2030.

5. Členské státy zajistí, aby od 1. ledna 2025 a poté každých pět let provozovatelé všech stávajících systémů dálkového vytápění a chlazení s celkovým výstupem tepla a chladu vyšším než 5 MW, které nesplňují kritéria stanovená v odst. 1 písm. b) až e), vypracovali plán na zajištění účinnější spotřeby primární energie, na snížení distribučních ztrát a na zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v rámci dodávek vytápění a chlazení. Tento plán obsahuje opatření ke splnění kritérií stanovených v odst. 1 písm. b) až e) a musí být schválen příslušným orgánem.

6. Členské státy zajistí, aby datová centra o celkovém jmenovitém energetickém příkonu vyšším než 1 MW využívala odpadní teplo nebo našla pro zpětně získané odpadní teplo jiné uplatnění, s výjimkou případů, kdy jsou schopna prokázat, že to není technicky nebo ekonomicky proveditelné v souladu s posouzením uvedeným v odstavci 7.

7. Aby bylo možné posoudit ekonomickou proveditelnost zvýšení energetické účinnosti dodávek tepla a chlazení, členské státy zajistí, aby na úrovni zařízení byla prováděna analýza nákladů a přínosů v souladu s přílohou XI, pokud jsou nově plánována nebo podstatně rekonstruována tato zařízení:

- a) tepelná elektrárna o průměrném ročním celkovém energetickém příkonu nad 10 MW, a to za účelem posouzení nákladů a přínosů zajištění provozu tohoto zařízení jakožto zařízení s vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;
- b) průmyslové zařízení o průměrném ročním celkovém energetickém příkonu nad 8 MW za účelem posouzení využití odpadního tepla na místě a mimo něj;
- c) zařízení služeb o průměrném ročním energetickém příkonu nad 7 MW, jako jsou zařízení na čištění odpadních vod a zařízení LNG, za účelem posouzení využití odpadního tepla na místě a mimo něj;
- d) datové centrum o celkovém jmenovitém energetickém příkonu nad 1 MW za účelem provedení analýzy nákladů a přínosů, mimo jiné včetně posouzení technické proveditelnosti, nákladové efektivnosti a dopadu na energetickou účinnost, poptávky po dálkovém vytápění, včetně sezónních výkyvů, pokud jde o využívání odpadního tepla k uspokojení ekonomicky odůvodněné poptávky a připojení uvedeného zařízení k síti dálkového vytápění nebo k účinnému systému dálkového chlazení / systému dálkového chlazení založenému na obnovitelných zdrojích energie nebo jiné uplatnění pro zpětně získané odpadní teplo.

Analýza uvedená v prvním pododstavci písm. d) musí vzít v úvahu řešení systému chlazení, která umožňují odstranit nebo zachytit odpadní teplo při užitečné teplotě s minimálním přídatným energetickým příkonem.

Členské státy musí usilovat o odstranění překážek pro využívání odpadního tepla a o poskytování podpory pro využívání odpadního tepla v případech, kdy jsou zařízení nově naplánována nebo rekonstruována.

Instalace vybavení pro zachycování oxidu uhličitého vyprodukovaného spalovacím zařízením za účelem jeho geologického ukládání, jak je stanoveno ve směrnici 2009/31/ES, se nepovažuje za rekonstrukci pro účely prvního pododstavce písmen b) a c).

Členské státy si vyžádají provedení analýzy nákladů a přínosů ve spolupráci s podniky odpovědnými za provoz daného zařízení.

8. Členské státy mohou z působnosti odstavce 7 vyjmout:

- a) zařízení na výrobu elektřiny s provozem v době špičkového zatížení a záložní zařízení na výrobu elektřiny, jejichž provoz je plánován na úrovni nižší než 1 500 provozních hodin za rok jako klouzavý průměr za dobu pěti let, na základě postupu ověřování zavedeného členskými státy za účelem zajištění splnění tohoto kritéria pro osvobození;
- b) zařízení, která musí být umístěna v blízkosti geologického úložiště schváleného podle směrnice 2009/31/ES;
- c) datová centra, jejichž odpadní teplo je nebo bude využíváno v síti dálkového vytápění nebo přímo k vytápění prostor, přípravě teplé užitkové vody nebo k jiným účelům v budově nebo skupině budov nebo zařízení, kde se dané datové centrum nachází.

Pro vynětí jednotlivých zařízení z působnosti odst. 7 písm. c) a d) mohou členské státy také stanovit prahové hodnoty vyjádřené objemem dostupného využitelného odpadního tepla, poptávkou po teple nebo vzdálenostmi mezi průmyslovými zařízeními a sítěmi dálkového vytápění.

Členské státy oznámí výjimky přijaté podle tohoto odstavce Komisi.

9. Členské státy přijmou kritéria pro vydání povolení podle článku 8 směrnice (EU) 2019/944 nebo kritéria pro rovnocenné oprávnění za účelem:

- a) zohlednění výsledku komplexního posouzení uvedeného v čl. 25 odst. 1;
- b) zajištění splnění požadavků stanovených v odstavci 7;
- c) zohlednění výsledku analýzy nákladů a přínosů uvedené v odstavci 7.

10. Členské státy mohou osvobodit jednotlivá zařízení od požadavku, který vyplývá z kritérií pro vydávání povolení nebo rovnocenných oprávnění uvedených v odstavci 9, provést varianty, jejichž přínosy jsou vyšší než náklady, existují-li pro to závažné právní, vlastnické nebo finanční důvody. V uvedených případech dotčený členský stát předloží Komisi odůvodněné rozhodnutí, a to do tří měsíců od jeho přijetí. Komise může vydat k rozhodnutí stanovisko do tří měsíců od jeho obdržení.

11. Odstavce 7, 8, 9 a 10 tohoto článku se použijí na zařízení, na něž se vztahuje směrnice 2010/75/EU, aniž jsou dotčeny požadavky stanovené v uvedené směrnici.

12. Členské státy shromažďují informace o analýzách nákladů a přínosů provedených v souladu s odst. 7 písm. a) až d). Uvedené informace by měly obsahovat alespoň údaje o dostupných množstvích dodávek tepla a tepelných parametrech, o plánovaném každoročním počtu provozních hodin a o zeměpisné poloze lokalit. Uvedené údaje se zveřejňují s náležitým ohledem na jejich potenciální citlivost.

13. Na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti podle přílohy III písmene d) členské státy zajistí, aby podle objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií stanovených každým členským státem mohl být zaručen původ elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Zajistí, aby uvedená záruka původu splňovala požadavky a obsahovala alespoň údaje specifikované v příloze XII. Členské státy vzájemně uznávají své záruky původu, výlučně jako důkaz o údajích uvedených v tomto odstavci. Každé odmítnutí uznat záruku původu jako takovýto důkaz, zejména z důvodů spojených se zamezením podvodům, musí být založeno na objektivních, transparentních

a nediskriminačních kritériích. O každém takovém odmítnutí uvědomí členské státy Komisi a uvedou jeho důvody. V případě odmítnutí uznat záruku původu může Komise přijmout rozhodnutí s cílem přinutit odmítající stranu, aby záruku uznala, zejména s ohledem na objektivní, transparentní a nediskriminační kritéria, na nichž se toto uznání zakládá.

14. Členské státy zajistí, aby veškerá dostupná podpora pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny byla podmíněna tím, že vyrobená elektřina pochází z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a že odpadní teplo je účelně využíváno k dosažení úspor primární energie. Veřejná podpora kombinované výroby tepla a elektřiny a výroby tepla pro dálkové vytápění a sítí dálkového vytápění podléhá pravidlům pro poskytování státní podpory, pokud se na ni vztahují.

Článek 27

Přeměna, přenos nebo přeprava a distribuce energie

1. Vnitrostátní energetické regulační orgány při plnění regulačních úkolů stanovených ve směrnici 2009/73/ES a (EU) 2019/944 týkajících se rozhodování o provozování infrastruktury v oblasti plynu a elektřiny uplatňují zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v souladu s článkem 3 této směrnice, a to včetně jejich rozhodnutí o síťových sazbách. Kromě zásady „energetická účinnost v první řadě“ mohou vnitrostátní energetické regulační orgány zohlednit nákladovou efektivnost, účinnost systému a bezpečnost dodávek, integraci trhu a zároveň zajistit plnění cílů Unie v oblasti klimatu a udržitelnost, jak je stanoveno v článku 18 nařízení (EU) 2019/943 a v článku 13 nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav zemního plynu a elektřiny uplatňovali zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v souladu s článkem 3 této směrnice ve svých rozhodnutích o plánování a rozvoji sítí a o investicích. Vnitrostátní regulační orgány nebo jiné určené vnitrostátní orgány ověří, že metodika, kterou používají provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav, posuzuje alternativy v analýze nákladů a přínosů a zohledňuje širší přínosy řešení v oblasti energetické účinnosti, flexibility na straně poptávky a investic do majetku, které přispívají ke zmírnění změny klimatu. Vnitrostátní regulační orgány a jiné určené orgány při schvalování, ověřování nebo monitorování projektů a plánů rozvoje sítí podle článku 22 směrnice 2009/73/ES a čl. 32 odst. 3 a článku 51 směrnice (EU) 2019/944 provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav nebo provozovatelů distribučních soustav rovněž ověřují, zda tito provozovatelé uplatňují zásadu „energetická účinnost v první řadě“. Vnitrostátní regulační orgány mohou poskytnout metodiky a pokyny k tomu, jak posuzovat alternativy v analýze nákladů a přínosů, a to v úzké spolupráci s provozovateli přenosových nebo přepravních soustav a provozovateli distribučních soustav, kteří mohou sdílet klíčové technické poznatky.

3. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav sledovali a kvantifikovali celkový objem síťových ztrát, a je-li to technicky a finančně proveditelné, optimalizovali sítě a zlepšili účinnost sítí. Provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav oznámí uvedená opatření a očekávané úspory energie prostřednictvím snížení síťových ztrát vnitrostátnímu energetickému regulačnímu orgánu. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových nebo přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav posoudili opatření ke zvýšení energetické účinnosti, pokud jde o jejich stávající přenosové či přepravní soustavy nebo distribuční soustavy zemního plynu nebo elektřiny, a zlepšili energetickou účinnost při navrhování a provozu infrastruktury, zejména pokud jde o zavádění inteligentních sítí. Členské státy vyzvou provozovatele přenosových nebo přepravních soustav a provozovatele distribučních soustav k vývoji inovativních řešení pro zvýšení energetické účinnosti stávajících a budoucích soustav prostřednictvím předpisů založených na pobídkách, a to v souladu se zásadami pro stanovování sazeb vymezenými v článku 18 nařízení (EU) 2019/943 a v článku 13 nařízení (ES) č. 715/2009.

4. Vnitrostátní energetické regulační orgány zahrnou do výroční zprávy vypracované podle článku 41 směrnice 2009/73/ES a podle čl. 59 odst. 1 písm. i) směrnice (EU) 2019/944 zvláštní oddíl o pokroku dosaženém při zvyšování energetické účinnosti, pokud jde o provoz infrastruktury v oblasti zemního plynu a elektřiny. V uvedených zprávách vnitrostátní energetické regulační orgány posoudí celkovou účinnost při provozování infrastruktury v oblasti zemního plynu a elektřiny a opatření prováděná provozovateli přenosových nebo přepravních soustav a provozovateli distribučních soustav a případně poskytnou doporučení ke zvýšení energetické účinnosti, včetně nákladově efektivních alternativ, které zmírní nápor v době špičkového zatížení a celkovou spotřebu elektřiny.

5. Pokud jde o elektřinu, zajistí členské státy, aby regulace sítí a síťové sazby splňovaly kritéria uvedená v příloze XIII s přihlédnutím ke kodexům sítí a pokynům vypracovaným podle nařízení (EU) 2019/943 a k povinnosti stanovené v čl. 59 odst. 7 písm. a) směrnice (EU) 2019/944, podle níž je nutno umožnit nezbytné investice do sítí způsobem zaručujícím životaschopnost těchto sítí.
6. Členské státy mohou povolit sociálně orientované složky programů a struktur sazeb za přenos či přepravu a distribuci energie po síti, pokud jsou veškeré rušivé účinky na přenosovou či přepravní a distribuční soustavu omezeny na nezbytné minimum a pokud nejsou nepřiměřené danému sociálnímu cíli.
7. Vnitrostátní regulační orgány zajistí odstranění těch pobídek v sazbách za přenos či přepravu a distribuci energie, které narušují energetickou účinnost výroby, přenosu či přepravy, distribuce a dodávek elektřiny a zemního plynu. Členské státy zajistí účinnost při navrhování infrastruktury a provozu stávající infrastruktury v souladu s nařízením (EU) 2019/943 a zajistí, aby sazby umožňovaly odezvu na straně poptávky.
8. Provozovatelé přenosových či přepravních soustav a provozovatelé distribučních soustav musí splňovat požadavky přílohy XIV.
9. Vnitrostátní regulační orgány mohou případně od provozovatelů přenosových či přepravních soustav a provozovatelů distribučních soustav vyžadovat, aby snížením poplatků za připojení a využívání soustavy podpořili umístění vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny do blízkosti oblastí poptávky po teple.
10. Členské státy mohou umožnit výrobcům elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, kteří se chtějí připojit k síti, aby vypsalí veřejnou soutěž na práce související s připojením.
11. Při podávání zpráv podle směrnice 2010/75/EU a aniž je dotčen čl. 9 odst. 2 uvedené směrnice členské státy zváží zahrnutí informací o úrovních energetické účinnosti zařízení provádějících spalování paliv o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více s ohledem na příslušné nejlepší dostupné techniky vyvinuté v souladu se směrnicí 2010/75/EU.

KAPITOLA VI

HORIZONTÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 28

Dostupnost systémů kvalifikace, akreditace a certifikace

1. Členské státy zřídí síť, již bude zajištěna odpovídající úroveň způsobilosti pro povolání v oblasti energetické účinnosti, která odpovídá potřebám trhu. Členské státy v úzké spolupráci se sociálními partnery zajistí, aby byly pro povolání v oblasti energetické účinnosti, včetně poskytovatelů energetických služeb, poskytovatelů energetických auditů, energetických manažerů, nezávislých odborníků, osob zajišťujících instalaci prvků budov podle směrnice 2010/31/EU a osob zajišťujících integrované renovační práce, k dispozici systémy certifikace nebo rovnocenné kvalifikační systémy, v případě potřeby včetně vhodných programů odborné přípravy, a aby byly spolehlivé a přispívaly k plnění vnitrostátních cílů v oblasti energetické účinnosti a celkových cílů Unie v oblasti dekarbonizace.

Členské státy zajistí, aby poskytovatelé systémů certifikace nebo rovnocenných kvalifikačních systémů, v případě potřeby včetně vhodných programů odborné přípravy, byli akreditováni v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ⁽⁴⁷⁾ nebo schváleni v souladu se sbližujícími se vnitrostátními normami.

⁽⁴⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 30).

2. Členské státy podpoří účast na certifikaci, odborné přípravě a vzdělávacích programech s cílem zajistit odpovídající úroveň způsobilosti pro povolání v oblasti energetické účinnosti, která odpovídá potřebám trhu.

3. Do 11. října 2024 Komise:

- a) ve spolupráci se skupinou odborníků jmenovaných členskými státy vytvoří rámec nebo koncepci kampaně s cílem přilákat více lidí k povoláním v oblasti energetické účinnosti a zároveň zajistí dodržování zásady nediskriminace;
- b) posoudí proveditelnost zřízení platformy v podobě jednotného přístupového místa, pokud možno s využitím stávajících iniciativ, s cílem poskytnout podporu členským státům při stanovování jejich opatření pro zajištění odpovídající úrovně kvalifikovaných odborníků potřebných k tomu, aby Unie mohla držet krok s pokrokem v oblasti energetické účinnosti a dosáhnout svých cílů v oblasti klimatu a energetiky. Tato platforma by sdružovala odborníky z členských států, sociální partnery, vzdělávací instituce, akademickou obec a další příslušné zúčastněné strany s cílem podporovat a šířit osvědčené postupy kvalifikačních systémů programů odborné přípravy, a zajistit tak více odborníků v oblasti energetické účinnosti, ale i rekvalifikaci a prohlubování dovedností stávajících odborníků, v zájmu uspokojení potřeb trhu.

4. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní systémy certifikace nebo rovnocenné kvalifikační systémy, v případě potřeby včetně programů odborné přípravy, zohledňovaly stávající evropské nebo mezinárodní normy v oblasti energetické účinnosti.

5. Členské státy zveřejní systémy certifikace, rovnocenné kvalifikační systémy nebo vhodné programy odborné přípravy uvedené v odstavci 1 a spolupracují mezi sebou navzájem a s Komisí při porovnávání těchto systémů a jejich uznávání.

Členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění informovanosti spotřebitelů o dostupnosti daných systémů v souladu s čl. 29 odst. 1.

6. Členské státy do 31. prosince 2024 a poté alespoň každé čtyři roky posoudí, zda dané systémy zajišťují nezbytnou úroveň způsobilosti a rovné zacházení se všemi osobami v souladu se zásadou nediskriminace pro poskytovatele energetických služeb, energetické auditory, energetické manažery, nezávislé odborníky, osoby zajišťující instalaci prvků budov podle směrnice 2010/31/EU a osoby zajišťující integrované renovační práce. Členské státy rovněž posoudí rozdíl mezi počtem dostupných a potřebných odborníků. Členské státy zveřejní jejich posouzení a doporučení a předloží je prostřednictvím elektronické platformy zřízené v souladu s článkem 28 nařízení (EU) 2018/1999.

Článek 29

Energetické služby

1. Členské státy podporují trh energetických služeb a přístup malých a středních podniků na něj tím, že šíří jasné a snadno dostupné informace o:

- a) dostupných smlouvách v oblasti energetických služeb a doložkách, které by měly být v takových smlouvách obsaženy, aby byly zajištěny úspory energie a práva konečných zákazníků;
- b) finančních nástrojích, pobídkách, grantech, revolvingových fondech, zárukách, systémech pojištění a půjčkách na podporu projektů služeb v oblasti energetické účinnosti;
- c) dostupných poskytovatelích energetických služeb, jako jsou společnosti poskytující energetické služby, kteří jsou kvalifikovaní nebo certifikovaní, a jejich kvalifikací nebo certifikacích v souladu s článkem 28;
- d) dostupných metodikách monitorování a ověřování a systémech kontroly kvality.

2. Členské státy podpoří rozvoj štitků kvality, mimo jiné obchodními sdruženími, v příslušných případech na základě evropských nebo mezinárodních norem;

3. Členské státy zveřejňují a pravidelně aktualizují seznam dostupných kvalifikovaných či certifikovaných poskytovatelů energetických služeb a jejich kvalifikací či certifikací v souladu s článkem 28, nebo zajišťují rozhraní, jímž mohou poskytovatelé energetických služeb poskytovat uvedené informace.

4. Je-li to technicky a ekonomicky proveditelné, členské státy podporují a zajišťují využívání smluv o energetických službách pro renovace velkých budov, které jsou ve vlastnictví veřejných subjektů. U renovací velkých jiných než obytných budov s celkovou užžitnou podlahovou plochou nad 750 m² členské státy zajistí, aby veřejné subjekty posoudily proveditelnost využívání smluv o energetických službách a dalších energetických služeb založených na výkonnosti.

Členské státy mohou veřejné subjekty vybízet, aby uzavírání smluv o energetických službách kombinovaly s rozšířenými energetickými službami, včetně odezvy na straně poptávky a skladování, s cílem zajistit úspory energie a udržet výsledky dosažené v průběhu času prostřednictvím průběžného monitorování, účinného provozu a údržby.

5. Členské státy podporují veřejný sektor při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov, a to tím, že:

- a) poskytují vzorové smlouvy pro uzavírání smluv o energetických službách, které obsahují alespoň prvky, jejichž seznam je uveden v příloze XV, a zohledňují stávající evropské nebo mezinárodní normy, dostupné pokyny pro výběrová řízení a pokyny Eurostatu pro statistické zpracovávání smluv o energetických službách na účtech vládních institucí;
- b) poskytují informace o osvědčených postupech pro uzavírání smluv o energetických službách, včetně, je-li k dispozici, analýzy nákladů a přínosů využívající přístupu založeného na době životnosti;
- c) podporují a zveřejňují databázi realizovaných a probíhajících smluv o energetických službách, která zahrnuje plánované a dosažené úspory energie.

6. Členské státy podporují řádné fungování trhu energetických služeb tím, že přijímají tato opatření:

- a) určují a propagují jedno nebo více kontaktních míst, kde mohou koneční zákazníci získat informace uvedené v odstavci 1;
- b) zajišťují odstranění regulačních a neregulačních překážek, které brání využívání uzavírání smluv o energetických službách a jiných modelů služeb v oblasti energetické účinnosti v zájmu určení nebo provádění opatření k úspoře energie, nebo obou těchto činností;
- c) zřizují poradní orgány a nezávislé tržní zprostředkovatele, včetně jednotných kontaktních míst nebo podobných podpůrných mechanismů, a propagují jejich úlohu s cílem stimulovat rozvoj trhu na straně poptávky a nabídky a zveřejňují informace o uvedených podpůrných mechanismech a zpřístupňují je účastníkům trhu.

7. Za účelem podpory řádného fungování trhu s energetickými službami mohou členské státy zřídit individuální mechanismus nebo jmenovat veřejného ochránce práv, který zajistí účinné vyřizování stížností a mimosoudní urovnávání sporů vyplývajících ze smluv o energetických službách.

8. Členské státy zajistí, aby se distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie zdrželi všech činností, které mohou bránit poptávce po energetických službách nebo opatřeních zaměřených na zvyšování energetické účinnosti a jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů těchto služeb nebo opatření, včetně uzavírání trhu před konkurencí nebo zneužívání dominantního postavení.

Článek 30

Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost, financování a technická podpora

1. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, členské státy napomáhají zřizování finančních mechanismů nebo využívání stávajících mechanismů pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem maximalizace přínosů většího počtu finančních toků a kombinace grantů, finančních nástrojů a technické pomoci.

2. Komise případně přímo nebo prostřednictvím finančních institucí pomáhá členským státům s vytvářením finančních mechanismů a nástrojů na podporu vývoje projektů na celostátní, regionální nebo místní úrovni s cílem zvyšovat investice do energetické účinnosti v různých odvětvích a chránit osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky, osoby v nízkopříjmových domácnostech a případně osoby žijící v sociálním bydlení a posilovat jejich postavení, mimo jiné začleněním hlediska rovnosti, aby nikdo nebyl opomenut.

3. Členské státy přijmou opatření, která podporují úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti, jako jsou zelené hypotéky a zelené úvěry, zajištěné i nezajištěné, a zajistí, aby byly finančními institucemi nabízeny široce a nediskriminačně a aby byly pro spotřebitele viditelné a přístupné. Členské státy přijmou opatření pro snadnější uplatňování systémů financování z pokladničních poukázek a daní, a to se zřetelem k pokynům poskytnutým Komisí v souladu s odstavcem 10. Členské státy zajistí, aby bankám a jiným finančním institucím byly poskytovány informace o možnostech účasti na financování opatření ke zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru. Členské státy vybízejí ke zřizování nástrojů pro úvěrové záruky určených na investice do energetické účinnosti.

4. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, členské státy podporují zavedení režimů finanční podpory s cílem zvýšit využívání opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem podstatné rekonstrukce individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení.

5. Členské státy podporují zřízení místních odborníků a technické pomoci, případně prostřednictvím stávajících sítí a zařízení, za účelem poskytování poradenství ohledně osvědčených postupů, pokud jde o dosažení dekarbonizace místního dálkového vytápění a chlazení, jako je přístup ke specializované finanční podpoře.

6. Komise usnadňuje výměnu osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními nebo regionálními orgány či subjekty, a to i formou výročních schůzek regulačních orgánů, prostřednictvím veřejných databází s informacemi o provádění opatření členskými státy a srovnáváním jednotlivých zemí.

7. S cílem mobilizovat soukromé financování pro opatření týkající se energetické účinnosti a energetické renovace a přispívat k dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti a vnitrostátních příspěvků podle článku 4 této směrnice a cílů uvedených ve směrnici 2010/31/EU vede Komise dialog s veřejnými a soukromými finančními institucemi, jakož i s příslušnými konkrétními odvětvími za účelem identifikace potřeb a vytyčení možného postupu.

8. Opatření uvedená v odstavci 7 zahrnují tyto prvky:

- a) mobilizaci kapitálových investic do energetické účinnosti zohledněním širších dopadů úspor energie;
- b) usnadnění zavádění specializovaných finančních nástrojů pro energetickou účinnost a systémů financování ve velkém měřítku, které mají zřídit finanční instituce;
- c) zajištění lepších údajů o energetické a finanční náročnosti:
 - i) dalším prověřením způsobů, jak investice do energetické účinnosti zlepšují hodnoty podkladových aktiv;
 - ii) podporou studií posuzujících monetizaci jiných než energetických přínosů investic do energetické účinnosti.

9. S cílem mobilizovat soukromé financování pro opatření týkající se energetické účinnosti a energetické renovace členské státy při provádění této směrnice:

- a) zváží způsoby, jak lépe využít systémů hospodaření s energií a energetických auditů podle článku 11 k ovlivnění rozhodování;

- b) optimálně využijí možností a nástrojů dostupných v rámci rozpočtu Unie a navrhovaných v iniciativě „inteligentní financování pro inteligentní budovy“ a ve sdělení Komise ze dne 14. října 2020 s názvem „Renovační vlna pro Evropu – ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň“.

10. Komise poskytne členským státům a účastníkům trhu do 31. prosince 2024 pokyny, jak uvolnit soukromé investice.

Účelem pokynů je pomoci členským státům a účastníkům trhu při rozvoji a realizaci jejich investic do energetické účinnosti, a to i v různých programech Unie, a navrhnout vhodné finanční mechanismy a inovativní finanční řešení s kombinací grantů, finančních nástrojů a podpory při vývoji projektů s cílem rozšířit stávající iniciativy a využít programů Unie jako katalyzátoru k mobilizaci a aktivaci soukromého financování.

11. Členské státy mohou zřídit vnitrostátní fond pro energetickou účinnost. Účelem tohoto fondu je provádění opatření týkajících se energetické účinnosti na podporu členských států při plnění jejich vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti a jejich orientačních trajektorií uvedených v čl. 4 odst. 2. Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být zřízen jako účelový fond v rámci již existujícího vnitrostátního nástroje na podporu kapitálových investic. Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být financován z příjmů z dražeb povolenek podle systému EU ETS v odvětví stavebnictví a dopravy.

12. Pokud členské státy zřídí vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost uvedené v odstavci 11 tohoto článku, zřídí finanční nástroje, včetně veřejných záruk, s cílem zvýšit využívání soukromých investic do energetické účinnosti a úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti a inovativních systémů uvedených v odstavci 3 tohoto článku. Podle čl. 8 odst. 3 a článku 24 vnitrostátní fond pro energetickou účinnost podpoří provádění opatření přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. Tato podpora zahrnuje financování opatření v oblasti energetické účinnosti pro malé a střední podniky s cílem mobilizovat a aktivovat soukromé financování malých a středních podniků.

13. Členské státy mohou umožnit, aby veřejné subjekty plnily povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 prostřednictvím každoročních příspěvků do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost odpovídajících výši investic vyžadovaných ke splnění těchto povinností.

14. Členské státy mohou stanovit, že povinné strany mohou plnit své povinnosti uvedené v čl. 8 odst. 1 a 4 tím, že každý rok přispějí do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným ke splnění těchto povinností.

15. Členské státy mohou při vytváření inovativních finančních mechanismů pro zvýšení energetické účinnosti využívat příjmů z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES.

16. Komise posoudí účinnost a účelnost veřejného financování na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni a schopnost členských států zvýšit využívání soukromých investic do energetické účinnosti, přičemž také zohlední potřeby veřejných financí vyjádřené ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Komise vyhodnotí, zda by mechanismus ke zvýšení energetické účinnosti na úrovni Unie, jehož cílem by bylo poskytovat záruku Unie, technickou pomoc a související granty umožňující provádění finančních nástrojů a systémů financování a podpory na vnitrostátní úrovni, mohl nákladově efektivním způsobem podpořit dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti a klimatu, a případně navrhne zřízení takového mechanismu.

Za tímto účelem Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě do 30. března 2024 zprávu, ke které případně připojí legislativní návrhy.

17. Členské státy oznámí Komisi do 15. března 2025 a poté každé dva roky v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 a v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2018/1999 tyto údaje:

- a) objem veřejných investic do energetické účinnosti a průměrný pákový efekt dosažený prostřednictvím veřejného financování na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti;
- b) objem úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti s rozlišením mezi různými produkty;
- c) v příslušných případech vnitrostátní programy financování zavedené za účelem zvýšení energetické účinnosti a zavedení osvědčených postupů a inovativní systémy financování energetické účinnosti.

Pro usnadnění přípravy zprávy uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce začlení Komise požadavky stanovené v uvedeném pododstavci do společné šablony stanovené v prováděcích aktech přijatých podle čl. 17 odst. 4 nařízení (EU) 2018/1999.

18. Za účelem splnění povinnosti uvedené v odst. 17 písm. b), a aniž jsou dotčena dodatečná vnitrostátní opatření, členské státy zohlední stávající povinnosti finančních institucí týkající se zveřejňování informací, včetně:

- a) pravidel pro zveřejňování informací pro úvěrové instituce podle nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2178 ⁽⁴⁸⁾;
- b) požadavků na zveřejňování informací o rizicích ESG pro úvěrové instituce v souladu s článkem 449a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ⁽⁴⁹⁾.

Pro usnadnění sběru a agregace údajů o objemu úvěrového produktu v oblasti energetické účinnosti pro účely splnění povinnosti uvedené v odst. 17 písm. b) poskytne Komise do 15. března 2024 členským státům pokyny týkající se ujednání ohledně přístupu, sběru a agregace údajů o objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti na vnitrostátní úrovni.

Článek 31

Prevední koeficienty a primární energetické faktory

1. Pro účely srovnání úspor energie a přepočtu na srovnatelnou jednotku se použijí hodnoty výhřevnosti uvedené v příloze VI nařízení (EU) 2018/2066 a primární energetické faktory stanovené v odstavci 2 tohoto článku, pokud nelze odůvodnit použití jiných hodnot nebo faktorů.
2. Primární energetický faktor se použije pro výpočet úspor energie vyjádřených v primární energii s využitím přístupu zdola nahoru založeného na konečné spotřebě energie.
3. Pro úspory udané v kWh elektřiny použijí členské státy koeficient pro přesný výpočet výsledných úspor spotřeby primární energie. Členské státy použijí standardní koeficient 1,9, pokud nevyužijí možnosti stanovit jiný koeficient na základě odůvodněných vnitrostátních okolností.
4. Pro úspory udané v kWh u jiných nosičů energie použijí členské státy koeficient pro přesný výpočet výsledných úspor spotřeby primární energie.
5. Pokud členské státy stanoví vlastní koeficient standardní hodnoty stanovené podle této směrnice, stanoví uvedený koeficient transparentní metodou na základě vnitrostátních, regionálních nebo místních okolností ovlivňujících spotřebu primární energie. Tyto okolnosti musí být odůvodněné, ověřitelné a musí se zakládat na objektivních a nediskriminačních kritériích.

⁽⁴⁸⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2178 ze dne 6. července 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 upřesněním obsahu a struktury informací, které mají zveřejňovat podniky podle článků 19a nebo 29a směrnice 2013/34/EU v souvislosti s environmentálně udržitelnými hospodářskými činnostmi, a upřesněním metodiky za účelem plnění této povinnosti zveřejňování informací (Úř. věst. L 443, 10.12.2021, s. 9).

⁽⁴⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

6. Při stanovení vlastního koeficientu zohlední členské státy skladbu zdrojů energie zahrnutou do aktualizace jejich integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999 a jejich následného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu oznámeného Komisi podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení. Pokud se členské státy odchýlí od standardní hodnoty, oznámí Komisi koeficient, který používají, spolu s metodikou výpočtu a podkladovými údaji v uvedených aktualizacích a následných plánech.

7. Do 25. prosince 2026 a následně každé čtyři roky Komise tyto standardní koeficienty reviduje na základě zaznamenaných údajů. Uvedené revize se provedou s ohledem na jejich účinky na právní předpisy Unie, jako je směrnice 2009/125/ES a nařízení (EU) 2017/1369.

KAPITOLA VII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 32

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 11. října 2025 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.

Článek 33

Akty v přenesené pravomoci

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 34 za účelem přezkumu harmonizované referenční hodnoty účinnosti stanovené v nařízení (EU) 2015/2402.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 34 za účelem změny této směrnice přizpůsobením hodnot, výpočetních metod, standardních koeficientů primární energie a požadavků stanovených v článku 31 a v přílohách II, III, V, VIII až XII a XIV technickému pokroku.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 34 za účelem doplnění této směrnice stanovením společného systému Unie pro hodnocení udržitelnosti datových center umístěných na jejím území, a to po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami. Komise přijme první takový akt v přenesené pravomoci do 31. prosince 2023. Společný systém Unie stanoví definici ukazatelů udržitelnosti datových center a stanoví klíčové ukazatele výkonnosti a metodiku jejich měření.

Článek 34

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 33 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 10. října 2023. Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament ani Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 33 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 33 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 35

Přezkum a sledování provádění

1. V kontextu své zprávy o stavu energetické unie předložené podle článku 35 nařízení (EU) 2018/1999 podá Komise v souladu s čl. 35 odst. 1 a odst. 2 písm. c) uvedeného nařízení zprávu o fungování trhu s uhlíkem, přičemž zohlední dopady provádění této směrnice.
2. Do 31. října 2025 a poté každé čtyři roky Komise vyhodnotí stávající opatření k dosažení zvýšení energetické účinnosti a dekarbonizace v oblasti vytápění a chlazení. Uvedené hodnocení zohlední všechny tyto aspekty:
 - a) trendy týkající se energetické účinnosti a emisí skleníkových plynů v oblasti vytápění a chlazení, včetně dálkového vytápění a chlazení;
 - b) vzájemné vazby mezi přijatými opatřeními;
 - c) změny energetické účinnosti a emisí skleníkových plynů v oblasti vytápění a chlazení;
 - d) stávající a plánované politiky a opatření v oblasti energetické účinnosti a politiky a opatření v oblasti snižování emisí skleníkových plynů na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni;
 - e) opatření, která členské státy uvedly ve svých komplexních posouzeních podle čl. 25 odst. 1 této směrnice a oznámily v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1999.

Do 31. října 2025 a poté každé čtyři roky předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uvedeném hodnocení a případně navrhne opatření s cílem zajistit dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky.

3. Členské státy do 30. dubna každého roku předají Komisi statistické údaje týkající se vnitrostátní výroby elektřiny a tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a z kombinované výroby tepla a elektřiny s nízkou účinností, v souladu s obecnými zásadami stanovenými v příloze II, ve vztahu k celkové výrobě tepla a elektřiny. Předají rovněž výroční statistické údaje o kapacitách kombinované výroby tepla a elektřiny, o palivu pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a o výrobě a kapacitách, pokud jde o dálkové vytápění a chlazení, ve vztahu k celkové výrobě a kapacitám pro teplo a elektřinu. Členské státy předají statistické údaje o úsporách primární energie dosažených uplatňováním kombinované výroby tepla a elektřiny v souladu s metodikou stanovenou v příloze III.

4. Komise do 1. ledna 2021 na základě posouzení potenciálu pro energetickou účinnost v oblasti přeměny, transformace, přenosu, přepravy a skladování energie podá Evropskému parlamentu a Radě zprávu, k níž případně připojí legislativní návrhy

5. Komise do 31. prosince 2021 s výhradou jakýchkoli změn ustanovení o maloobchodních trzích ve směrnici 2009/73/ES posoudí ustanovení týkající se informací o měření, účtování a spotřebě a informací pro zákazníky v souvislosti se zemním plynem, o čemž podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě, s cílem uvést je případně do souladu s příslušnými ustanoveními pro elektřinu uvedenými ve směrnici (EU) 2019/944, aby byla posílena ochrana spotřebitele a koneční zákazníci měli možnost častěji získávat jasné a aktuální informace o své spotřebě zemního plynu a regulovat ji. Co nejdříve po předložení této zprávy Komise případně přijme legislativní návrhy.

6. Do 31. října 2022 Komise posoudí, zda Unie dosáhla svých hlavních cílů pro energetickou účinnost pro rok 2020.

7. Komise do 28. února 2027 a poté každých pět let vyhodnotí provádění této směrnice a podá o tom zprávu Evropskému parlamentu a Radě.

Toto hodnocení zahrnuje:

- a) posouzení všeobecné účinnosti této směrnice a potřeby dále upravit politiku Unie v oblasti energetické účinnosti v souladu s cíli Pařížské dohody a s ohledem na ekonomický a inovační vývoj;
- b) podrobné posouzení souhrnného makroekonomického dopadu této směrnice s důrazem na její dopad na energetickou bezpečnost Unie, ceny energie, minimalizaci energetické chudoby, hospodářský růst, konkurenceschopnost, tvorbu pracovních míst, náklady na mobilitu a kupní sílu domácností;
- c) hlavní cíle Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 uvedené v čl. 4 odst. 1 s cílem revidovat uvedené cíle směrem nahoru v případě výrazného snížení nákladů v důsledku hospodářského nebo technologického vývoje, nebo bude-li to třeba ke splnění cílů Unie v oblasti dekarbonizace pro rok 2040 nebo 2050 nebo jejich mezinárodních závazků v oblasti dekarbonizace;
- d) posouzení toho, zda členské státy mají nadále dosahovat nových ročních úspor v souladu s čl. 8 odst. 1 prvním pododstavcem písm. b) bodem iv) za desetiletá období po roce 2030;
- e) posouzení toho, zda členské státy mají nadále zajišťovat, aby alespoň 3 % celkové podlahové plochy vytápěných anebo chlazených budov, které jsou ve vlastnictví veřejných subjektů, bylo každý rok renovováno v souladu s čl. 6 odst. 1, s cílem revidovat podíl renovace v uvedeném článku;
- f) posouzení toho, zda členské státy mají nadále dosahovat podílu úspor energie u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení podle čl. 8 odst. 3 za desetiletá období po roce 2030;
- g) posouzení toho, zda členské státy mají nadále dosahovat snížení konečné spotřeby energie v souladu s čl. 5 odst. 1;
- h) dopady této směrnice na podporu hospodářského růstu, zvýšení průmyslové výroby, zavádění obnovitelných zdrojů energie nebo zvýšené úsilí o dosažení klimatické neutrality.

Toto hodnocení zahrnuje rovněž dopady na úsilí o elektrifikaci hospodářství a zavádění vodíku, včetně toho, zda by mohla být odůvodněna jakákoli změna zacházení s čistými obnovitelnými zdroji energie, a případně navrhnout řešení jakéhokoli potenciálně zjištěného nepříznivého účinku.

K této zprávě Komise přiloží podrobné posouzení toho, zda je zapotřebí tuto směrnici změnit v zájmu zjednodušení právní úpravy, a případně návrhy dalších opatření.

8. Do 31. října 2032 Komise posoudí, zda Unie dosáhla svých hlavních cílů pro energetickou účinnost pro rok 2030.

Článek 36

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 1, 2 a 3, čl. 4 odst. 1 až 4, odst. 5 prvním, druhým, čtvrtým, pátým a šestým pododstavcem a odst. 6 a 7, články 5 až 11, čl. 12 odst. 2 až 5, články 21 až 25, čl. 26 odst. 1, 2 a 4 až 14, článkem 27, čl. 28 odst. 1 až 5, články 29 až 32 and přílohami I, III až VII, X, XI and XV do 11. října 2025.

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 4 odst. 5 třetím pododstavcem, čl. 12 odst. 1, čl. 26 odst. 3 a čl. 28 odst. 6 do dnů, které jsou v daných ustanoveních uvedeny. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnici zrušenou touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 37

Změna nařízení (EU) 2023/955

V článku 2 nařízení (EU) 2023/955 se bod 1 nahrazuje tímto:

- „1) „energetickou chudobou“ energetická chudoba ve smyslu čl. 2 bodu 52 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 (*).

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (Úř. věst. L 231 20.9.2023, s. 1).“.

Článek 38

Zrušení

Směrnice 2012/27/EU ve znění aktů uvedených v části A přílohy XVI se zrušuje s účinkem ode dne 12. října 2025, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic uvedených v části B přílohy XVI ve vnitrostátním právu.

Odkazy na zrušené směrnice se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze XVII.

Článek 39

Vstup v platnost a použitelnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Články 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 a 20 a přílohy II, VIII, IX, XII, XIII a XIV se použijí ode dne 12. října 2025.

Článek 37 se použije ode dne 30. června 2024.

Článek 40

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 13. září 2023.

Za Evropský parlament
předsedkyně
R. METSOLA

Za Radu
předseda
J. M. ALBARES BUENO

PŘÍLOHA I

PŘÍSPĚVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ K DOSAŽENÍ CÍLŮ UNIE V OBLASTI ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI V ROCE 2030
TÝKAJÍCÍCH SE KONEČNÉ SPOTŘEBY ENERGIE A/NEBO SPOTŘEBY PRIMÁRNÍ ENERGIE

1. Výše příspěvků členských států se vypočítá na základě orientačního vzorce:

$$FEC_{C2030} = C_{EU} (1 - Target) FEC_{B2030}$$

$$PEC_{C2030} = C_{EU} (1 - Target) PEC_{B2030}$$

kde C_{EU} je korekční faktor, Target je úroveň ambicí jednotlivých členských států a FEC_{B2030} PEC_{B2030} je referenční scénář EU z roku 2020 použitý jako výchozí scénář pro rok 2030.

2. Následující orientační vzorec představuje objektivní kritéria odrážející faktory uvedené v čl. 4 odst. 3 písm. d) bodech i) až iv), z nichž každé se použije pro stanovení úrovně ambicí jednotlivých členských států v % (Target) a má ve vzorci stejnou váhu (0,25):
- a) příspěvek v závislosti na včasné činnosti („ $F_{early-action}$ “);
 - b) příspěvek v závislosti na HDP na obyvatele („ F_{wealth} “);
 - c) příspěvek v závislosti na energetické náročnosti („ $F_{intensity}$ “);
 - d) příspěvek související s potenciálem nákladově efektivních úspor energie („ $F_{potential}$ “).
3. $F_{early-action}$ se vypočítá pro každý členský stát jako součin jeho objemu úspor energie a zlepšení energetické náročnosti, kterého každý členský stát dosáhl. Objem úspor energie pro každý členský stát se vypočítá na základě snížení spotřeby energie (v tunách ropného ekvivalentu, toe) na snížení spotřeby energie v Unii mezi tříletým průměrem za období 2007–2009 a tříletým průměrem za období 2017–2019. Zlepšení energetické náročnosti pro každý členský stát se vypočítá na základě snížení energetické náročnosti (v toe/EUR) na snížení energetické náročnosti Unie mezi tříletým průměrem za období 2007–2009 a tříletým průměrem za období 2017–2019.
4. F_{wealth} se vypočítá pro každý členský stát na základě indexu jeho tříletého průměrného reálného HDP na obyvatele podle Eurostatu ve vztahu k tříletému průměru Unie za období 2017–2019, vyjádřeného jako parita kupní síly (PPP).
5. $F_{intensity}$ se vypočítá pro každý členský stát na základě indexu jeho tříleté průměrné konečné energetické náročnosti (FEC nebo PEC na reálný HDP v PPP) ve vztahu k tříletému průměru Unie za období 2017–2019.
6. $F_{potential}$ se vypočítá pro každý členský stát na základě úspor v konečné spotřebě energie nebo spotřebě primární energie podle scénáře PRIMES MIX 55 % pro rok 2030. Úspory jsou vyjádřeny ve vztahu k projekcím referenčního scénáře EU z roku 2020 pro rok 2030.
7. Pro každé kritérium uvedené v bodě 2 písm. a) až d) se použije dolní a horní mez. Úroveň ambicí pro faktory F_{wealth} , $F_{intensity}$ a $F_{potential}$ je omezena na 50 % a 150 % průměrné úrovně ambicí Unie v rámci daného faktoru. Úroveň ambicí pro faktor $F_{early-action}$ je omezena na 50 % a 100 % průměrné úrovně ambicí Unie.
8. Zdrojem vstupních údajů použitých pro výpočet faktorů je Eurostat, není-li uvedeno jinak.

9. F_{total} se vypočítá jako vážený součet všech čtyř faktorů ($F_{\text{early-action}}$, F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ a $F_{\text{potential}}$). Cíl se pak vypočítá jako součin celkového faktoru F_{total} a cíle Unie.
 10. Komise vypočítá korekční faktor pro spotřebu primární energie a konečnou spotřebu energie C_{EU} , který se použije k úpravě součtu výsledků vzorce pro všechny vnitrostátní příspěvky k příslušným cílům Unie v roce 2030. Faktor C_{EU} je pro všechny členské státy stejný.
-

PŘÍLOHA II

OBECNÉ ZÁSADY PRO VÝPOČET ELEKTŘINY Z KOMBINOVANÉ VÝROBY TEPLA A ELEKTŘINY

Část I

Obecné zásady

Hodnoty pro výpočet elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny se určují na základě očekávaného nebo skutečného provozu dané jednotky za běžných provozních podmínek. U mikrokogeneračních jednotek může být výpočet založen na ověřených hodnotách.

- 1) Výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny se považuje za rovnou celkové roční výrobě elektřiny jednotky měřené na výstupních svorkách hlavních generátorů, jsou-li splněny tyto podmínky:
 - a) u kogeneračních jednotek typů 2), 4), 5), 6), 7) a 8) uvedených v části II s celkovou roční účinností stanovenou členskými státy na úrovni alespoň 75 %.
 - b) u kogeneračních jednotek typů 1) a 3) uvedených v části II s celkovou roční účinností stanovenou členskými státy na úrovni alespoň 80 %.
- 2) U kogeneračních jednotek s celkovou roční účinností vyjádřenou hodnotou nižší, než je hodnota uvedená v bodě 1) písm. a), zejména u kogeneračních jednotek typů 2), 4), 5), 6), 7) a 8) uvedených v části II, nebo s roční celkovou účinností vyjádřenou hodnotou nižší, než je hodnota uvedená v bodě 1) písm. b), zejména u kogeneračních jednotek typů 1) a 3) uvedených v části II, se elektřina z kombinované výroby tepla a elektřiny vypočte podle vzorce:

$$E_{CHP} = H_{CHP} \cdot C$$

kde:

E_{CHP} je množství elektřiny vyráběné kombinovanou formou;

C je poměr elektřiny a tepla;

H_{CHP} je množství užitečného tepla pocházejícího z kombinované výroby tepla a elektřiny (vypočtené pro tento účel jako celková výroba tepla minus veškeré teplo vyrobené v oddělených kotlích nebo odběrem ostré páry z parního generátoru před turbínou).

Výpočet elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny je založen na skutečném poměru elektřiny a tepla. Pokud skutečný poměr elektřiny a tepla kogenerační jednotky není znám, je možno použít následující náhradní hodnoty, zejména pro statistické účely, u jednotek typů 1), 2), 3), 4) a 5) uvedených v části II, pokud vypočtená elektřina z kombinované výroby tepla a elektřiny nepřekročí celkovou výrobu elektřiny dané jednotky:

Typ jednotky	Předpokládaný poměr elektřiny a tepla, C
paroplynové zařízení s rekuperací tepla;	0,95
Parní protitlaková turbína	0,45
Parní kondenzační odběrová turbína	0,45
plynová turbína s rekuperací tepla;	0,55
Spalovací motor	0,75

Pokud členské státy zavedou náhradní hodnoty pro poměr elektřiny a tepla pro jednotky typů 6), 7), 8), 9), 10) a 11) uvedené v části II, musí být tyto předpokládané hodnoty zveřejněny a oznámeny Komisi.

- 3) Pokud je určitý podíl energetického obsahu spotřeby paliva v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny zpětně získán v chemikáliích a recyklován, lze jej odečíst od spotřeby paliva před výpočtem celkové účinnosti uvedeným v bodech 1) a 2).

- 4) Členské státy mohou určit poměr elektřiny a tepla jako poměr mezi elektrinou a užitečným teplem při kombinovaném provozu při nižší kapacitě pomocí provozních údajů konkrétní jednotky.
- 5) Členské státy mohou pro účel výpočtů v souladu s body 1) a 2) používat jiná než roční vykazovací období.

Část II

Technologie kombinované výroby tepla a elektřiny, na které se vztahuje tato směrnice

- 1) paroplynové zařízení s rekuperací tepla;
- 2) parní protitlaková turbína;
- 3) parní kondenzační odběrová turbína;
- 4) plynová turbína s rekuperací tepla;
- 5) spalovací motor;
- 6) mikroturbíny;
- 7) Stirlingovy motory;
- 8) palivové články;
- 9) parní stroje;
- 10) organické Rankinovy cykly;
- 11) jakýkoli jiný typ technologie nebo její kombinace zahrnující kombinovanou výrobu tepla a elektřiny.

Při provádění a uplatňování obecných zásad pro výpočet elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny členské státy použijí podrobné pokyny stanovené rozhodnutím Komise 2008/952/ES. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Rozhodnutí Komise 2008/952/ES ze dne 19. listopadu 2008 stanovující podrobné pokyny pro provádění a uplatňování přílohy II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES (Úř. věst. L 338, 17.12.2008, s. 55).

PŘÍLOHA III

METODIKA URČOVÁNÍ ÚČINNOSTI PROCESU KOMBINOVANÉ VÝROBY TEPLA A ELEKTŘINY

Hodnoty pro výpočet účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny a úspor primární energie se určují na základě očekávaného nebo skutečného provozu dané jednotky za běžných provozních podmínek.

a) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny

Pro účely této směrnice musí vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňovat tato kritéria:

- kombinovaná výroba tepla a elektřiny z kogeneračních jednotek musí zajišťovat úspory primární energie vypočtené podle písmene b) ve výši alespoň 10 % ve srovnání s referenčními údaji pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny,
- výrobu z kogeneračních jednotek malého výkonu a mikrokogeneračních jednotek, která zajišťuje úspory primární energie, je možno kvalifikovat jako vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny,
- v případě kogeneračních jednotek vystavených nebo podstatně rekonstruovaných poté, co byla tato příloha provedena, platí, že přímé emise oxidu uhličitého z kombinované výroby tepla a elektřiny, při níž se využívají fosilní paliva, jsou nižší než 270 g CO₂ na 1 kWh energetického výstupu z kombinované výroby (včetně vytápění/chlazení, elektřiny a mechanické energie),
- kogenerační jednotky, které byly v provozu před 10. říjnem 2023, se mohou od tohoto požadavku odchýlit do 1. ledna 2034 za předpokladu, že je stanoven plán na jejich postupné snižování emisí tak, aby do 1. ledna 2034 dosáhly prahové hodnoty nižší než 270 g CO₂ na 1 kWh, a že byl tento plán oznámen příslušným provozovatelům a orgánům.

Při výstavbě nebo podstatné rekonstrukci kogenerační jednotky členské státy zajistí, aby ve stávajících tepelných zdrojích nedošlo k nárůstu využívání jiných fosilních paliv než zemního plynu ve srovnání s roční spotřebou zprůměrovanou za předchozí tři kalendářní roky plného provozu před rekonstrukcí a aby žádné nové tepelné zdroje v tomto systému nevyužívaly jiná fosilní paliva než zemní plyn.

b) Výpočet úspor primární energie

Výše úspor primární energie zajišťovaných kombinovanou výrobou tepla a elektřiny podle přílohy II se vypočte na základě tohoto vzorce:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH_{\eta}}{RefH_{\eta}} + \frac{CHPE_{\eta}}{RefE_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

kde:

PES představuje úspory primární energie;

CHP H_η je účinnost tepla pocházejícího z kombinované výroby tepla a elektřiny určená jako roční výstup užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu užitečného tepla a elektřiny pocházejících z kombinované výroby tepla a elektřiny;

Ref H_η je referenční hodnota účinnosti pro oddělenou výrobu tepla;

CHP E_η je elektrická účinnost kombinované výroby tepla a elektřiny určená jako roční výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu užitečného tepla i elektřiny pocházejících z kombinované výroby tepla a elektřiny. Pokud kogenerační jednotka vyrábí mechanickou energii, může být roční výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny zvýšena o dodatečný prvek představující množství elektřiny ekvivalentní této mechanické energii. Tento dodatečný prvek nezakládá právo na vydání záruk původu podle čl. 26 odst. 13;

Ref E_η je referenční hodnota účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny.

c) Výpočty úspor energie pomocí alternativního výpočtu

Členské státy mohou vypočítat úspory primární energie z výroby tepla a elektrické a mechanické energie níže uvedeným způsobem, aniž by použily přílohu II, k vyloučení částí tepla a elektřiny u stejného procesu, které nepocházejí z kombinované výroby tepla a elektřiny. Tuto výrobu lze považovat za vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, pokud splňuje kritéria účinnosti uvedená v písmeni a) této přílohy a pokud u kogenerační jednotky s kapacitou elektrické energie vyšší než 25 MW je celková účinnost vyšší než 70 %. Specifikace množství elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny v rámci takové výroby se však pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely určuje podle přílohy II.

Pokud se úspory primární energie na výrobní proces vypočítávají způsobem uvedeným výše, úspory primární energie se vypočtou pomocí vzorce uvedeného v písmeni b) této přílohy s tím, že místo „CHP H_η“ se dosadí „H_η“ a místo „CHP E_η“ se dosadí „E_η“, kde:

H_η je tepelná účinnost výrobního procesu určená jako roční výroba tepla dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu tepla a elektřiny;

E_η je elektrická účinnost výrobního procesu určená jako roční výroba elektřiny dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu tepla i elektřiny. Pokud kogenerační jednotka vyrábí mechanickou energii, může být roční výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny zvýšena o dodatečný prvek představující množství elektřiny ekvivalentní této mechanické energii. Tento dodatečný prvek nezakládá právo na vydání záruk původu podle čl. 26 odst. 13.

Členské státy mohou pro účel výpočtů podle písmen b) a c) této přílohy používat jiná než roční vykazovací období.

Výpočet úspor primární energie pro mikrokogenerační jednotky může být založen na ověřených údajích.

d) Referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny

Tyto harmonizované referenční hodnoty účinnosti se skládají z matice hodnot odlišených podle příslušných faktorů, včetně roku výstavby a druhů paliva, a zakládají se na řádně zdokumentovaném rozboru, který mimo jiné zohlední provozní údaje za reálných podmínek, směs paliva a klimatické podmínky, jakož i použité technologie kombinované výroby tepla a elektřiny.

Referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny podle vzorce uvedeného v písmeni b) stanoví provozní účinnost oddělené výroby tepla a elektřiny, která má být nahrazena kombinovanou výrobou tepla a elektřiny.

Referenční hodnoty účinnosti se vypočtou podle těchto zásad:

- i) pro kogenerační jednotky vychází srovnání s oddělenou výrobou elektřiny ze zásady, že se srovnávají tytéž kategorie paliva;
 - ii) každá kogenerační jednotka se srovnává s nejlepší a ekonomicky odůvodnitelnou technologií oddělené výroby tepla a elektřiny dostupnou na trhu v roce výstavby kogenerační jednotky;
 - iii) referenční hodnoty účinnosti kogeneračních jednotek starších deseti let se stanoví ve výši referenčních hodnot jednotek starších deseti let;
 - iv) referenční hodnoty účinnosti oddělené výroby elektřiny a výroby tepla musí odrážet klimatické rozdíly existující mezi členskými státy.
-

PŘÍLOHA IV

POŽADAVKY NA ENERGETICKOU ÚČINNOST PŘI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

V zadávacích řízeních na veřejné zakázky a koncese veřejní zadavatelé a zadavatelé, kteří nakupují výrobky, služby, budovy a stavební práce:

- a) pokud výrobek spadá do působnosti aktu v přenesené pravomoci přijatého na základě nařízení (EU) 2017/1369, směrnice 2010/30/EU nebo do působnosti souvisejícího prováděcího aktu Komise, nakupují pouze výrobky splňující kritérium stanovené v čl. 7 odst. 2 uvedeného nařízení;
- b) pokud výrobek, který nespadá pod písmeno a), spadá do působnosti prováděcího opatření na základě směrnice 2009/125/ES, nakupují pouze výrobky splňující kritéria energetické účinnosti stanovená v uvedeném prováděcím opatření;
- c) pokud se na výrobek nebo službu vztahují kritéria Unie pro zelené veřejné zakázky nebo existující rovnocenná vnitrostátní kritéria s významem pro energetickou účinnost výrobku nebo služby, vynaloží veškeré úsilí, aby nakoupili pouze výrobky a služby, které splňují alespoň technické specifikace stanovené na „základní“ úrovni v příslušných kritériích Unie pro zelené veřejné zakázky nebo v existujících rovnocenných vnitrostátních kritériích vztahujících se mimo jiné na datová centra, serverové místnosti a cloudové služby, silniční osvětlení a dopravní signalizaci, počítače, monitory, tablety a chytré telefony;
- d) nakupují pouze pneumatiky, jež splňují kritérium nejvyšší třídy energetické účinnosti spotřeby paliv definované nařízením (EU) 2020/740, což nebrání veřejným subjektům, aby v případech odůvodněných bezpečností nebo ochranou veřejného zdraví nakupovaly pneumatiky v nejvyšší třídě přilnavosti za mokra nebo nejvyšší třídě vnějšího hluku odvalování;
- e) při vypisování veřejných soutěží na poskytování služeb vyžadují, aby poskytovatelé služeb používali pro účely poskytování dotyčných služeb pouze výrobky, jež splňují požadavky uvedené v písmenech a), b) a d). Tento požadavek se vztahuje pouze na nové výrobky, které poskytovatelé služeb zakoupí částečně nebo zcela pro účely poskytování dotyčné služby;
- f) nakupují budovy, jež splňují alespoň úroveň téměř nulové spotřeby energie, aniž je dotčen článek 6 této směrnice, nebo uzavírají nové nájemní smlouvy pro tyto budovy, ledaže je účelem koupě:
 - i) rozsáhlá renovace nebo demolice;
 - ii) odprodej budovy veřejným subjektem bez jejího využití pro vlastní účely tohoto subjektu; nebo
 - iii) její zachování jakožto úředně chráněné stavby jako součást vymezeného prostředí nebo vzhledem k její zvláštní architektonické nebo historické hodnotě.

Plnění požadavků stanovených v písm. f) této přílohy se ověří pomocí certifikátů energetické náročnosti podle článku 11 směrnice 2010/31/EU.

PŘÍLOHA V

SPOLEČNÉ METODY A ZÁSADY PRO VÝPOČET DOPADU SYSTÉMŮ POVINNÉHO ZVYŠOVÁNÍ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI NEBO JINÝCH OPATŘENÍ PODLE ČLÁNKŮ 8, 9 A 10 A ČL. 30 ODS. 14

1. Metody pro výpočet úspor energie kromě úspor vyplývajících z daňových opatření pro účely článků 8, 9 a 10 a čl. 30 odst. 14.

Pro výpočet úspor energie mohou povinné, zúčastněné nebo pověřené strany či prováděcí veřejné orgány použít tyto metody:

- a) očekávané úspory, s poukazem na výsledky předchozích nezávisle sledovaných energetických zlepšení v obdobných zařízeních. Generický přístup je v tomto případě definován jako „ex ante“;
- b) měřené úspory, podle kterých se úspory ze zavedení opatření nebo balíčku opatření určují zaznamenáváním skutečného snížení spotřeby energie s řádným zohledněním faktorů, jako jsou adicionalita, obydlenost budov, úroveň výroby a povětrnostní podmínky, jež mohou ovlivnit spotřebu. Generický přístup je v tomto případě definován jako „ex post“;
- c) poměrné úspory, při nichž se používají technicko-inženýrské odhady. Tento přístup lze použít pouze v případech, kdy je stanovení spolehlivých měřených údajů pro konkrétní zařízení obtížné nebo neúměrně drahé, například při nahrazení kompresoru nebo elektrického motoru jiným, jehož jmenovitý výkon v kWh se liší od výkonu, pro který byly naměřeny nezávislé hodnoty úspor, nebo pokud stanovení uvedených odhadů probíhá na základě metodik a kritérií stanovených na vnitrostátní úrovni kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky nezávislými na dotčených povinných, zúčastněných nebo pověřených stranách;
- d) při výpočtu úspor energie pro účely čl. 8 odst. 3, jež lze započítat do plnění povinnosti stanovené v uvedeném článku, mohou členské státy odhadnout úspory energie u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech nebo případně osob žijících v sociálním bydlení na základě technicko-inženýrských odhadů, a to za využití standardizovaných podmínek nebo parametrů obydlivosti budov a tepelného komfortu, jako jsou parametry vymezené ve vnitrostátních stavebních předpisech. Způsob zohlednění komfortu pro opatření v budovách by členské státy měly oznámit Komisi spolu s vysvětlením své metodiky výpočtu.
- e) zkoumané úspory, kdy se určuje reakce spotřebitelů na poradenství, informační kampaně, systémy označování štítky či systémy certifikace nebo na inteligentní měření spotřeby. Tento přístup se použije pouze pro úspory vyplývající ze změn chování spotřebitelů. Nelze jej použít u úspor v důsledku zavedení fyzických opatření.

2. Při stanovování úspor energie v případě opatření pro zvyšování energetické účinnosti pro účely článků 8, 9 a 10 a čl. 30 odst. 14 se použijí tyto zásady:

- a) členské státy prokáží, že jedním z cílů politického opatření, ať již nového, nebo stávajícího, je dosažení úspor energie v konečné spotřebě podle čl. 8 odst. 1, a poskytnou důkaz a dokumenty prokazující, že úspory energie jsou způsobeny politickým opatřením, včetně dobrovolných dohod;
- b) musí se prokázat, že se jedná o úspory nad rámec úspor, kterých by bylo dosaženo i bez činnosti povinných, zúčastněných nebo pověřených stran nebo prováděcích veřejných orgánů. K určení úspor, které lze započítat jako dodatečné, členské státy zohlední, jak by se spotřeba energie a poptávka po ní vyvíjely bez daného politického opatření, přičemž zohlední alespoň tyto faktory: trendy spotřeby energie, změny v chování spotřebitelů, technologický pokrok a změny v důsledku jiných opatření provedených na úrovni Unie a členských států;

- c) úspory plynoucí ze zavedení povinných právních předpisů Unie se považují za úspory, kterých by bylo dosaženo v každém případě, a které tedy nelze započítat jako úspory energie pro účely čl. 8 odst. 1. Odchylně od tohoto požadavku lze úspory týkající se renovace stávajících budov, včetně úspor vyplývajících ze zavedení minimálních standardů energetické náročnosti budov v souladu se směrnicí 2010/31/EU, započítat jako úspory energie pro účely čl. 8 odst. 1, je-li zajištěno splnění kritéria významnosti uvedeného v bodě 3 písm. h) této přílohy. Opatření na podporu zvýšení energetické účinnosti ve veřejném sektoru v souladu s články 5 a 6 mohou být způsobilá pro účely splnění požadavků na úspory energie stanovených v čl. 8 odst. 1, pokud vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Výpočet úspor energie musí být v souladu s touto přílohou;
- d) úspory energie v konečné spotřebě vyplývající z provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti přijatých podle nařízení o mimořádných událostech podle článku 122 Smlouvy o fungování EU lze uplatnit pro účely čl. 8 odst. 1 za předpokladu, že vedou k ověřitelným a měřitelným nebo odhadnutelným úsporám energie v konečné spotřebě, s výjimkou úspor energie vyplývajících z opatření přidělové distribuce nebo síťových omezení;
- e) opatření přijatá podle nařízení (EU) 2018/842 lze považovat za významná, ale členské státy musí prokázat, že vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Výpočet úspor energie musí být v souladu s požadavky této přílohy;
- f) členské státy započítávají pouze úspory energie v konečné spotřebě z politických opatření v odvětvích nebo zařízeních, na něž se vztahuje kapitola IVa směrnice 2003/87/ES, pouze pokud jsou výsledkem provádění článku 9 nebo 10 této směrnice a které jdou nad rámec požadavků stanovených směrnicí 2003/87/ES nebo nad rámec provádění opatření souvisejících s přidělováním bezplatných povolenek podle uvedené směrnice. Členské státy prokáží, že politická opatření vedou k ověřitelným a měřitelným nebo odhadnutelným úsporám energie u koncového spotřebitele. Výpočet úspor energie musí být v souladu s touto přílohou. Je-li subjekt povinnou stranou v rámci vnitrostátního systému povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 9 této směrnice a v rámci systému EU ETS pro budovy a silniční dopravu podle kapitoly IVa směrnice 2003/87/ES, systém sledování a ověřování zajistí, aby byla při výpočtu a vykazování úspor energie v souvislosti s jeho opatřeními k úspoře energie zohledněna cena uhlíku přenesená při uvolnění paliva ke spotřebě podle uvedené kapitoly;
- g) úspory lze započítat pouze v případě úspor překračujících tyto úrovně:
- i) výkonnostní emisní normy Unie pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla vyplývající z provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ⁽¹⁾. Členské státy musí předložit důvody, své předpoklady a metodiku výpočtu, aby prokázaly adicionalitu k novým požadavkům Unie na emise CO₂ z vozidel;
- ii) požadavky Unie na odstranění z trhu některých výrobků spojených se spotřebou energie vyplývající z provádění prováděcích opatření podle směrnice 2009/125/ES. Členské státy předloží důkazy, své předpoklady a metodiku výpočtu, aby prokázaly adicionalitu;
- h) jsou povoleny politiky, jejichž účelem je podpořit vyšší úroveň energetické účinnosti výrobků, vybavení, přepravních systémů, vozidel a paliv, budov a prvků budov, procesů nebo trhů, kromě politických opatření:
- i) týkajících se využívání technologií přímého spalování fosilních paliv, která se nově zavádějí od 1. ledna 2026,
a
- ii) subvencujících využívání technologií přímého spalování fosilních paliv v obytných budovách od 1. ledna 2026.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011 (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 13).

- i) úspory energie dosažené v důsledku politických opatření nově prováděných od 1. ledna 2024 a týkajících se používání přímého spalování fosilních paliv v případě výrobků, vybavení, přepravních systémů, vozidel, budov nebo stavebních prací se nezapočítávají do plnění povinných úspor energie podle čl. 8 odst. 1 písm. b). V případě politických opatření podporujících kombinace technologií není podíl úspor energie souvisejících s technologií spalování fosilních paliv způsobitelný od 1. ledna 2024;
- j) odchýlně od písmene i), pokud jde o období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2030, lze jako úspory energie pouze pro účely čl. 8 odst. 1 písm. b) a c) až do dne 31. prosince 2030 započítat úspory energie z technologií přímého spalování fosilních paliv, jež zlepšují energetickou účinnost v energeticky náročných podnicích průmyslového odvětví, a to za podmínky, že:
- (i) dotčený podnik provedl energetický audit podle čl. 11 odst. 2 a prováděcí plán zahrnující:
- přehled všech nákladově efektivních opatření ke zvýšení energetické účinnosti s dobou návratnosti o délce pěti let nebo kratší, na základě jednoduché metodiky pro dobu návratnosti poskytnuté daným členským státem,
 - časový rámec pro provedení všech doporučených opatření v oblasti energetické účinnosti s dobou návratnosti pět let nebo kratší,
 - výpočet očekávaných úspor energie plynoucích z doporučených opatření ke zvýšení energetické účinnosti a
 - opatření v oblasti energetické účinnosti týkající se používání technologií přímého spalování fosilních paliv s informacemi potřebnými k tomu, aby bylo možno:
 - prokázat, že stanovené opatření nezvyšuje množství potřebné energie nebo kapacitu zařízení,
 - odůvodnit, proč není uplatnění udržitelných technologií bez fosilních paliv z technického hlediska proveditelné,
 - doložit, že je daná technologie přímého spalování fosilních paliv v souladu s nejnovějšími odpovídajícími právními předpisy Unie týkajícími se emisí a že zamezuje účinkům technologického ustrnutí tím, že je zajištěna budoucí kompatibilita s klimaticky neutrálními nefosilními palivy a technologiemi.
- ii) pokračující používání technologií přímého spalování fosilních paliv je opatřením ke snížení spotřeby energie s dobou návratnosti o délce pěti let nebo kratší, na základě jednoduché metodiky pro dobu návratnosti poskytnuté daným členským státem, je doporučeno na základě energetického auditu podle čl. 11 odst. 2 a je zahrnuto v prováděcím plánu;
- (iii) použití technologií přímého spalování fosilních paliv je v souladu s nejnovějšími odpovídajícími právními předpisy Unie týkajícími se emisí, nevede k účinkům technologického ustrnutí a zajišťuje budoucí kompatibilitu s klimaticky neutrálními alternativními palivy a technologiemi;
- (iv) použití technologií přímého spalování fosilních paliv v daném podniku nevede ke zvýšené spotřebě energie ani v tomto podniku nezvyšuje kapacitu zařízení;
- (v) byly předloženy důkazy, že z technického hlediska není proveditelné žádné alternativní, udržitelné řešení založené na nefosilních palivech;
- (vi) použití technologií přímého spalování fosilních paliv vede k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie, vypočítaným v souladu s touto přílohou;
- (vii) důkaz je veřejně dostupný na internetové stránce nebo je zveřejněn pro všechny zainteresované občany;

- k) opatření na podporu instalace technologií pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů malého rozsahu na budovách nebo v budovách mohou být způsobilá pro účely splnění požadavků na úspory energie stanovených v čl. 8 odst. 1, pokud vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Výpočet úspor energie musí být v souladu s touto přílohou;
 - l) opatření na podporu instalace solárních termálních technologií mohou být způsobilá pro účely splnění požadavků na úspory energie stanovených v čl. 8 odst. 1, pokud vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Teplo produkované solárními termálními technologiemi ze slunečního záření může být vyloučeno z jejich spotřeby energie u konečného spotřebitele;
 - m) v případě politik, které urychlují zavádění účinnějších produktů a vozidel, s výjimkou politik nově prováděných od 1. ledna 2024 týkajících se používání přímého spalování fosilních paliv, lze započítat celé úspory za předpokladu, že se prokáže, že k zavedení došlo před uplynutím průměrné očekávané životnosti produktu nebo vozidla či před běžným nahrazením produktu nebo vozidla, a úspory lze započítat pouze pro období do konce průměrné očekávané životnosti produktu nebo vozidla, které se mají nahradit;
 - n) členské státy při podpoře přijímání opatření v zájmu energetické účinnosti v příslušných případech zajistí zachování norem kvality pro výrobky, služby a zavádění opatření nebo v případě neexistence takových norem tyto normy zavedou;
 - o) členské státy se pro účely zohlednění klimatických rozdílů mezi regiony mohou rozhodnout, že přizpůsobí úspory energie standardní hodnotě či umožní odlišné úspory energie v souladu s teplotními rozdíly mezi regiony;
 - p) při výpočtu úspor energie se přihlíží k životnímu cyklu opatření a k míře, kterou úspory v čase klesají. Výpočet se provede součtem úspor, jichž bude jednotlivými individuálními opatřeními dosaženo ode dne jejich provedení do konce každého období. Alternativně mohou členské státy přijmout jinou metodu, u níž se předpokládá dosažení alespoň stejného celkového objemu úspor. V případě použití jiné metody členské státy zajistí, aby celkový objem úspor energie vypočtený její pomocí nebyl vyšší než objem úspor energie vypočtený součtem úspor, jichž bude dosaženo jednotlivými individuálními opatřeními ode dne jejich provedení do roku 2030. Členské státy ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle článku 3 a článků 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 podrobně popíší, jakou jinou metodu použily a jakým způsobem zajistily splnění závazného požadavku na výpočet.
3. Členské státy zajistí, aby byly splněny tyto požadavky pro politická opatření přijatá podle článku 10 a čl. 30 odst. 14:
- a) politická opatření a individuální opatření přinášejí ověřitelnou úsporu energie v konečné spotřebě;
 - b) odpovědnost každé zúčastněné strany, pověřené strany nebo prováděcího veřejného orgánu, podle toho, co je relevantní, je jasně definována;
 - c) úspory energie, jichž je či má být dosaženo, jsou určeny transparentním způsobem;
 - d) objem úspor energie, které jsou vyžadovány nebo kterých má být dosaženo prostřednictvím politického opatření, se vyjadřuje jako spotřeba primární energie nebo jako konečná spotřeba energie za použití výhřevnosti nebo faktorů primární energie uvedených v článku 31;
 - e) je poskytnuta a zveřejněna výroční zpráva o úsporách energie dosažených pověřenými stranami, zúčastněnými stranami a prováděcími veřejnými orgány, jakož i údaje o ročním trendu úspor energie;
 - f) probíhá sledování výsledků a přijímání vhodných opatření, není-li pokrok uspokojivý;
 - g) úspory energie, které jsou výsledkem individuálního opatření, může započítat nejvýše jedna strana;

- h) je prokázáno, že činnosti zúčastněné strany, pověřené strany nebo prováděcího veřejného orgánu jsou významné pro dosažení započtených úspor energie;
- i) činnosti zúčastněné strany, pověřené strany nebo prováděcího veřejného orgánu nemají nepříznivý dopad na osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky a případně osoby žijící v sociálním bydlení.

4. Při určování úspor energie vyplývajících z daňových politických opatření zavedených podle článku 10 se použijí tyto zásady:

- a) zohlední se pouze úspory energie, jichž bylo dosaženo daňovými opatřeními, která překračují minimální úroveň zdanění platné pro paliva, jak to vyžaduje směrnice Rady 2003/96/ES ⁽²⁾ nebo směrnice Rady 2006/112/ES; ⁽³⁾
- b) krátkodobé cenové elasticity pro výpočet dopadu opatření v oblasti zdanění energie představují odezvu na straně poptávky po energii na změny ceny a odhadují se na základě aktuálních a reprezentativních oficiálních zdrojů údajů, které se vztahují na daný členský stát, a v příslušných případech na základě doprovodných studií nezávislého institutu. Je-li použita jiná cenová elasticita než krátkodobá, členské státy objasní, jak bylo do výchozího scénáře použitého k odhadu úspor energie zahrnuto zvýšení energetické účinnosti v důsledku provádění jiných právních předpisů Unie a jak se zabránilo dvojímu započítání úspor energie vyplývajících z jiných právních předpisů Unie;
- c) úspory energie vyplývající z doprovodných nástrojů daňové politiky, včetně fiskálních pobídek nebo plateb do fondu, se započítávají zvlášť;
- d) k posouzení úspor energie vyplývajících z daňových opatření by měly být použity odhady krátkodobé elasticity, aby se zabránilo překrývání s právem Unie a jinými politickými opatřeními;
- e) členské státy určí distribuční účinky zdanění a rovnocenných opatření na osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky a případně osoby žijící v sociálním bydlení a uvedou účinky zmírňujících opatření prováděných v souladu s čl. 24 odst. 1, 2 a 3;
- f) členské státy poskytnou důkaz, včetně metodik výpočtu, že v případě překrývání dopadu opatření v oblasti zdanění energie nebo uhlíku či obchodování s emisemi v souladu se směrnicí 2003/87/ES nedochází k dvojímu započítání úspor energie.

5. Oznámení metodiky

Členské státy v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 oznámí Komisi své navrhované podrobné metodiky pro fungování systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a alternativní opatření uvedená v člancích 9 a 10 a v čl. 30 odst. 14 této směrnice. Tato oznámení, vyjma případů týkajících se daní, obsahují informace:

- a) o úrovni požadavku na úspory energie požadované podle čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce nebo úspory, jejichž dosažení se očekává za celé období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030;
- b) o tom, jak bude vypočtené množství nových úspor energie požadovaných podle čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce nebo úspor energie, jejichž dosažení se očekává, rozvrženo v průběhu období, po které povinnost platí;
- c) o povinných, zúčastněných nebo pověřených stranách nebo prováděcích veřejných orgánech;
- d) o cílových odvětvích;
- e) o politických opatřeních a individuálních opatřeních, včetně očekávaného celkového objemu kumulativních úspor energie na každé opatření;

⁽²⁾ Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

⁽³⁾ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

- f) o politických opatřeních nebo programech či opatřeních financovaných z vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost, jež jsou zaváděny přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení;
 - g) o podílu a objemu úspor energie, jichž má být dosaženo u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení;
 - h) v příslušných případech o použitých ukazatelích, aritmetickém průměrném podílu a výsledku politických opatření stanovených podle čl. 8 odst. 3;
 - i) v příslušných případech o dopadech a nepříznivých účincích politických opatření prováděných podle čl. 8 odst. 3 na osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky a případně osoby žijící v sociálním bydlení;
 - j) o délce období, po které povinnost platí, pro systémy povinného zvyšování energetické účinnosti;
 - k) v příslušných případech o objemu cílů v oblasti úspor energie nebo snižování nákladů, jichž mají povinné strany dosáhnout u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení;
 - l) o opatřeních stanovených politickým opatřením;
 - m) o metodice výpočtu, včetně toho, jak byla určována adicionalita a významnost a jaké metodiky a referenční hodnoty se použijí pro očekávané a poměrné úspory, a v příslušných případech o použité výhřevnosti a převodních koeficientech;
 - n) o životním cyklu opatření a způsobu, jak je vypočten nebo na čem je založen;
 - o) o přístupu přijatém za účelem řešení klimatických rozdílů uvnitř členského státu;
 - p) o systémech sledování a ověřování pro opatření podle článků 9 a 10 a o způsobu, jakým je zajištěna jejich nezávislost na povinných, zúčastněných nebo pověřených stranách;
 - q) v případech týkajících se daní o:
 - i) cílových odvětvích a segmentech daňových poplatníků;
 - ii) prováděcím veřejném orgánu;
 - iii) úsporách, jejichž dosažení se očekává;
 - iv) délce trvání daňového opatření
 - v) metodice výpočtu, včetně toho, které cenové elasticity jsou použity a jakým způsobem byly určeny;
 - vi) způsobu, jakým bylo zabráněno překrývání se systémem EU ETS v souladu se směrnicí 2003/87/ES a odstraněno riziko dvojího započítání.
-

PŘÍLOHA VI

MINIMÁLNÍ KRITÉRIA PRO ENERGETICKÉ AUDITY VČETNĚ ENERGETICKÝCH AUDITŮ PROVÁDĚNÝCH JAKO SOUČÁST SYSTÉMŮ HOSPODAŘENÍ S ENERGIÍ

Energetické audity podle článku 11:

- a) jsou založeny na aktuálních, naměřených, zpětně zjištěných provozních údajích o spotřebě energie a (v případě elektřiny) profilech zatížení;
- b) obsahují podrobný přezkum profilu energetické spotřeby budov či skupin budov, průmyslových provozů či zařízení včetně dopravy;
- c) určují opatření v zájmu energetické účinnosti ke snížení spotřeby energie;
- d) určují potenciál pro nákladově efektivní využívání nebo výrobu energie z obnovitelných zdrojů;
- e) vychází, je-li to možné, z analýzy nákladů životního cyklu a nikoli jen z prosté doby návratnosti, a tak zohledňují dlouhodobé úspory, zbytkové hodnoty dlouhodobých investic a diskontní sazby;
- f) jsou přiměřené a dostatečně reprezentativní, aby umožnily vyvození spolehlivých závěrů o celkové energetické náročnosti a spolehlivé určení nejvýraznějších možností zlepšení.

Energetické audity umožňují provádění podrobných a ověřených výpočtů pro navrhovaná opatření, a tak poskytují jasné informace o možných úsporách.

Údaje používané v energetických auditech musí být možné uchovávat pro provádění analýz předchozího vývoje a sledování náročnosti.

PŘÍLOHA VII

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA MONITOROVÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI DATOVÝCH CENTER

V souvislosti s energetickou náročností datových center uvedených v článku 12 se monitorují a zveřejňují minimálně tyto informace:

- a) název datového centra, jméno vlastníka a provozovatelů datového centra, datum, kdy datové centrum zahájilo provoz, a obec, v níž datové centrum sídlí;
 - b) podlahová plocha datového centra, instalovaný výkon, roční příchozí a odchozí datový provoz a objem dat uchovávaných a zpracovávaných v datovém centru;
 - c) náročnost datového centra za poslední celý kalendářní rok v souladu s klíčovými ukazateli náročnosti, pokud jde mimo jiné o spotřebu energie, využití energie, nastavené teplotní hodnoty, využití odpadního tepla, využití vody a energie z obnovitelných zdrojů, a to případně s využitím normy CEN/CENELEC EN 50600-4 „Informační technologie – zařízení a infrastruktury datových center“, a to až do vstupu aktu v přenesené pravomoci přijatého podle čl. 33 odst. 3 v platnost.
-

PŘÍLOHA VIII

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA VYÚČTOVÁNÍ A INFORMACE O VYÚČTOVÁNÍ NA ZÁKLADĚ SKUTEČNÉ SPOTŘEBY
ZEMNÍHO PLYNU

1. Minimální požadavky pro vyúčtování

1.1 Vyúčtování na základě skutečné spotřeby

Aby koneční zákazníci mohli svou spotřebu energie regulovat, mělo by být vyúčtování prováděno na základě skutečné spotřeby alespoň jednou ročně a informace o vyúčtování by měly být poskytovány alespoň jednou za čtvrt roku, a to na požádání, nebo pokud si spotřebitelé zvolili možnost dostávat vyúčtování v elektronické podobě, a v ostatních případech dvakrát ročně. Z tohoto požadavku lze vyjmout plyn užívaný pouze pro účely vaření.

1.2 Minimální informace obsažené ve vyúčtování

Členské státy zajistí, aby v případě potřeby koneční zákazníci měli ve svých vyúčtováních, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech k dispozici v jasné a pochopitelné podobě tyto informace:

- a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie;
- b) srovnání aktuální spotřeby energie konečného zákazníka se spotřebou za stejné období předchozího roku, nejlépe v grafické podobě;
- c) kontaktní údaje na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž jsou dostupné informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o energetických spotřebičích.

Členské státy kromě toho v případech, kdy je to možné a přínosné, zajistí, aby koneční zákazníci měli ve svých vyúčtováních, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech k dispozici v jasné a pochopitelné podobě srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným zákazníkem stejné uživatelské kategorie.

1.3 Poradenství týkající se energetické účinnosti doprovázející vyúčtování a další informace pro konečné zákazníky

Při zasílání smluv a změn ve smlouvách a ve vyúčtování, které zákazníci dostávají, nebo na internetových stránkách určených jednotlivým zákazníkům informují distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie své zákazníky jasně a srozumitelně o kontaktních údajích nezávislých středisek pro poskytování poradenství spotřebitelům, energetických agentur nebo podobných institucí, včetně jejich internetových adres, kde mohou získat poradenství ohledně dostupných opatření v zájmu energetické účinnosti, srovnávacích profilů pro jejich spotřebu energie a technických údajů o energetických spotřebičích, které mohou pomoci snížit spotřebu uvedených spotřebičů.

PŘÍLOHA IX

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA INFORMACE O VYÚČTOVÁNÍ A O SPOTŘEBĚ PRO VYTÁPĚNÍ, CHLAZENÍ A TEPLOU UŽITKOVOU VODU

1. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění

Aby koneční uživatelé mohli regulovat svou spotřebu energie, provádí se vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou ročně.

2. Minimální četnost informací o vyúčtování nebo spotřebě

Do 31. prosince 2021 jsou konečným uživatelům v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, poskytovány informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou za čtvrt roku na vyžádání, nebo pokud si koneční zákazníci zvolili možnost dostávat vyúčtování v elektronické podobě, a v ostatních případech dvakrát ročně.

Od 1. ledna 2022 jsou konečným uživatelům v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, poskytovány informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou za měsíc. Mohou být zpřístupněny také prostřednictvím internetu a aktualizovány tak často, jak to měřicí zařízení a používané systémy umožňují. Vytápění a chlazení mohou být z této povinnosti mimo otopné nebo chladičí období vyjmuty.

3. Minimální informace obsažené ve vyúčtování

Členské státy zajistí, aby koneční uživatelé měli ve svých vyúčtováních, jsou-li založena na skutečné spotřebě nebo odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, k dispozici v jasné a srozumitelné podobě tyto informace:

- aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie nebo celkové náklady na vytápění a odečty indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění;
- informace o použité skladbě zdrojů energie a souvisejících ročních emisích skleníkových plynů, a to i pro konečné uživatele napojené na dálkové vytápění nebo dálkové chlazení, a popis jednotlivých uplatňovaných daní, poplatků a sazeb;
- srovnání aktuální spotřeby energie konečných uživatelů se spotřebou na vytápění a chlazení za stejné období předchozího roku, v grafické podobě a opravené o klimatický korekční faktor;
- kontaktní údaje na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž lze získat informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných spotřebitelů a objektivní technické údaje o spotřebičích energie;
- informace o souvisejících postupech pro podávání stížností, mediačních službách nebo mechanismech alternativního řešení sporů, podle práva jednotlivých členských států;
- srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným uživatelem stejné uživatelské kategorie. V případě elektronických vyúčtování lze místo toho tato srovnání zveřejnit na internetových stránkách a odkázat na ně v těchto vyúčtováních.

Členské státy mohou omezit rozsah požadavku na poskytování informací o emisích skleníkových plynů podle prvního pododstavce písm. b) tak, aby zahrnovaly pouze dodávky ze soustav dálkového vytápění o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 20 MW.

Vyúčtování, která se nezakládají na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, musí obsahovat jasné a srozumitelné vysvětlení toho, jak byla částka uvedená ve vyúčtování vypočtena, a alespoň informace uvedené v písmenech d) a e).

PŘÍLOHA X

POTENCIÁL PRO ÚČINNOST V OBLASTI VYTÁPĚNÍ A CHLAZENÍ

Komplexní posouzení vnitrostátních potenciálů pro vytápění a chlazení podle čl. 25 odst. 1 zahrnuje tyto prvky, z nichž zároveň i vychází:

Část I

PŘEHLED VYTÁPĚNÍ A CHLAZENÍ

1. poptávka po vytápění a chlazení z hlediska posuzované užitečné energie ⁽¹⁾ a vyčíslené konečné spotřeby energie v GWh za rok ⁽²⁾ podle odvětví:
 - a) bydlení;
 - b) služby;
 - c) průmysl;
 - d) jakékoli jiné odvětví, které individuálně spotřebuje více než 5 % celkové vnitrostátní poptávky po užitečném vytápění a chlazení.
2. určení nebo v případě písm. a) podbodu i) určení nebo odhad současné dodávky vytápění a chlazení:
 - a) podle technologie, v GWh za rok ⁽³⁾, v odvětvích uvedených v bodě 1, je-li to možné, s rozlišením mezi energií získanou z fosilních a obnovitelných zdrojů:
 - i) na místě v obytných prostorech a v prostorech určených k poskytování služeb získané pomocí:
 - kotlů vyrábějících pouze teplo,
 - vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny,
 - tepelných čerpadel,
 - jiných technologií a zdrojů na místě;
 - ii) na místě v prostorech, kde se neposkytují služby, a v jiných než obytných prostorech získané pomocí:
 - kotlů vyrábějících pouze teplo,
 - vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny,
 - tepelných čerpadel,
 - jiných technologií a zdrojů na místě;
 - iii) mimo dané místo získané pomocí:
 - vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny,
 - odpadního tepla,
 - jiných technologií a zdrojů mimo dané místo;
 - b) určení zařízení, která produkují odpadní teplo nebo chlad, a jejich potenciálních dodávek tepla nebo chladu, v GWh za rok:
 - i) zařízení pro výrobu tepelné energie, která mohou dodávat odpadní teplo nebo mohou být za tímto účelem dodatečně vybavena, s celkovým tepelným příkonem vyšším než 50 MW;
 - ii) zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny s využitím technologií uvedených v části II přílohy II s celkovým tepelným příkonem vyšším než 20 MW;
 - iii) spalovny odpadů;

⁽¹⁾ Množství tepelné energie potřebné pro uspokojení potřeby vytápění a chlazení koncových uživatelů.

⁽²⁾ Měly by být použity nejaktuálnější dostupné údaje.

⁽³⁾ Měly by být použity nejaktuálnější dostupné údaje.

- iv) zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým tepelným příkonem vyšším než 20 MW kromě zařízení uvedených v podbodech i) a ii) vyrábějících teplo nebo chlad pomocí energie z obnovitelných zdrojů;
 - v) průmyslová zařízení s celkovým tepelným příkonem vyšším než 20 MW, která mohou dodávat odpadní teplo;
 - c) vykázaný podíl energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla nebo chladu v konečné spotřebě energie v odvětví dálkového vytápění a chlazení (*) za posledních 5 let v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001;
3. souhrnné údaje o kogeneračních jednotkách v rámci stávajících sítí dálkového vytápění a chlazení v pěti rozpětích kapacity zahrnující:
- a) spotřebu primární energie;
 - b) celkovou účinnost;
 - c) úspory primární energie;
 - d) emisní faktory CO₂.
4. souhrnné údaje o stávajících sítích dálkového vytápění a chlazení s dodávkami z kombinované výroby tepla a elektřiny v pěti rozmezích kapacity zahrnující:
- a) celkovou spotřebu primární energie;
 - b) spotřebu primární energie u kogeneračních jednotek;
 - c) podíl kombinované výroby tepla a elektřiny na dodávkách dálkového vytápění nebo chlazení;
 - d) ztráty v rámci systémů dálkového vytápění;
 - e) ztráty v rámci systémů dálkového chlazení;
 - f) hustotu připojení;
 - g) podíly systémů podle různých skupin provozních teplot.
5. mapa pokrývající celé území státu, která při zachování důvěrnosti informací, jež mají z obchodního hlediska citlivou povahu, uvádí:
- a) oblasti poptávky po vytápění a chlazení, které vyplnou z analýzy uvedené v bodě 1, s využitím jednotných kritérií pro zaměření se na oblasti s vysokou energetickou náročností v obcích a příměstských oblastech;
 - b) stávající místa dodávky vytápění a chlazení určená podle bodu 2 písm. b) a zařízení na přenos dálkového vytápění;
 - c) plánovaná místa dodávky vytápění a chlazení popsaná v bodě 2 písm. b) a určené nové oblasti pro dálkové vytápění a chlazení;
6. prognóza vývoje poptávky po vytápění a chlazení s cílem zachovat výhled na dalších 30 let, v GWh, s přihlédnutím zejména k prognózám na příštích 10 let, ke změně poptávky v budovách a různých odvětvích průmyslu a k dopadu politik a strategií souvisejících s řízením poptávky, jako jsou dlouhodobé strategie renovací budov podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 (3);

(*) Poté, co se v souladu s článkem 35 směrnice (EU) 2018/2001 stanoví metodika pro výpočet množství energie z obnovitelných zdrojů používané pro chlazení a dálkové chlazení, se určení „chlazení z obnovitelných zdrojů“ provádí v souladu s uvedenou směrnicí. Do té doby se provádí podle příslušné vnitrostátní metodiky.

(3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 75).

Část II

CÍLE, STRATEGIE A POLITICKÁ OPATŘENÍ

7. plánovaný příspěvek členského státu k jeho vnitrostátním záměrům, cílům a příspěvkům týkajícím se pěti dimenzí energetické unie stanovených v čl. 3 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2018/1999, jichž lze dosáhnout prostřednictvím účinnosti při dodávkách tepla a chlazení, zejména v souvislosti s čl. 4 písm. b) body 1 až 4 a čl. 15 odst. 4 písm. b) uvedeného nařízení, přičemž se uvede, které z uvedených prvků jsou v porovnání s integrovaným vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu oznámeným podle článku 3 a článků 7 až 12 uvedeného nařízení dodatečné;
8. celkový přehled stávajících politik a opatření popsanych v nejnovější zprávě předložené v souladu s články 3, 20 a 21 a čl. 27 písm. a) nařízení (EU) 2018/1999;

Část III

ANALÝZA HOSPODÁŘSKÉHO POTENCIÁLU ÚČINNOSTI VYTÁPĚNÍ A CHLAZENÍ

9. analýza hospodářského potenciálu ⁽⁶⁾ různých technologií vytápění a chlazení se provádí na celém vnitrostátním území prostřednictvím analýzy nákladů a přínosů uvedené v čl. 25 odst. 3 a určí alternativní scénáře pro účinnější a obnovitelné technologie vytápění a chlazení, přičemž se v příslušných případech rozlišuje mezi energií získanou z fosilních a obnovitelných zdrojů.

V úvahu je třeba vzít tyto technologie:

- a) průmyslové odpadní teplo a chlad;
- b) spalování odpadu;
- c) vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny;
- d) obnovitelné zdroje energie, například geotermální, solární termální energie a biomasa, jiné než zdroje využívané k vysoce účinné kombinované výrobě tepla a elektřiny;
- e) tepelná čerpadla;
- f) omezení ztrát tepla a chladu ze stávajících sítí dálkového vytápění a chlazení;
- g) dálkové vytápění a chlazení.

10. analýza hospodářského potenciálu zahrnuje tyto kroky a aspekty:

a) Aspekty:

- i) analýza nákladů a přínosů pro účely čl. 25 odst. 3 zahrnuje ekonomickou analýzu, která bere v úvahu socioekonomické a environmentální faktory ⁽⁷⁾, a finanční analýzu provedenou k posouzení projektů z hlediska investorů, přičemž se při ekonomické i finanční analýze jako jedno z kritérií pro posouzení použije čistá současná hodnota;
- ii) výchozí scénář by měl sloužit jako referenční bod, přičemž zohledňuje politiky platné v době sestavování tohoto komplexního posouzení ⁽⁸⁾ a je spojen s údaji shromážděnými podle části I a části II bodu 6 této přílohy;

⁽⁶⁾ Analýza hospodářského potenciálu by měla uvádět objem energie (v GWh), který lze ročně vyrábět každou z analyzovaných technologií. Rovněž by měla být zohledněna omezení a vzájemné vztahy v rámci energetického systému. Analýza může využít modely založené na předpokladech představujících fungování běžných typů technologií nebo systémů.

⁽⁷⁾ Včetně posouzení uvedeného v čl. 15 odst. 7 směrnice (EU) 2018/2001.

⁽⁸⁾ Konečným termínem pro zohlednění politik pro výchozí scénář je konec roku, který předchází roku, do jehož konce má být komplexní posouzení provedeno. To znamená, že politiky přijaté do jednoho roku před konečným termínem pro předložení komplexního posouzení není třeba brát v úvahu.

iii) alternativy k výchozímu scénáři zohlední cíle nařízení (EU) 2018/1999 v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, přičemž každý scénář vykazuje ve srovnání s výchozím scénářem tyto prvky:

- hospodářský potenciál zkoumaných technologií za použití čisté současné hodnoty jako kritéria,
- snížení emisí skleníkových plynů,
- úspory primární energie v GWh za rok,
- dopad na podíl energie z obnovitelných zdrojů ve vnitrostátní skladbě zdrojů energie.

Scénáře, jež nejsou z technických nebo finančních důvodů nebo v důsledku vnitrostátních předpisů proveditelné, lze v rané fázi analýzy nákladů a přínosů vyloučit, pokud důvody pro vyloučení vycházejí z pečlivých, zřejmých a řádně doložených úvah.

V analyzovaných scénářích je třeba při posuzování a rozhodování zohlednit náklady a úspory energie vyplývající ze zvýšené pružnosti dodávek energie a z optimálnějšího provozu elektroenergetických sítí včetně nákladů, které nevzniknou, a úspor vyplývajících z omezení investic do infrastruktury.

b) Náklady a přínosy

Náklady a přínosy uvedené v písmeni a) zahrnují alespoň tyto přínosy a náklady:

i) Náklady:

- kapitálové náklady na zařízení a vybavení,
- kapitálové náklady souvisejících energetických sítí,
- variabilní a fixní provozní náklady,
- náklady na energii,
- v maximální možné míře náklady v důsledku účinků v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti,
- v maximální možné míře náklady v oblasti trhu práce, energetické bezpečnosti a konkurenceschopnosti.

ii) Přínosy:

- hodnotu výstupu pro spotřebitele (vytápění, chlazení a elektřina),
- v maximální možné míře vnější přínosy, jako jsou přínosy v oblasti životního prostředí, emisí skleníkových plynů a zdraví a bezpečnosti,
- v maximální možné míře účinky na trh práce, energetickou bezpečnost a konkurenceschopnost.

c) Relevantní scénáře pro výchozí scénář:

Zváží se všechny relevantní scénáře pro výchozí scénář, včetně úlohy účinného individuálního vytápění a chlazení. Analýza nákladů a přínosů se může týkat buď posouzení jednotlivého projektu nebo skupiny projektů v rámci širšího místního, regionálního nebo vnitrostátního posouzení s cílem stanovit pro danou zeměpisnou oblast pro účely plánování optimální řešení dodávek tepla nebo chlazení z hlediska nákladové efektivity a přínosů ve srovnání s výchozím scénářem.

d) Hranice a integrovaný přístup:

- i) zeměpisná hranice zahrnuje vhodnou přesně vymezenou zeměpisnou oblast;
- ii) analýzy nákladů a přínosů zohlední veškeré relevantní centralizované nebo decentralizované zdroje dodávek dostupné v rámci systému a zeměpisné hranice, včetně technologií posuzovaných v části III bodě 9 této přílohy, a trendy a charakteristiky poptávky po vytápění a chlazení.

e) Předpoklady:

- i) členské státy poskytnou pro účely analýzy nákladů a přínosů předpoklady týkající se cen důležitých vstupních a výstupních faktorů a diskontní sazby;

- ii) diskontní sazba použitá při ekonomické analýze pro výpočet čisté současné hodnoty se zvolí na základě evropských nebo vnitrostátních pokynů;
- iii) členské státy podle potřeby použijí vnitrostátní, evropské či mezinárodní prognózy vývoje cen energií ve svém celostátním, regionálním nebo místním kontextu;
- iv) ceny použité v ekonomické analýze musí odrážet socioekonomické náklady a přínosy. Externí náklady, jako jsou účinky v oblasti životního prostředí nebo zdraví, by měly být zahrnuty v maximální možné míře, zejména pokud existuje tržní cena nebo pokud je tato cena již zahrnuta v evropských nebo vnitrostátních předpisech.
- f) Analýza citlivosti: provede se analýza citlivosti za účelem posouzení nákladů a přínosů projektu nebo skupiny projektů, která vychází z proměnných faktorů, jež mají významný dopad na výsledek výpočtů, jako jsou různé ceny energie, úrovně poptávky, diskontní sazba a další.

Část IV

POTENCIÁLNÍ NOVÉ STRATEGIE A POLITICKÁ OPATŘENÍ

11. přehled nových legislativních a nelegislativních politických opatření ⁽⁹⁾ k dosažení hospodářského potenciálu určeného v souladu s body 9 a 10, spolu s prognózou:
- a) snížení emisí skleníkových plynů;
 - b) úspor primární energie v GWh za rok;
 - c) dopadů na podíl vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
 - d) dopadů na podíl energie z obnovitelných zdrojů ve vnitrostátní skladbě zdrojů energie a v odvětví vytápění a chlazení;
 - e) vazeb na vnitrostátní finanční plánování a úspor nákladů pro veřejný rozpočet a účastníky trhu;
 - f) odhadovaných případných opatření veřejné podpory, s jejich ročním rozpočtem a vymezením prvku možné podpory.

⁽⁹⁾ Tento přehled zahrnuje finanční opatření a programy, které mohou být během doby trvání komplexního posouzení přijaty, aniž by bylo předjíráno samostatné oznámení režimů veřejné podpory pro posouzení státní podpory.

PŘÍLOHA XI

ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

Analýzy nákladů a přínosů poskytují informace pro účely opatření uvedených v čl. 25 odst. 3 a čl. 26 odst. 7:

Pokud je plánováno zařízení pro samostatnou výrobu elektřiny nebo zařízení bez rekuperace tepla, provede se porovnání plánovaného zařízení nebo plánované rekonstrukce s rovnocenným zařízením, které vyrábí stejné množství elektřiny nebo procesního tepla, avšak disponuje systémem rekuperace odpadního tepla a dodává teplo prostřednictvím vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo sítí dálkového vytápění a chlazení, či oběma těmito způsoby.

Posouzení v rámci daného zeměpisného ohraničení zohlední plánované zařízení a jakékoli vhodné existující či potenciální místo poptávky po teple nebo chlazení, jež by tímto zařízením mohlo být zásobováno, a to s ohledem na rozumné možnosti, například technickou proveditelnost a vzdálenost.

Ohraničení systému se stanoví tak, aby zahrnulo plánované zařízení a tepelná a chladicí zatížení, jako například budovu či budovy a průmyslový proces. V rámci tohoto ohraničení systému se stanoví a porovnají celkové náklady na poskytování tepla a elektřiny pro oba případy.

Tepelná nebo chladicí zatížení zahrnují stávající tepelná nebo chladicí zatížení, například průmyslová zařízení nebo stávající systém dálkového vytápění nebo chlazení, a v městských oblastech rovněž tepelné nebo chladicí zatížení a náklady, jež by vznikly, pokud by skupina budov nebo část města byly vybaveny novou sítí dálkového vytápění nebo chlazení nebo by došlo k jejich napojení na tuto novou síť.

Analýzy nákladů a přínosů vycházejí z popisu plánovaného zařízení a srovnávacího zařízení nebo srovnávacích zařízení, jenž zahrnuje elektrický, případně tepelný výkon, druh paliva, plánované použití a plánovaný každoroční počet provozních hodin, umístění a poptávku po elektřině a teple.

Při posuzování využití odpadního tepla se zohlední současné technologie. Posouzení zohlední přímé využití odpadního tepla nebo jeho přizpůsobení na vyšší teplotní úroveň nebo obojí. V případě zpětného získávání odpadního tepla na místě se posoudí alespoň použití výměníků tepla, tepelných čerpadel a technologií pro přeměnu tepla na elektřinu. V případě zpětného získávání odpadního tepla mimo dané místo se jako potenciální místa poptávky posoudí alespoň průmyslová zařízení, zemědělské areály a sítě dálkového vytápění.

Pro účely daného srovnání se zohlední poptávka po tepelné energii a druhy vytápění a chlazení používané místy poptávky po teple nebo chlazení nacházejícími se v okolí. Do srovnání jsou zahrnuty náklady infrastruktury pro plánované i srovnávací zařízení.

Analýza nákladů a přínosů pro účely čl. 26 odst. 7 zahrnuje ekonomickou analýzu zaměřenou na finanční analýzu odrážející skutečné transakce peněžních toků vyplývající z investic do jednotlivých zařízení a z jejich provozu.

Projekty s kladným výsledkem analýzy nákladů a přínosů jsou takové projekty, u nichž je součet diskontovaných přínosů v ekonomické a finanční analýze vyšší než součet diskontovaných nákladů (čistý přínos).

Členské státy stanoví hlavní zásady pro metodiku, odhady a časový horizont pro ekonomickou analýzu.

Členské státy mohou požadovat, aby společnosti odpovědné za provoz tepelných elektráren, průmyslových podniků, sítí dálkového vytápění a chlazení, nebo jiné strany, na něž má vliv vymezené ohraničení systému a zeměpisné ohraničení, poskytly údaje, jež budou využity při posuzování nákladů a přínosů jednotlivých zařízení.

PŘÍLOHA XII

ZÁRUKA PŮVODU ELEKTŘINY Z VYSOCE ÚČINNÉ KOMBINOVANÉ VÝROBY TEPLA A ELEKTŘINY

- 1) Členské státy přijmou opatření s cílem zajistit, aby:
 - a) záruka původu elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny:
 - umožňovala výrobcům prokazovat, že elektřina, kterou prodávají, je vyrobena z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, a byla za uvedeným účelem vydávána na žádost výrobce,
 - byla přesná, spolehlivá a zabezpečená proti podvodu,
 - byla vydávána, přenášena a zrušována elektronicky;
 - b) tatáž energetická jednotka z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny byla zohledněna pouze jednou.
- 2) Záruka původu podle čl. 26 odst. 13 obsahuje alespoň tyto informace:
 - a) základní údaje, umístění, typ a výkon (tepelný a elektrický) zařízení, ve kterém byla energie vyrobena;
 - b) data a místa výroby;
 - c) nižší výhřevnost zdroje paliva, ze kterého byla elektřina vyrobena;
 - d) množství a využití tepla vyrobeného spolu s elektřinou;
 - e) množství elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny podle přílohy III, na kterou se vztahuje záruka původu;
 - f) úspory primární energie vypočtené podle přílohy III na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti uvedených v písmenu d) přílohy III;
 - g) nominální elektrickou a tepelnou účinnost zařízení;
 - h) zda zařízení obdrželo investiční podporu a v jaké výši;
 - i) zda energetická jednotka obdržela jinou podporu ze strany vnitrostátního režimu podpory a v jaké výši a druh režimu podpory;
 - j) datum uvedení zařízení do provozu a
 - k) datum a zemi vydání a jedinečné identifikační číslo.

Záruka původu se standardně vystavuje pro 1 MWh. Týká se čistého elektrického výkonu měřeného na hranici zařízení a předaného do elektrické sítě.

PŘÍLOHA XIII

KRITÉRIA ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI PRO REGULACI ENERGETICKÉ SÍTĚ A PRO SAZBY V ELEKTROENERGETICKÝCH SÍTÍCH

1. Sítové sazby jsou transparentní a nediskriminační a jsou v souladu s článkem 18 nařízení (EU) 2019/943 a odrážejí náklady související s úsporami nákladů v sítích dosaženými na straně poptávky a na základě opatření reagujících na poptávku a na základě distribuované výroby energie, včetně úspor v důsledku snížení nákladů na dodání nebo investic do sítí a optimálnějšího provozování sítě.
 2. Regulace sítě a sazby nebrání provozovatelům sítí či maloobchodním prodejcům ve zpřístupňování systémových služeb pro opatření reagující na poptávku, řízení poptávky a distribuovanou výrobu energie na organizovaných trzích s elektřinou, včetně mimoburzovních trhů a burz s elektřinou pro obchodování s energií, kapacitou, vyrovnávací kapacitou a pomocnými službami ve všech časových rámcích včetně termínovaných, denních a vnitrodenních trhů, zejména:
 - a) posunutí zatížení ze strany konečných zákazníků z doby špičky na dobu mimo špičku s ohledem na dostupnost energie vyráběné z obnovitelných zdrojů, energie z kombinované výroby tepla a elektřiny a distribuované výroby energie;
 - b) úspory energie v důsledku reakce nezávislých agregátorů na poptávku rozptýlených spotřebitelů;
 - c) snížení poptávky v důsledku opatření v zájmu energetické účinnosti prováděných poskytovateli energetických služeb, včetně společností poskytujících energetické služby;
 - d) připojení a řízení odběru z výrobních zdrojů při nižších napětích;
 - e) připojení výrobních zdrojů nacházejících se blíže míst spotřeby a
 - f) skladování energie.
 3. Sítové či maloobchodní sazby mohou podporovat dynamickou tvorbu cen v rámci opatření reagujících na poptávku konečných zákazníků, například:
 - a) sazby stanovené v závislosti na době používání;
 - b) ceny v době vrcholné špičky;
 - c) ceny v reálném čase a
 - d) úlevy za snížení odběru v době špiček.
-

PŘÍLOHA XIV

POŽADAVKY NA ENERGETICKOU ÚČINNOST PRO PROVOZOVATELE PŘENOSOVÝCH SOUSTAV
A PROVOZOVATELE DISTRIBUČNÍCH SOUSTAV

Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav musí:

- a) vypracovat a zveřejnit svá standardní pravidla pro hrazení a sdílení nákladů na technické úpravy, jako je připojení k elektrické síti, posílení sítě a výstavba nových sítí, zlepšení provozu sítě a pravidla pro nediskriminační uplatňování kodexů sítě, které jsou nutné pro začlenění nových výrobců dodávajících do propojené sítě elektřinu z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
- b) poskytnout každému novému výrobcí elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, který chce být připojen k soustavě, komplexní a nezbytné informace, které potřebuje, včetně:
 - i) komplexního a podrobného odhadu nákladů souvisejících s připojením;
 - ii) přiměřených a přesných lhůt pro přijetí a vyřízení žádosti o připojení k síti;
 - iii) přiměřené přibližné lhůty nezbytné pro každé navrhované připojení k síti. Celkový proces připojení k síti by neměl trvat déle než 24 měsíců, s přihlédnutím k tomu, co je přiměřeně proveditelné a nediskriminační;
- c) zavést standardizované a zjednodušené postupy pro připojení rozptýlených výrobců elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny s cílem usnadnit jejich připojení k síti.

Standardní pravidla podle prvního odstavce písm. a) jsou založena na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích, která zohledňují zejména všechny náklady a přínosy související s připojením těchto výrobců k síti. Mohou umožnit různé typy připojení.

PŘÍLOHA XV

MINIMÁLNÍ PRVKY, KTERÉ MAJÍ BÝT OBSAŽENY VE SMLOUVÁCH O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH NEBO V SOUVISEJÍCÍCH SPECIFIKACÍCH VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

- Zjištění a doporučení analýz a energetických auditů provedených před uzavřením smlouvy, která se týkají spotřeby energie v budově s cílem zavést opatření ke zvýšení energetické účinnosti.
 - Jasný a transparentní seznam opatření v oblasti účinnosti, která mají být prováděna, nebo výsledků v oblasti účinnosti, kterých má být dosaženo.
 - Zaručené úspory, jichž má být dosaženo prováděním opatření obsažených ve smlouvě.
 - Trvání a důležité milníky smlouvy, podmínky výpovědi a výpovědní lhůta.
 - Jasný a transparentní seznam povinností každé smluvní strany.
 - Referenční údaj (údaje) umožňující zjistit dosažené úspory.
 - Jasný a transparentní seznam kroků, které je třeba učinit pro provedení opatření nebo souboru opatření, a případně související náklady.
 - Povinnost provádět v plném rozsahu opatření obsažená ve smlouvě a zdokumentovat veškeré změny provedené v průběhu projektu.
 - Předpisy stanovující začlenění rovnocenných požadavků do veškerých dílčích smluv se třetími stranami.
 - Jasně a transparentní informace o finančních důsledcích projektu a rozdělení podílu obou stran smlouvy na dosažených peněžních úsporách, zejména odměně poskytovatele služeb.
 - Jasná a transparentní ustanovení o měření a ověřování dosažených zaručených úspor, kontrolách kvality a zárukách.
 - Ustanovení objasňující postup za účelem reakce na měnící se rámcové podmínky, které se dotýkají obsahu a výsledku smlouvy, zejména změny v cenách energie a v intenzitě využívání zařízení.
 - Podrobné informace o povinnostech každé smluvní strany a o sankcích za jejich porušení.
-

PŘÍLOHA XVI

Část A

Zrušená směrnice a její následné změny (podle článku 39)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU
(Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1)

Směrnice Rady 2013/12/EU
(Úř. věst. L 141, 28.5.2013, s. 28)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844
(Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 75) pouze článek 2

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002
(Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999
(Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1) pouze článek 54

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/504
(Úř. věst. L 85 I, 27.3.2019, s. 66) pouze článek 1

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/826
(Úř. věst. L 137, 23.5.2019, s. 3)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944
(Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125) pouze článek 70

Část B

Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu (podle článku 39)

Směrnice	Lhůta pro provedení
2012/27/EU	5. června 2014
(EU) 2018/844	10. března 2020
(EU) 2018/2002	25. června 2020, s výjimkou čl. 1 bodů 5 až 10 a bodů 3 a 4 přílohy 25. října 2020, pokud jde o čl. 1 body 5 až 10 a body 3 a 4 přílohy
(EU) 2019/944	31. prosince 2019, pokud jde o čl. 70 bod 5 písm. a) 25. října 2020, pokud jde o čl. 70 bod 4 31. prosince 2020, pokud jde o čl. 70 body 1 až 3, bod 5 písm. b) a bod 6

PŘÍLOHA XVII

Srovnávací tabulka

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Čl. 2 návětí	Čl. 2 návětí
Čl. 2 bod 1	Čl. 2 bod 1
-	Čl. 2 body 2, 3 a 4
Čl. 2 bod 2	Čl. 2 bod 5
Čl. 2 bod 3	Čl. 2 bod 6
-	Čl. 2 bod 7
Čl. 2 bod 4	Čl. 2 bod 8
Čl. 2 bod 5	Čl. 2 bod 9
Čl. 2 bod 6	Čl. 2 bod 10
Čl. 2 bod 7	Čl. 2 bod 11
Čl. 2 bod 8	Čl. 2 bod 12
Čl. 2 bod 9	-
Čl. 2 bod 10	Čl. 2 bod 13
-	Čl. 2 body 14 a 15
Čl. 2 bod 11	Čl. 2 bod 16
Čl. 2 bod 12	Čl. 2 bod 17
Čl. 2 bod 13	Čl. 2 bod 18
Čl. 2 bod 14	Čl. 2 bod 19
Čl. 2 bod 15	Čl. 2 bod 20
Čl. 2 bod 16	Čl. 2 bod 21
Čl. 2 bod 17	Čl. 2 bod 22
Čl. 2 bod 18	Čl. 2 bod 23
Čl. 2 bod 19	Čl. 2 bod 24
Čl. 2 bod 20	Čl. 2 bod 25
Čl. 2 bod 21	Čl. 2 bod 26
Čl. 2 bod 22	Čl. 2 bod 27
Čl. 2 bod 23	Čl. 2 bod 28
Čl. 2 bod 24	Čl. 2 bod 29
-	Čl. 2 bod 30
-	Čl. 2 bod 31
Čl. 2 bod 25	Čl. 2 bod 32
Čl. 2 bod 26	-
Čl. 2 bod 27	Čl. 2 bod 33
Čl. 2 bod 28	Čl. 2 bod 34
Čl. 2 bod 29	Čl. 2 bod 35

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 2 bod 30	Čl. 2 bod 36
Čl. 2 bod 31	Čl. 2 bod 37
Čl. 2 bod 32	Čl. 2 bod 38
Čl. 2 bod 33	Čl. 2 bod 39
Čl. 2 bod 34	Čl. 2 bod 40
Čl. 2 bod 35	Čl. 2 bod 41
Čl. 2 bod 36	Čl. 2 bod 42
Čl. 2 bod 37	Čl. 2 bod 43
Čl. 2 bod 38	Čl. 2 bod 44
Čl. 2 bod 39	Čl. 2 bod 45
Čl. 2 bod 40	-
Čl. 2 bod 41	Čl. 2 bod 46
Čl. 2 bod 42	Čl. 2 bod 47
Čl. 2 bod 43	Čl. 2 bod 48
-	Čl. 2 bod 49
Čl. 2 bod 44	Čl. 2 bod 50
Čl. 2 bod 45	Čl. 2 bod 51
-	Čl. 2 body 52, 53, 54, 55 a 56
-	Článek 3
-	Čl. 4 odst. 1
Čl. 3 odst. 1 první pododstavec	Čl. 4 odst. 2 první pododstavec Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec návětí	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec návětí
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec písm. a) a b)	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. a) a b)
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec písm. c)	-
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec písm. d)	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. c)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec návětí	-
-	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. d) návětí
-	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. d) body i), ii) a iii)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. a)	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. d) bod iv)
-	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. e) návětí
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. b)	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. e) bod i)

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. c)	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. e) bod ii)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. d)	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. e) bod iii)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. e)	-
-	Čl. 4 odst. 3 první pododstavec písm. e) bod iv)
Čl. 3 odst. 2 a 3	-
Čl. 3 odst. 4	Čl. 35 odst. 6
Čl. 3 odst. 5 a 6	-
-	Čl. 4 odst. 4
-	Čl. 4 odst. 5
	Čl. 4 odst. 6
	Čl. 4 odst. 7
-	Článek 5
Čl. 5 odst. 1 první pododstavec	Čl. 6 odst. 1 první pododstavec
Čl. 5 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 6 odst. 1 pátý pododstavec
-	Čl. 6 odst. 1 druhý a třetí pododstavec
Čl. 5 odst. 1 třetí pododstavec	Čl. 6 odst. 1 čtvrtý pododstavec
Čl. 5 odst. 1 čtvrtý a pátý pododstavec	-
Čl. 5 odst. 2	Čl. 6 odst. 2
-	Čl. 6 odst. 2 druhý pododstavec
Čl. 5 odst. 3	Čl. 6 odst. 3
Čl. 5 odst. 4	Čl. 6 odst. 4
Čl. 5 odst. 5	Čl. 6 odst. 5
Čl. 5 odst. 5 první pododstavec písm. b)	Čl. 6 odst. 5 druhý pododstavec písm. c)
-	Čl. 6 odst. 5 druhý pododstavec písm. b)
Čl. 5 odst. 6	Čl. 6 odst. 6
-	Čl. 6 odst. 6 druhý pododstavec písm. a)
Čl. 5 odst. 6 druhý pododstavec	Čl. 6 odst. 6 druhý pododstavec písm. b)
Čl. 5 odst. 6 třetí pododstavec	Čl. 6 odst. 6 třetí pododstavec
Čl. 5 odst. 7	-
Čl. 6 odst. 1 první pododstavec	Čl. 7 odst. 1 první pododstavec
Čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 7 odst. 1 první pododstavec
	Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec
	-
Čl. 6 odst. 2, 3 a 4	Čl. 7 odst. 2, 3 a 4
-	Čl. 75, 6, 7 a 8
-	
Čl. 7 odst. 1 návětí písm. a) a b)	Čl. 8 odst. 1 návětí písm. a) a b)

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
-	Čl. 8 odst. 1 písm. c)
Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 8 odst. 5
Čl. 7 odst. 1 třetí pododstavec	Čl. 8 odst. 1 pátý pododstavec
Čl. 7 odst. 1 čtvrtý pododstavec	Čl. 8 odst. 1 čtvrtý pododstavec
-	Čl. 8 odst. 3 a 4
Čl. 7 odst. 2	Čl. 8 odst. 6
Čl. 7 odst. 3	Čl. 8 odst. 7
Čl. 7 odst. 4	Čl. 8 odst. 8
Čl. 7 odst. 5	Čl. 8 odst. 9
Čl. 7 odst. 6	Čl. 8 odst. 10
Čl. 7 odst. 7	-
Čl. 7 odst. 8	-
Čl. 7 odst. 9	-
Čl. 7 odst. 10	Čl. 8 odst. 2
Čl. 7 odst. 11	-
	Čl. 8 odst. 11, 12 a 13
Čl. 7 odst. 12	Čl. 8 odst. 14
Čl. 7a odst. 1	Čl. 9 odst. 1
Čl. 7a odst. 2	Čl. 9 odst. 3
Čl. 7a odst. 3	Čl. 9 odst. 4
-	Čl. 9 odst. 2
-	Čl. 9 odst. 5, 6 a 7
Čl. 7a odst. 4 a 5	Čl. 9 odst. 8 a 9
-	Čl. 9 odst. 10
Čl. 7a odst. 6 a 7	Čl. 9 odst. 11 a 12
Čl. 7b odst. 1 a 2	Čl. 10 odst. 1 a 2
-	Čl. 10 odst. 3 a 4
-	Čl. 11 odst. 1 a 2
-	Čl. 11 odst. 3 a 4
Čl. 8 odst. 1 a 2	Čl. 11 odst. 5, 6 a 7
Čl. 8 odst. 3 a 4	-
-	Čl. 11 odst. 8
Čl. 8 odst. 5	Čl. 11 odst. 9
-	Čl. 11 odst. 10
Čl. 8 odst. 6	Čl. 11 odst. 11
Čl. 8 odst. 7	Čl. 11 odst. 12
-	Článek 12

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Článek 9	Článek 13
Článek 9a	Článek 14
Článek 9b	Článek 15
Článek 9c	Článek 16
Článek 10	Článek 17
Článek 10a	Článek 18
Článek 11	Článek 19
Článek 12	Článek 20
-	Článek 21
-	Čl. 22 odst. 1
Čl. 12 odst. 1	Čl. 22 odst. 2
Čl. 12 odst. 2 větě a písm. a) body i) až v)	Čl. 22 odst. 2 druhý pododstavec písm. a) až g) Čl. 22 odst. 2 druhý pododstavec písm. h)
Čl. 12 odst. 2 písm. b)	Čl. 22 odst. 3 třetí pododstavec
-	Čl. 22 odst. 3 třetí pododstavec písm. a) a b)
Čl. 12 odst. 2 písm. b) body i) a ii)	Čl. 22 odst. 3 třetí pododstavec písm. c) a d)
-	Čl. 22 odst. 3 třetí pododstavec písm. e)
-	Čl. 22 odst. 4 až 9
-	Článek 23
-	Článek 24
Článek 13	Článek 32
Čl. 14 odst. 1	Čl. 25 odst. 1
-	Čl. 25 odst. 2
Čl. 14 odst. 2	Čl. 25 odst. 5
Čl. 14 odst. 3	Čl. 25 odst. 3 první pododstavec
-	Čl. 25 odst. 3 druhý pododstavec
Čl. 14 odst. 4	Čl. 25 odst. 4
-	Čl. 25 odst. 6
-	Čl. 26 odst. 1, 2, 3, 4, 5 a 6
Čl. 14 odst. 5 větě a písm. a)	Čl. 26 odst. 7 větě a písm. a)
Čl. 14 odst. 5 písm. b), c) a d)	-
-	Čl. 26 odst. 7 písm. b), c) a d) a druhý pododstavec
Čl. 14 odst. 5 druhý a třetí pododstavec	Čl. 26 odst. 7 třetí a čtvrtý pododstavec
Čl. 14 odst. 6 písm. a)	Čl. 26 odst. 8 písm. a)

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 14 odst. 6 písm. b)	-
Čl. 14 odst. 6 písm. c)	Čl. 26 odst. 8 písm. b)
-	Čl. 26 odst. 8 písm. c)
Čl. 14 odst. 6 druhý a třetí pododstavec	Čl. 26 odst. 8 druhý a třetí pododstavec
Čl. 14 odst. 7, 8 a 9	Čl. 26 odst. 9, 10 a 11
-	Čl. 26 odst. 12
Čl. 14 odst. 10 a 11	Čl. 26 odst. 13 a 14
Čl. 15 odst. 1 první pododstavec	Čl. 27 odst. 1
Čl. 15 odst. 1 druhý a třetí pododstavec	-
-	Čl. 27 odst. 2, 3 a 4
Čl. 15 odst. 1 čtvrtý pododstavec	Čl. 27 odst. 5
Čl. 15 odst. 2 a 2a	-
Čl. 15 odst. 3, 4 a 5 první pododstavec	Čl. 27 odst. 6, 7 a 8
Čl. 15 odst. 5 druhý pododstavec	-
Čl. 15 odst. 6 první pododstavec	-
Čl. 15 odst. 6 druhý pododstavec	Čl. 27 odst. 9
Čl. 15 odst. 7	Čl. 27 odst. 10
Čl. 15 odst. 9 první pododstavec	Čl. 27 odst. 11
Čl. 15 odst. 9 druhý pododstavec	-
Čl. 16 odst. 1 a 2	-
-	Čl. 28 odst. 1, 2, 3 a 5
Čl. 16 odst. 3	Čl. 28 odst. 4
Čl. 17 odst. 1 první pododstavec	-
Čl. 17 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 30 odst. 3
Čl. 17 odst. 2	Čl. 22 odst. 7
Čl. 17 odst. 3	-
Čl. 17 odst. 4	-
Čl. 17 odst. 5	Čl. 22 odst. 10
Čl. 18 odst. 1 návěští	Čl. 29 odst. 1 návěští
Čl. 18 odst. 1 písm. a) body i) a ii)	Čl. 29 odst. 1 písm. a) a b)
-	Čl. 29 odst. 1 písm. c) a d)
Čl. 18 odst. 1 písm. b)	Čl. 29 odst. 2
Čl. 18 odst. 1 písm. c)	Čl. 29 odst. 3
-	Čl. 29 odst. 4
Čl. 18 odst. 1 písm. d) body i) a ii)	Čl. 29 odst. 5 písm. a) a b)

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
-	Čl. 29 odst. 5 písm. c)
Čl. 18 odst. 2 písm. a) a b)	Čl. 29 odst. 6 písm. a) a b)
Čl. 18 odst. 2 písm. c) a d)	-
-	Čl. 29 odst. 6 písm. c)
-	Čl. 29 odst. 7
Čl. 18 odst. 3	Čl. 29 odst. 8
Čl. 19 odst. 1 písm. a)	Čl. 22 odst. 5 první pododstavec
Čl. 19 odst. 1 písm. b)	Čl. 7 odst. 7 první pododstavec
Čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 22 odst. 9 druhý pododstavec
Čl. 19 odst. 2	-
Čl. 20 odst. 1 a 2	Čl. 30 odst. 1 a 2
-	Čl. 30 odst. 3, 4 a 5
Čl. 20 odst. 3, 3a, 3b a 3c	Čl. 30 odst. 6, 7, 8 a 9
Čl. 20 odst. 3d	Čl. 30 odst. 10 první pododstavec
-	Čl. 30 odst. 10 druhý pododstavec
Čl. 20 odst. 4, 5, 6 a 7	Čl. 30 odst. 11, 13, 14 a 15
-	Čl. 30 odst. 12
-	Čl. 30 odst. 16
-	Čl. 30 odst. 17 a 18
Článek 21	Čl. 31 odst. 1
Příloha IV, poznámka pod čarou 3	Čl. 31 odst. 2, 3 a 4
-	Čl. 31 odst. 5
Příloha IV, poznámka pod čarou 3	Čl. 31 odst. 6 a 7
Čl. 22 odst. 1 a 2	Čl. 33 odst. 1 a 2
-	Čl. 33 odst. 3
Článek 23	Článek 34
Čl. 24 odst. 4a, 5 a 6	Čl. 35 odst. 1, 2 a 3
Čl. 24 odst. 7, 8, 9, 10, 12	-
Čl. 24 odst. 13 a 14	Čl. 35 odst. 4 a 5
Čl. 24 odst. 15 větě	Čl. 35 odst. 7 větě
Čl. 24 odst. 15 písm. a)	-
Čl. 24 odst. 15 písm. b)	Čl. 35 odst. 7 písm. a)
-	Čl. 35 odst. 7 písm. b), c), d), e), f), g) a h)
-	Čl. 35 odst. 7 druhý pododstavec
Čl. 24 odst. 8	Čl. 35 odst. 7 třetí pododstavec
Článek 25	-
Článek 26	-

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Článek 28	Článek 36
-	Článek 37
Čl. 27 první pododstavec	Čl. 38 první odstavec
Čl. 27 druhý pododstavec	-
Čl. 27 třetí pododstavec	Čl. 38 druhý odstavec
Čl. 28 odst. 1 první pododstavec	Čl. 36 odst. 1 první pododstavec
Čl. 28 odst. 1 druhý pododstavec	-
Čl. 28 odst. 1 třetí a čtvrtý pododstavec	Čl. 36 odst. 1 druhý pododstavec
Čl. 28 odst. 2	Čl. 36 odst. 2
Článek 29	Článek 39
-	Čl. 39 druhý pododstavec
-	Čl. 39 třetí pododstavec
Článek 30	Článek 40
-	Příloha I
Příloha I	Příloha II
Příloha II	Příloha III
Příloha III	Příloha IV
Příloha IV	-
Příloha V	Příloha V
Příloha VI	Příloha VI
-	Příloha VII
Příloha VII	Příloha VIII
Příloha VIIa	Příloha IX
Příloha VIII	Příloha X
Příloha IX	Příloha XI
Příloha X	Příloha XII
Příloha XI	Příloha XIII
Příloha XII	Příloha XIV
Příloha XIII	Příloha XV
Příloha XV	-
-	Příloha XVI
-	Příloha XVII